

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVEES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

BR. PIOTR MOJSIJONEK
OD NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA (SCHP)

KS. JAN BUDKIEWICZ

KS. HIERONIM SZCZERBICKI

KS. JÓZEF GADUCEWICZ

KS. STANISŁAW GRZESIAK

BR. SYLWESTER HŁADZIO

KS. JÓZEF ALEKSANDROWICZ

O. JÓZEF (KAMIL OD ŚW. SYLWESTRA) GLECZMAN OCD

KS. SERAFIN JAROSIEWICZ

KS. KONSTANTY TURZAŃSKI

KS. STANISŁAW DOBRZAŃSKI

KS. WACŁAW MAJEWSKI

S. MARIA OSSAKOWSKA

KS. JERZY JAN CIMIŃSKI

BR. JÓZEF HARMATA TCHR

KS. LUDWIK WRODARCZYK OMI

KS. JAN KOTWICKI

KS. JÓZEF SZOSTAK

KS. STANISŁAW FIJAŁKOWSKI

KS. BOLESŁAW SZAWŁOWSKI

BR. JAN (CYPRIAN OD ŚW. MICHAŁA) LASOŃ OCD

O. KASJAN JÓZEF CZECHOWICZ

KS. PIOTR WALCZAK

S. JADWIGA GANO

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVEES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

WOŁYŃ

ZARYS DZIEJÓW

Wołyń to kraina historyczna, obejmująca ziemie pomiędzy górnym biegiem rzeki Bug i rzeki Słucz, na północy sięgająca do rzeki Prypeć. Od końca X wieku Wołyń wchodził w skład księstwa włodzi-miersko-wołyńskiego. W 1349 r. król Polski Kazimierz Wielki zdobył Ruś Halicko-Wołyńską, którą rok później Polsce odebrał Litwini. Na mocy pokoju zawartego w 1366 r. pomiędzy Polską a Litwą, Wołyń częściowo przyłączono do Polski, a część oddano Litwie. Po śmierci Kazimierza Wielkie-go w 1370 r. Litwa ponownie zajęła część Wołynia - Ziemię Włodzimierską. Ostatecznie w wyniku Unii Lubelskiej z 1569 r., Wołyń został włączony do Rzeczypospolitej. Rozbiory Polski w XVIII w. po-dzieliły tę prowincję pomiędzy Austrię, Rosję i Prusy. Dopiero w 1919 r. zachodnia część Wołynia przyłączona została do Polski, wschodnia zaś do Ukrainy Sowieckiej. Po 1945 r. Ziemia Wołyńska przypadła Związkowi Sowieckiemu, natomiast po jego rozpadzie w 1991 r. weszła w skład niepod-ległej Ukrainy.

Początki obecności Kościoła rzymskokatolickiego na Wołyniu sięgają okresu sprzed 1375 r. Na po-czątku XV w. na Wołyniu funkcjonowały dwie odrębne diecezje rzymskokatolickie: włodzimierska ze stolicą we Włodzimierzu Wołyńskim – pod kuratelą litewskiego księcia Witolda i Łucka ze stolicą w Łuc-ku – założona na prośbę króla polskiego Władysława Jagiełły. W 1425 r. obie jednostki administracji kościelnej (terytorium litewskiej i terytorium polskie) zostały przez papieża Marcina V połączone w jed-ną diecezję łucką ze stolicą w Łucku. Terytorialnie diecezja ta obejmowała Wołyń, Polesie i Podlasie. W XVII i XVIII w. w jej skład wchodziły województwa: wołyńskie, bractawskie, część brzesko-litew-skiego, podlaskie i niewielka część ruskiego.

Kolejne trzy rozbiory Polski w XVIII w. podzieliły obszar diecezji na część austriacką, rosyjską i pruską. Większość jej terytorium wraz ze stolicą w Łucku, przypadła carskiej Rosji. W 1795 r. caryca Katarzy-na II skasowała diecezję łucką, którą trzy lata później (8 VIII 1798 r.) reaktywował jej następca car Paweł I. Wskutek tych rozporządzeń diecezja straciła niemal 2/3 dawnego terytorium, zaś jej granice zawężono do dawnego obszaru guberni wołyńskiej. Papież Pius VI w bulli z 15 XII 1798 r. potwierdził jej powstanie, a jednocześnie powołał do życia w tych samych granicach, nową diecezję żytomierską ze stolicą w Żytomierzu. Została ona połączona unią personalną z diecezją łucką, ale przy zachowaniu własnej odrębności: oddzielną kapitułą, katedrą, konsystorz i seminarium duchowne. Odtąd używa-no tytułatury: diecezja łucka i żytomierska. Siedzibą biskupa był Łuck.

Na mocy konkordatu Stolicy Apostolskiej z Rosją w 1847 r., diecezja łucka i żytomierska (obok ist-niejącej już guberni wołyńskiej) otrzymała tereny guberni kijowskiej, co potwierdził papież Pius IX w 1848 r. bullą *Universalis Ecclesiae cura*.

W 1866 r. car Aleksander II skasował diecezję kamieniecką ze stolicą w Kamieńcu Podolskim, zaś jej terytorium włączył do diecezji łuckiej i żytomierskiej. Na mocy późniejszych ustaleń Stolicy Apostol-skiej i Rosji, biskupom łuckim przysługiwało prawo administratorów apostolskich dla terenów bylej diecezji kamienieckiej.

Po powstaniach: listopadowym i styczniowym, carat rozpoczął politykę represyjną wobec Kościoła ka-tolickiego. Na terenie diecezji łuckiej i żytomierskiej skasowano wówczas większość szkół parafialnych, wszystkie parafie unickie, 40 kościołów i kaplic rzymskokatolickich oraz zlikwidowano 56 klaszto-rów męskich i 5 żeńskich. Mienie pokościelne i poklasztorne zostało zabrane na rzecz skarbu Rosji . Wielu kapłanów a nawet kilku biskupów ukarano: pozbawieniem parafii, grzywnami pieniężnymi, wygnaniem, więzieniem, zesłaniem w głąb Rosji lub na Syberię. Ponadto obowiązywał zakaz budo-wy nowych świątyń i remontu starych kościołów bądź kaplic.

Pewne zmiany nastąpiły dopiero na początku XX w. Papież Benedykt XV w 1918 r. reaktywował diece-zję kamieniecką, wyłączając ją spod jurysdykcji biskupa łuckiego. Zaś traktat polsko- sowiecki w Rydze z 18 III 1921 r. podzielił terytorium diecezji łuckiej i żytomierskiej na dwie części. Większość diecezji łuc-kiej znalazła się w granicach Polski (9 dekanatów, 83 parafie , 162 tys. wiernych). Natomiast pozostała jej część (3 dekanaty, 19 parafii) i cała część żytomierska została w granicach Związku Sowieckiego (9 dekanatów, 78 parafii i 350 tys. wiernych). Z ramienia Stolicy Apostolskiej, na terenach diecezji, które znalazły się za wschodnią granicą, władzę administracyjną i działalność duszpasterską prowa-dzili administratorzy apostolscy i ok. 60 księży. Niemal wszyscy duchowni w ciągu kilku najbliższych lat zostali aresztowani i skazani przez sowiecki aparat represyjny (GPU) do obozów – najczęściej na słynne Wypsy Sołowieckie, gdzie duża część zmarła z głodu i katorżniczej pracy, zaś wszystkie świątynie zostały zamknięte.

W 1925 r. został zawarty konkordat pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską, potwier-dzony następnie bullą papieża Piusa XI Vixdum Poloniae unitas (28 X 1925), na mocy której została rozwiązana unia personalna z Żytomierzem. Na czele nowej diecezji łuckiej stanął bp Adolf Piotr Sze-lążek, zaś jej granice niemal w całości pokrywały się z granicami województwa wołyńskiego.

W ponad 600-letnich dziejach obecności Kościoła rzymskokatolickiego na Kresach Wschodnich Rzeczypospolitej, odegrał on doniosłą rolę nie tylko religijną, ale również narodowotwórczą i społecz-no-kulturalną. W czasie braku państwowości polskiej Kościół rzymskokatolicki był na tych terenach jedyną instytucją integrującą polskie społeczeństwo. Był on też synonimem polskości. To, że więk-szość Polaków nie zatraciła poczucia świadomości narodowej, nie uległa rusyfikacji, było olbrzymią zasługą duchowieństwa katolickiego. Jego wiara i modlitwa, praca na polu duszpasterskim, oraz jakże często cierpienie, a nawet ofiara z życia miały ogromny wpływ na losy społeczności chrześcijańskich na tych terenach. Doskonale wiedzieli o tym zaborcy.

dr Leon Popek

VOLYN

AN OUTLINE OF HISTORY

Volyn is a historical region, including the land between the upper course of the river Bug and the river Slucz, in the north reaching as far as to the river Prypiat. From the late 10th century Volyn was a part of Volodimir-Volyn Duchy. In 1349 the king of Poland Kazimierz Wielki (Kazimierz the Great) conquered Halicz-Volyn part of Russia, which was taken from Poland by Lithuanians a year later. By virtue of the peace concluded in 1366 between Poland and Lithuania, Volyn was partially annexed to Poland, and a part was given back to Lithuania. After Kazimierz Wielki died in 1370 Lithuania reoccupied a part of Volyn - the Region of Volodymir. Ultimately, as a result of the Union of Lublin of 1569, Volyn was included in the Republic. The partitions of Poland in 18th century divided that province between Aus-tria, Russia and Prussia. It was only in 1919 when the western part of Volyn was annexed to Poland, whereas its eastern part was annexed to Soviet Ukraine. After 1945 the Volyn Region fell upon the Soviet Union, and after its disintegration in 1991 it became a part of the independent Ukraine.

The beginnings of the presence of Roman Catholic Church in Volyn go as far as the period before 1375. In the early 15th century, there were two separate Roman Catholic dioceses: that of Volodymir with the capital in Volodymyr Volynskij – supervised by the Lithuanian duke Wit old, and that of Lusk with capital in Lusk – founded at request of the Polish king Wladyslaw Jagiello. In 1425 both Church ad-ministration units (Lithuanian and Polish territories) were united into one diocese of Lutsk with the capital in Lutsk by Pope Martin V. The territory of that diocese included Volyn, Polesie and Podlasie. In the 17th and 18th centuries included the voivodeships of Volyn, Bracław, a part of Brest-Lithuanian voivodeship and the voivodeship of Podlasie, as well as a part of Russian voivodeship .

Three other partitions of Poland in the 18th century divided the area of the diocese into Austrian, Russian and Prussian part. Most of its territory, with the capital in Lutsk fell onto the tsar’s Russia. In 1795 tsarina Ekaterina II cancelled the diocese of Lutsk, which was reactivated three years later (8th August 1798) by her successor, tsar Pavel I. In the effect of these ordinances the diocese lost almost 2/3 of its former territory, and its borders were reduced to the former area of the Volyn Gubernnja. Pope Pius VI in the bulla of the 15th day of December 798 confirmed its formation, simultaneously founding a new diocese in the same boundaries – the Zhytomir diocese with the capital in Zhytomir. It was joined by the personal union with the diocese of Lutsk, however, preserving its own identity: separate chapter, cathedral, consistory and theological seminary. From that time it was referred to as Lutsk and Zhytomir diocese. The bishop’s seat was Łuck.

By virtue of concordat between the Holy See and Russia in 1847, the Lutsk and Zhytomir diocese (be-side the already existing Volyn gubernija) received the areas of Kiev gubernija, which was confirmed by the pope Pius IX in 1848 with the bulla *Universalis Ecclesiae cura*.

In 1866 tsar Alexander II cancelled the Kamieniec diocese with the capital in Kamieniec Podolski and included its territory into the Lutsk and Zhytomir diocese. By virtue of further arrangements between the Holy See and Russia, the Lutsk bishops had the right of apostolic administrators for the premises of former Kamieniec diocese.

After the November and January uprisings the tsarist authorities started the repressive policy against the Catholic Church. On the premises of Lutsk and Zhytomir diocese most parish schools were can-celled, as well as Uniate (Greek Catholic) parishes, 40 Roman Catholic churches and chapels. Also 56 monasteries and 5 nunneries were liquidated. The property of the churches, monasteries and nun-neries was taken over for the benefit of the treasury of Russia. Many priests and even a few bishops were punished: by depriving them of their parishes, pecuniary fines, banishment, imprisonment, exile far away into Russia or to Siberia Besides, there was a ban on building new shrines and redecorating old churches or chapels.

Certain changes took place as late as in early 20th century. Pope Benedict XV reactivated the diocese of Kamieniec in 1918, excluding it from under the jurisdiction of the bishop of Lutsk. The Polish – So-viet treaty in Riga of the 18th day of March 1921, in turn, divided the territory of Lutsk and Zhytomir into two parts. Most of Lutsk diocese found itself within the borders of Poland (9 decanates, 83 par-ishes, 162 thousands of worshippers). The remaining part of it, in turn (3 decanates, 19 parishes) and the whole Zhytomir part remained within the borders of Soviet Union (9 decanates, 78 parishes and 350 thousand worshippers). On behalf of the Holy See, on the premises of dioceses that found them-selves behind the Eastern border, the administrative supervision and pastoral work was conducted by apostolic administrators and ca. 60 priests. Almost all clergymen, within a few recent years were arrested and sentenced by the soviet repression apparatus (GPU) to camps (lagers) – most often to the famous Solovecke Islands, where a large part of them died of starvation and backbreaking work, while all the shrines were closed.

In 1925 a concordat was concluded between the Holy See and the Republic of Poland, later confirmed by the bulla of Pope Pius XI Vixdum Poloniae unitas (28th October 1925), by virtue of which the per-sonal union with Zhytomir was dissolved. Bishop Adolf Piotr Szelążek became the head of the new diocese of Lutsk, and its borders almost totally coincided with the borders of Volyn voivodeship.

In over 600 years of the history of the presence of Roman Catholic Church in Polish Eastern Border-land it played a significant role: not only religious, but also nation-forming and socio-cultural. When Polish state was lacking, Roman Catholic Church was the only institution in this area that integrat-ed the Polish society. It was also a synonym of Polish national identity. The fact that most Poles did not lose the sense of national consciousness, did not subside to Russification, was a great merit of the Catholic clergy. Their faith and prayer, the pastoral work and, so frequently, suffering and even sacrifice of their lives, tremendously affected the fates of Christian communities in these areas. The in-vaders were perfectly aware of it.

Leon Popek, PhD

VOLHYNIE

APERÇU DE L'HISTOIRE

La Volhynie est un pays historique couvrant les terres entre le cours supérieur de la rivière Bug et la ri-vière Stucz, dans le nord atteignant la rivière Prypeć. Depuis la fin du Xe siècle, la Volhynie faisait partie de la principauté de Volodymyr-Volyn. En 1349, le roi de Pologne, Casimir le Grand, remporta la région de Halych-Volyn, qui fut reçue par les Lituanienis un an plus tard. Sous la paix conclue en 1366 entre la Pologne et la Lituanie, la Volhynie fut partiellement annexée à la Pologne, et une partie fut donnée à la Lituanie. Après la mort de Casimir le Grand en 1370, la Lituanie a de nouveau occupé une partie de la Volhynie : le pays de Vladimir. Enfin, à la suite de l'Union de Lublin en 1569, la Volhynie fut incor-porée dans la République. Les partages de la Pologne au 18ème siècle divisèrent cette province entre l’Autriche, la Russie et la Prusse. Ce n'est qu'en 1919 que la partie occidentale de la Volhynie fut incor-porée en Pologne et que la partie orientale fut rejointe par l’Ukraine soviétique. Après 1945, le district de Volhynie fut tombé à l’Union soviétique, et après sa désintégration en 1991 fut devenu une partie de l’Ukraine indépendante.

Les débuts de la présence de l’Église catholique romaine à Volhynie remontent à la période d'avant 1375. Au début du XVème siècle, il y avait deux diocèses catholiques séparées en Volhynie: Volodymyr avec la capitale à Volodymyr-Volynsky, sous la tutelle du prince lituanien Witold et celle de Lutsk avec la capitale à Lutsk, fondée à la demande du roi polonais Wladyslaw Jagiełło. En 1425, les deux uni-tés de l'administration de l’Église (territoire lituanien et territoire polonais) furent rejointes par le pape Martin V dans le diocèse de Lutsk avec la capitale à Lutsk. Territorialement, ce diocèse comprenait la Volhynie, la Polésie et la Podlachie. Aux XVIIe et XVIIIe siècles, il comprenait des voivodies : Volhynie, Bratslav, la partie Brest-Lituanie, Podlachie et une petite partie de ruthène.

Les trois prochains partages de la Pologne au XVIème siècle divisèrent la région du diocèse en parties autrichienne, russe et prussienne. La majeure partie de son territoire, avec sa capitale à Lutsk, tomba à la Russie tsariste. En 1795, la tsarine Catherine II annula le diocèse de Lutsk qui, trois ans plus tard (8 VIII 1798), fut réactivé par son successeur le tsar Paul I. À la suite de ces règlements, le diocèse perdit près des 2/3 de son ancien territoire, tandis que ses frontières furent réduites à l'ancienne zone du gou-vernorat de Volhynie. Le pape Pie VI, dans une bulle du 15 novembre 1798, confirma sa renaissance et, en même temps, il fit naître dans les mêmes frontières un nouveau diocèse de Jytomyr avec la capitale à Jytomyr. Il fut rejoint par une union personnelle avec le diocèse de Lutsk, mais avec sa propre par-ticularité : un chapitre séparé, une cathédrale, un consistoire et un séminaire. A partir de ce moment, on utilisa les noms suivants : le diocèse de Lutsk et le diocèse de Jytomyr. Le siège de l'évêque était à Lutsk.

En vertu du concordat entre le Saint-Siège et la Russie en 1847, le diocèse de Lutsk et Jytomyr (à côté du gouvernement de Volhynie existant) reçut le territoire du gouvernement de Kiev, ce qui fut confirmé par le pape Pie IX en 1848 par sa bulle *Universalis Ecclesiae cura*.

En 1866, le tsar Alexandre II annula le diocèse de Kamianets avec la capitale Kamianets-Podilsky et in-corpora son territoire dans les diocèses de Lutsk et de Jytomyr. En vertu des arrangements ultérieurs du Saint-Siège et de la Russie, les évêques du diocèse de Lutsk avaient droit des administrateurs apos-toliques pour les régions de l'ancien diocèse de Kamianets .

Après les insurrections de novembre et de janvier, le tsarisme entama une politique répressive envers l’Église catholique. La majorité des écoles paroissiales, toutes les paroisses uniates, 40 églises et cha-pelles catholiques romaines et 56 monastères masculins et 5 féminins furent liquidés dans la région du diocèse de Lutsk et Jytomyr. La propriété ecclésiale et post-monastical furent prises pour le trésor de la Russie. Beaucoup de prêtres et même plusieurs évêques furent punis par : la privation de la pa-roisse, des amendes, l'exil, l'emprisonnement, la déportation en Russie ou en Sibérie. En outre, il était interdit de construire de nouveaux temples et de rénover de vieilles églises ou chapelles.

Quelques changements eurent lieu au début du XXe siècle. Le pape Benoît XV en 1918 réactiva le dio-cèse de Kamianets en l'excluant de la juridiction de l'évêque du diocèse de Lutsk. Alors que le traité polono-soviétique de Riga du 18 mars 1921 divisa le territoire des diocèses de Lutsk et de Jytomyr en deux parties. La plus grande partie du diocèse de Lutsk fut comprise dans la Pologne (9 doyennés, 83 paroisses, 162 mille fidèles). Alors que la partie restante (3 doyennés, 19 paroisses) et toute la partie de Jytomyr fut comprise dans l'Union soviétique (9 doyennés, 78 paroisses et 350 000 fidèles). Au nom du Saint-Siège, dans le territoire du diocèse, qui se trouva derrière la frontière orientale, l'autorité admi-nistrative et les activités pastorales furent menées par les administrateurs apostoliques et les 60 prêtres environ. Presque tous les prêtres au cours des prochaines années furent arrêtés et condamnés par l'ap-pareil répressif soviétique (GPU) dans les camps - les plus connus lles Solovki où une grande partie sont morts de faim et de travail d'esclave ainsi que tous les temples furent fermés.

En 1925, un concordat fut conclu entre le Saint-Siège et la République de Pologne, confirmé ensuite par la bulle du pape Pie XI Vixdum Poloniae unitas (le 28 octobre 1925), en vertu de laquelle l'union person-nelle avec Jytomyr fut annulée. À la tête du nouveau diocèse de Lutsk fut nommé l'évêque Adolf Piotr Szelążek et ses frontières coïncidaient presque entièrement avec les frontières de la région de Volhynie.

Dans l'histoire de plus de 600 ans de la présence de l’Église catholique romaine dans le territoire oriental de la République de Pologne, elle joua un rôle important non seulement dans la religion mais aussi dans la formation patriotique et socioculturelle. En l'absence de l'État polonais, l’Église catholique romaine était la seule institution à intégrer la société polonaise dans ces régions. Elle était aussi un synonyme de la polonitude. Le fait que la plupart des Polonais ne perdirent pas leur sens de la conscience natio-nale, ne furent pas russifiés, était un grand mérite du clergé catholique. Sa foi et sa prière, son travail pastoral et sa souffrance, et même le sacrifice de la vie eurent un impact énorme sur le sort des com-munautés chrétiennes dans ces régions. Les envahisseurs le savaient très bien.

dr Leon Popek

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVEES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

Teksty biogramów
Maria Dębowska, Leon Popek

Leon Popek

**Martyrologia duchowieństwa diecezji łuckiej.
Ofiary OUN-UPA 1939-1944**

W przededniu II wojny światowej powierzchnia diecezji łuckiej wynosiła 38 678 km², w jej skład wchodziło 16 dekanatów, 166 parafii, ok. 370 000 wiernych, 160 kościołów parafialnych, 165 kaplic, 260 księży obrządku rzymskokatolickiego oraz 18 parafii bizantyjsko-słowiańskich, 4 parafie greckokatolickie, 21 księży katolickich obrządku wschodniego i ok. 20 000 wiernych tego obrządku. Od 1925 r. diecezja łucka należała do lwowskiej prowincji kościelnej (uprzednio do mohylewskiej). Obok województwa wołyńskiego (35 757 km² – część dawnego, przedrozbiorowego polskiego Wołynia) łącznie z powiatem Sarny (od 1930 r.) w jej skład weszły: część powiatu Kamień Koszyrski, część powiatu Stolin i niewielka część powiatu Pińsk z województwa poleskiego. Pod względem wyznaniowym diecezję łucką w większości zamieszkiwała (wg danych z 1933 r.) społeczność prawosławna, głównie: Ukraińcy (Rusini), Rosjanie i Czesi – 1 500 821 (72,2%); w dalszej kolejności byli to: rzymscy katolicy: Polacy i Czesi – 254 421 (12,3%); Żydzi – 253 772 (12,2%); protestanci: Niemcy i Czesi – 36 695 (1,7%); katolicy obrządku wschodniego – 11 000 (0,5%); przedstawiciele 12 mniejszych wspólnot chrześcijańskich – 23 396 (1,1%). Ordynariuszem diecezji był ks. bp dr Adolf Piotr Szełążek, a biskupem pomocniczym ks. Stefan Walczykiewicz.

Wybuch wojny w 1939 r. spowodował, że (po 17 września) tereny diecezji łuckiej znalazły się pod okupacją sowiecką. Na początku zamknięte zostały 2 seminaria duchowne (w Łucku i Dubnie), klasztory męskie i żeńskie, wyrzucono obu biskupów oraz kurię z zajmowanych pomieszczeń. Wkrótce NKWD aresztowało 20 najbardziej aktywnych i zasłużonych księży. Az 18 z nich zginęło w łagrach, we więzieniach bądź gdzieś na tzw. „etapie”. Kolejnych 66 księży opuściło diecezję w obawie przed represjami. Od lutego 1940 r. tym tragicznym wydarzeniom zaczęły towarzyszyć masowe wywózki polskiej ludności za Ural. W czerwcu 1941 r. cała diecezja znalazła się pod nową okupacją – niemiecką. Sytuację Kościoła rzymskokatolickiego na Wołyniu pogarszały masowe mordy ludności polskiej organizowane w latach 1943-1944 przez ukraińskich nacjonalistów. Był to największy cios zadany życiu katolicyzmowi w diecezji łuckiej w czasie II wojny światowej. Z rąk UPA zginęło ok. 60 tys. ludności polskiej – w tym 19 księży, ojców i braci zakonnych, 4 księży zostało ciężko rannych. Księżę mordowano w sposób niezwykle okrutny. Na przykład o. Ludwik Wrodarczyk z Okopów, który leczył Ukraińców, został przez nich ukrzyżowany (wg innej relacji – wyrwano mu serce), ks. Stanisławowi Dobrzańskiemu, proboszczowi parafii Ostrówki, prawdopodobnie obcięto głowę siekierą, wraz z nim zginęło ok. 1050 parafian (ponad 80% społeczności parafialnej), ks. Karola Barana w Korytnicy przepiłowano, ks. Bolesław Szawłowski zginął wraz z grupą ok. 200 osób zamordowanych w kościele (lub obok kościoła) w Porycku. Ks. Hieronim Szczerbicki (proboszcz parafii Tesłuhów) i ks. Jerzy Cimiński (proboszcz parafii Dederkały) zostali żywcem wrzuceni do studni w Wołkowjach. Ks. Jana Kotwickiego zabito w Chrynowie przy ołtarzu. Wraz z nim zamordowano również ok. 200 Polaków. UPA nie oszczędziła też katolickich duchownych obrządku wschodniego (bizantyjsko-słowiańskiego). Ks. Józef Gaducewicz został zamordowany w Kuśkowcach Wielkich, zaś ks. Serafin Jarosiewicz spalony, wraz z grupą wiernych, w cerkwi w Zabczu. Oprócz nich na Polesiu Wołyńskim zginęło dwóch zakonników – kapucynów obrządku wschodniego – z Lubieszowa: o. Kasjan Józef Czechowicz i br. Sylwester Stefan Hładzio. Dwie siostrzyczki obrządku wschodniego – s. Alojza Jadwiga Gano i s. Andrzeja Maria Ossakowska (wg niepotwierdzonej wersji) – nie chciały wyprzeć się wiary, przez co 9 listopada 1943 r. zostały spalone żywcem razem z grupą ok. 200 Polaków – mieszkańców Lubieszowa.

Ludność polska zmuszona była opuścić swe gospodarstwa, domy i przenieść się do miast, gdzie jednak wcale nie czuła się bezpiecznie. W powodu głodu, szerzących się chorób oraz aresztowań i masowych wywózek na roboty do Rzeszy. W wielu miejscowościach księża współpracowali z Armią Krajową, zaś kościoły i plebanie stały się punktami konspiracyjnymi (ks. Stanisław Kobylecki we Włodzimierzu Wołyńskim, ks. Antoni Chomiczki w Klesowie, ks. Antoni Dąbrowski w Kowlu – kapelan 27 WDP AK) bądź placówkami samoobrony z księżmi – dowódcami – na czele (ks. Józef Kuczyński w Dederkałach, o. Remigiusz Kranc w Ostrogu). Na skutek działań UPA ok. 70% parafii, szczególnie wiejskich, przestało istnieć. Kościoły i kaplice – wraz z wyposażeniem liturgicznym i zbiorami archiwalnymi – uległy zniszczeniu lub dewastacji.

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

Text of biographical notes
Maria Dębowska, Leon Popek

Leon Popek

**Martyring of clergy in the diocese of Lutsk.
Victims of OUN-UPA 1939-1944**

Just before World War II the area of Lutsk diocese was 38 678 km². It consisted of 16 deaneries, 166 parishes, ca. 370 000 worshippers, 160 parish churches, 165 chapels, 260 Roman Catholic priests and 18 Byzantine-Slavic parishes, 4 Greek Catholic parishes, 21 catholic priests of Eastern rite and ca. 20 000 worshippers of that rite. From 1925 Lutsk diocese belonged to the Lviv church province (previously it had belonged to the province of Mohylev(o). Besides the voivodeship of Volyn (35 757 km2 – a part of the former, pre-partition, Polish Volyn), together with the district (powiat) of Sarny (from1930) the diocese included: a part of Kamień Koszyrski poviat, a part of Stolin poviat and a small part of the Pinsk poviat from the province (voivodship) of Polesie. As to confessions, the Lutsk diocese was mostly inhabited by the orthodox community (according to the data from 1933), mainly: Ukrainians, Russians and Czechs –1 500 821 (72,2%); further, they were Roman Catholics – 254 421 (12,3%); Jews – 253 772 (12,2%); Protestants: Germans and Czechs – 36 695 (1,7%); Catholics of Eastern rite – 11 000 (0,5%); representatives of 12 smaller Christian communities – 23 396 (1,1%). The diocese ordinary was Bishop dr Adolf Piotr Szełążek, and the subsidiary bishop- Rev. Stefan Walczykiewicz.

The outbreak of war in 1939 caused that (after September 17th) the area of Lutsk diocese found itself under Soviet occupation. Initially 2 theological seminaries were closed (in Lutsk and Dubno), as well as monasteries and nunneries, both the bishops and the curia were removed from the compartments they had occupied. Soon NKWD arrested 20 most active and meritorious priests. As many as 18 of them died in lagers (Soviet concentration camps), prisons, or somewhere „on the stage”. Another 66 priests left the diocese in fear of repressions. From February 1940 these tragic events were accompanied by mass exportation of Poles behind Ural. In June 1941 the whole diocese found itself under a new occupation – that of the Germans. The situation of Roman Catholic Church in Volyn was worsened by mass murders of Polish population organized in the years 1943-1944 by Ukrainian nationalists. That was the hardest blow directed at the Catholic life in the diocese of Lutsk during World War II. UPA killed ca. 60 thousand Poles – including 19 priests, fathers and friars - monks, 4 priests were severely wounded. Priests were killed in an extremely cruel way. For instance Fr. Ludwik Wrodarczyk from Okopy, who treated ill Ukrainians, was crucified by them (according to another report – her heart was torn out of his chest), Fr. Stanisław Dobrzański, the parish priest in Ostrówki, probably had his head cut off with an axe, with him ca. 1050 parishioners were killed (more than 80% of the parish community). Fr. Karol Baran from Korytnica was sawn through. Fr. Bolesław Szawłowski was killed with a group of ca. 200 persons in church (or next to it) in Poryck. Fr. Hieronim Szczerbicki (the parish priest in Tesłuhów) and Fr. Jerzy Cimiński (the parish priest in Dederkały) were thrown alive into a well in Wołkowjye. Fr. Jan Kotwicki was killed in Chrynow at the altar. With him ca. 200 Poles were murdered as well. Neither did UPA (Ukrainian Uprising Army) save the Catholic clergy of eastern (Byzantine-Slavonic) rite. Fr. Józef Gaducewicz was killed in Kuśkowce Wielkie, while Fr. Serafin Jarosiewicz was burnt to death with a group of worshippers in the Orthodox Church in Zabcze. Besides them, two monks died in Volyn Polesie – they were Capuchins of eastern rite – from Lubieszów: Fr. Kasjan Józef Czechowicz and br. Sylwester Stefan Hładzio. Two eastern rite sisters of the Order of Sacred Heart – s. Alojza Jadwiga Gano and s. Andrzeja Maria Ossakowska (according to an unconfirmed version) – they did not want to renounce their faith, so on the 9th day of November 1943 they were burnt alive with a group of ca. 200 Poles – inhabitants of Lubieszów.

Poles were forced to leave their farms and houses and move into towns, where, however, they did not feel safer at all due to famine, spreading diseases, arrestments and mass exportations to work in Germany. In many places priests cooperated with the National Army, whereas churches and presbyteries became conspiracy centers (Fr. Stanisław Kobylecki in Włodzimierz Wołyński, Fr. Antoni Chomiczki in Klesow, Fr. Antoni Dąbrowski in Kowel –chaplain of the 27th National Army (WDP) or self-defense stations commanded by priests (Fr. Józef Kuczyński in Dederkały, Fr. Remigiusz Kranc in Ostrońg). As a result of the actions of UPA, ca. 70% parishes, especially rural ones, were liquidated. Churches and chapels – together with liturgical equipment and archival collections – were destroyed or devastated.

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

Notes biographiques
Maria Dębowska, Leon Popek

Leon Popek

**Martyrologe du clergé du diocèse de Loutsk.
Victimes de l’OUN-UPA 1939-1944**

À la veille de la Seconde guerre mondiale, la superficie du diocèse de Loutsk s'élevait à 38 678 km² et comptait 16 doyennés, 166 paroisses, environ 370 000 fidèles, 160 églises paroissiales, 165 chapelles, 260 prêtres de rite romain et 18 paroisses byzantino-slaves, 4 paroisses gréco-catholiques, 21 prêtres catholiques de rite oriental, ainsi qu'environ 20 000 fidèles de ce rite. Depuis 1925, le diocèse de Loutsk appartenait à la province ecclésiale de Liviv (antérieurement de Mahliiow). À part la voïvodie volhynienne, (35 757 km2 : la partie de l'ancienne Volhynie polonaise, d'avant les Partages) et le district de Sarny (à partir de 1930), elle comprenait une partie du district de Kamin-Kachyrskyyi, une partie du district de Stoline, une petite partie du district de Pinsk de la voïvodie polésienne. Le diocèse de Loutsk était habité (selon les données de 1933) parla communauté orthodoxe, notamment : les Ukrainiens (les Rusyns), les Russes et les Tchèques : 1500 821 (72,2 %) ; il y avait en outre des catholiques romains : Polonais et Tchèques – 254 421 (12,3%); des Juifs – 253 772 (12,2%); des protestants : Allemands et Tchèques – 36 695 (1,7%); des catholiques de rite oriental – 11 000 (0,5%); des représentants de 12 communautés chrétiennes minoritaires – 23 396 (1,1%). Adolf Szełążek était l'évêque diocésain et Stefan Walczykiewicz était l'évêque auxiliaire.

Le déclenchement de la guerre en 1939 a été la cause de l'occupation soviétique des territoires du diocèse de Loutsk. Au début, 2 séminaires diocésains ont été fermés (à Loutsk et à Doubno), tout comme les monastères de moines et de moniales, on a expulsé les deux évêques et la curie des lieux qu'ils occupaient. Bientôt, le NKVD a arrêté les prêtres les plus actifs et les plus méritants ; 18 sont morts dans les camps de travail soviétiques, dans les prisons ou à une « étape ». Les autres 66 prêtres ont quitté le diocèse par crainte des représailles. À partir de 1940 a commencé le déplacement massif de la population polonaise outre Oural. En 1941, tout le diocèse s'est trouvé sous une autre occupation : allemande. La situation de l'église catholique romaine s'est aggravée à cause des meurtres massifs de la population polonaise organisés entre 1943 et 1944 par les nationalistes ukrainiens. Ce fut le plus grand coup porté à la vie catholique du diocèse de Loutsk durant la Seconde Guerre mondiale. Environ 60 000 Polonais ont perdu la vie lors de fusillades de l'UPA dont 19 prêtres, pères et frères religieux, 4 prêtres ont été gravement blessés. On assassinait les prêtres d'une manière extrêmement cruelle. Par exemple, le père Ludwik Wrodarczyk d'Okopy qui soignait les Ukrainiens, a été crucifié par eux (selon une autre relation, on lui a arraché le coeur), le père Stanisław Dobrzański, curé de la paroisse d'Ostrówka, a été probablement décapité au moyen d'une hache, avec lui ont été exterminés 1050 paroissiens (plus de 80% de la communauté paroissiale), le père Karol Baran a été scié, le père Bolesław Szawłowski est mort avec un groupe d'environ 200 personnes assassinés dans l'église (ou à côté de l'église) de Poryck. Le père Hieronim Szczerbicki, curé de la paroisse de Tesłuhów et le père de Jerzy Cimiński (curé de la paroisse de Dederkały) ont été jetés vivants dans un puits à Wołkowjye. Le père Jan Kotwicki a été assassiné durant la messe, à Chryńów. Avec lui, on a tué environ 200 Polonais. L'UPA n'a pas non plus épargné les prêtres catholiques de rite oriental (bizantino-slave). Le père Józef Gaducewicz a été assassiné à Kuśkowce Wielkie et le père Serafin Jarosiewicz a été brûlé, avec un groupe de fidèles, dans une église de Zabcze: Outre ceux-ci, en Polésie volhynienne, à Lubieszów, deux religieux, capucins de rite oriental, ont été assassinés : le père Kasjan Józef Czechowicz et le frère Sylwester Stefan Hładzio. Deux servantes du Sacré-Coeur de Jésus (rite oriental) : sœur Alojza Jadwiga Gano et sœur Andrzeja Maria Ossakowska (selon une version non confirmée) ont été brûlées vives le 9 novembre 1943 avec un groupe d'environ 200 Polonais habitant Lubieszów pour n'avoir pas voulu renier leur foi.

La population polonaise a été contrainte de quitter ses fermes et ses maisons et de déménager dans des villes où elle ne se sentait pas plus en sécurité à cause de la faim, des maladies et des arrestations et des déportations massives dans le Reich. Dans de nombreuses localités, les prêtres collaboraient avec l'Armia Krajowa (l'Armée de l'Intérieur, AK), ainsi les églises et les paroisses sont devenus des lieux de conspiration (le père Stanisław Kobylecki à Volodymyr-Volynskyyi, le père Antoni Chomiczki à Klesów, le père Antoni Dąbrowski à Kovel – chapelain du 27e WDP AK) ou des postes de résistance avec des prêtres-commandants (le père Józef Kuczyński à Dederkały, le père Remigiusz Kranc à Ostrońg). Suite aux attaques de l'UPA, environ 70% des paroisses, principalement agricoles, ont cessé d'exister. Les églises et les chapelles, ont été détruites ou dévastées avec leur équipement liturgique et leurs fonds d'archives.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

Święty Jan Paweł II, apelując do duchowieństwa o zachowanie w pamięci okrutnych doświadczeń totalitaryzmów XX wieku, mówił: „I dlatego za szczególną powinność naszego pokolenia w Kościele uważam zebranie wszystkich świadectw o tych, którzy dali życie za Chrystusa. Nasz wiek, nasze stulecie ma swe szczególne martyrologium jeszcze nie w pełni spisane. Trzeba je zbadać, trzeba je stwierdzić, trzeba je spisać. Tak jak spisana została martyrologia pierwszych wieków Kościoła, i to jest do dzisiaj naszą siłą, tamto świadectwo męczenników pierwszych stuleci. Proszę wszystkie Epi-skopaty, ażeby do tej sprawy przywiązały należytą uwagę. Nasz wiek, wiek XX, ma swoją wielką martyrologię w wielu krajach, w wielu rejonach ziemi. Trzeba, ażebyśmy przechodząc do trzeciego tysiąclecia, spełnili obowiązek, powinność wobec tych, którzy dali wielkie świadectwo Chrystusowi w naszym stuleciu”.

Ostatnie dziesięciolecia związane z demokratyzacją i uwolnieniem się spod obcej dominacji przynio-sły prawdę o męczennikach brunatnego i czerwonego totalitaryzmu. Nie brakło wśród nich także sylwetek duchownych, którzy – składając ofiarę z własnej krwi – dołączyli do grona świętych i bło-gosławionych. Wymownym tego świadectwem mogą być ikony św. Maksymiliana Kolbego, bł. ks. Jerzego Popiełuszki oraz licznych męczenników, których postacie Kościół przypomina, zgłębiając hi-storię męczeństwa chrześcijan w czasach totalitaryzmów.

Dzięki niezłomnej postawie środowisk kresowych powracają do zbiorowej pamięci polskiej także ofiary okrutnego ludobójstwa, które rozpoczęło się na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej (daw-nych Kresach Rzeczypospolitej – do II wojny to były nasze ziemie i nie były wtedy nazywane Kresami) w czasie II wojny światowej.

Ofiary te stosunkowo późno i z wielkimi oporami zaczęły zajmować miejsce w narodowym panteonie męczenników. Jak słusznie powiedział niezłomny kustosz „Prawdy o Ludobójstwie” ks. Tadeusz Isako-wicz-Zaleski, przytaczając słowa Jana Zaleskiego, swego ojca i świadka tamtych wydarzeń: „Kresowian zabito dwukrotnie, raz przez ciosy siekierą, drugi raz przez przemilczenie. A ta druga śmierć jest gorz-sza od pierwszej”. Próbowano poświęcić ich pamięć na rzecz obłudnych koncepcji polsko-ukraińskiego pojednania opartego na zakładaniu i amnezji. Symbolicznego zerwania z ponad ćwierćwieczną kon-cepcją polityki fałszywego partnerstwa między pobratymczymi narodami dokonał Sejm RP w uchwale z 22 lipca 2016 r., wyraźnie oświadczając, że „Ofiary zbrodni popełnionych w latach 40. przez ukra-ińskich nacjonalistów do tej pory nie zostały w sposób należyty upamiętnione, a masowe mordy nie zostały nazwane zgodnie z prawdą historyczną – ludobójstwem”. W tym też dokumencie Sejm RP ustanawia dzień 11 lipca – rocznicę apogeuum zbrodni – Narodowym Dniem Pamięci Ofiar Ludobój-stwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej¹.

Kolejne rocznice rozpoczęcia masowych krwawych rzezi na Wołyniu przypominają straszliwe wyda-żenia, których pierwszymi ofiarami padli duchowni i modlący się w świątyniach wierni. Wówczas, w drugą niedzielę lipca, zgodnie ze zbrodniczym planem eksterminacji ludności polskiej podjętym przez ukraińskich nacjonalistycznych przywódców, zostało zaatakowanych ponad 100 miejscowości – jak Wołyń długa i szeroka. Wierni zgromadzeni na modlitwie podczas niedzielnej Mszy św. byli (mieli być) pierwszą łatwą „zdobyczą” zakrojonej na szeroką skalę akcji depolonizacyjnej. Te Msze w wie-lu takich przypadkach pozostały niedokończone... Dlatego też od kilku lat we wszystkich kościołach odrodzonej do życia diecezji łuckiej w drugą niedzielę lipca sprawowane są Msze św. w intencji po-mordowanych. Za specjalną zgodą Stolicy Apostolskiej w tym dniu, podobnie jak w Dniu Zadusznym, kapłani i wierni na Wołyniu modlą się za dusze zmarłych w tak tragicznych okolicznościach.

Były ordynariusz diecezji, ks. bp Marcin Trofimiak, powiedział: „Nie chcemy rozdrapywać ran, które i tak wciąż krwawią, nie chcemy też powstania nowych, ale jednocześnie pamiętać też nie można. To jest niedopuszczalne, to jest nie do pomyślenia. Chcemy się modlić za tych, którzy zginęli. Będę zawsze to powtarzał: chcemy dokończyć sprawowanie tych mszy świętych, które niedgdyś zostały przerwane i pozostają niedokończone. Ginęli ludzie w kościołach i ginęli księża przy ołtarzach. Czy mamy prawo o tym zapomnieć? Mówiąc słowami psalmu: *Czy mogę zapomnieć o tobie Jerozalem? Gdybym zapomniał o tobie, to niech uschnie moja pawica i język przyschnie mi do podniebienia!*”².

Spośród wszystkich księży diecezji łuckiej, którzy ucierpieli w wyniku II wojny światowej, największą grupę – dziewiętnaście osób – stanowią ofiary zbrodni banderowskich. Razem z nimi poniosły śmierć również siostry zakonne, a także kapłani obrządku wschodniego, którzy – podobnie jak ich współbrać-cia łacinnicy – zostali zgładzeni w imię utopijnej wizji wspólnoty narodowej bez prawdziwego Boga, opartej na neopogańskiej ideologii nienawiści. Pamiętamy – ofiarami zbrodniczych napadów stawiali się nie tylko katolicy, ale także inni chrześcijanie niepasujący do schematu, w którym Kościół miał być na usługach nacjonalistycznych doktrynerów. Przykładem tego mogą być egzekucje wykonane przez banderowców na dwóch biskupach Ukraińskiej Autonomicznej Cerkwi Prawosławnej³.

Metropolita lwowski ks. abp Mieczysław Mokrzycki, w obecności Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, podczas Mszy św. upamiętniającej 70. rocznicę ludobójstwa w katedrze łuckiej, powiedział: „W grud-niu 1943 r. został zamordowany o. Ludwik Wrodarczyk, oblat. Pomimo ostrzeżeń nie schronił się, nie uciekał, nie opuścił parafii w Okopach, należącej do diecezji łuckiej, gdzie był proboszczem. Poma-gał przeciw wszystkim: Polakom, Ukraińcom i Żydom. Nic złego nie uczynił, nie miał nic do ukrycia, nie chciał zostawić Najświętszego Sakramentu w swoim kościele. Został zabrany podczas modlitwy, a potem okrutnie torturowany. W miejscu, gdzie został zamordowany, na ścianie chaty w Karpiłow-ce została wyraźna plama krwi, której w żaden sposób nie da się zmyć, ani zamalować. Zdjęcie tego miejsca przekazano do wstępnego procesu beatyfikacyjnego, który rozpoczął się z inicjatywy bisku-pów Kościoła rzymskokatolickiego na Ukrainie. Podobnych plam na Ukrainie i w Polsce jest wiele. Są symbolem śladów rzezi, o której nie sposób zapomnieć. Znaczą one wspomnienia wielu, którzy będąc dziećmi, byli świadkami nienawiści prowadzącej do zbrodni. Nie można tych plam przykryć milcze-niem lub zamalować kłamstwem. Nadal są ciągle zbyt bolesne, ciągle świeże, obecne w wielu domach ofiar polskich i ukraińskich, żydowskich i ormiańskich. Bo czyż można zapomnieć?”⁴.

Przywołując sylwetki duchownych – męczenników rzezi wołyńskich, organizatorzy wystawy „Niedo-kończone msze wołyńskie” chcą wypełnić lukę w martyrologium wschodnim i oddać hołd czterdziestkom tysięcy niewinnych ofiar, których zszczętli nie doczekały się chrześcijańskiego pochówku i godnego upamiętnienia. Wierzmy, iż tylko stanąwszy w obliczu Prawdy, będziemy mogli wybudować trwałą przyjaźń i rzeczywiste partnerstwo między narodami Polski i Ukrainy.

Włodzimierz Osadczy Centrum UCRAINICUM KUL Prezes Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Kresowego

St. John Paul, calling to the clergy for preserving in their memories the cruel totalitarian experiences in the 20th century, said: „And that is why I regard as the special duty of our generation in the Church collecting all the testimonies about those who gave their lives for Christ. Our age, our century, has its special list of martyrs that has not been completed yet. It has to be examined, found and written. Just like the martyrdom of the first centuries of Church was written , and this has been our strength till today, that testimony of the martyrs from the first centuries. I am asking all the Episcopates to pay due attention to that matter. Our century, the 20th century, has its own, great martyrdom in many countries , in many regions of the Earth. When passing to the third millennium we should do our duty towards those who gave great testimony to Christ in our century”.

The last decades, connected with democratization and liberation from foreign domination brought the truth about the martyrs –victims of the brown and red totalitarianisms. Among them there were also clergymen who – making a sacrifice of their own blood – joined the group of saints and the blessed ones. The meaningful testimony of that is shown by the icons of St. Maksymilian Kolbe, the Blessed Priest Jerzy Popieluszko and numerous martyrs, whose figures are reminded by the Church when examining the history of Christian martyrdom in totalitarian times.

Thanks to the uncompromising attitudes of the Eastern borderland circles also the victims of cruel homicide that broke out on the Eastern borders of the Republic during World War II return to the col-lective memory (until World War II these were our lands and then they were not called Borderlands).

These victims started taking their places in the national Pantheon of martyrs relatively late and with great resistance. As Fr. Tadeusz Isakowicz-Zaleski, the uncompromising custodian of the „Truth about Genocide” rightly said, quoting the words of the witness of these events, his father, Jan Zaleski: „The inhabitants of the Borderland were killed twice: once by axe blows and for the second time – by con-cealment. And the second death is worse than the first one”. There were attempts at sacrificing their memory for false ideas of Polish-Ukrainian reconciliation based on hypocrisy and amnesia. The sym-bolic quitting the more than 25 year old idea of the policy of false partnership between the brotherly nations was made by Parliament (Sejm) of the Polish Republic in the resolution of the 22nd day of July 2016, distinctly declaring that , The victims of crimes committed in 1940s by Ukrainian nationalists so far have not been properly commemorated, and the mass murders have not been called genocide according to the historical truth”. Also in that document the RP Parliament establishes the 11th day of July – the anniversary of the climax of the crime – the National Day of Remembrance of Victims of Genocide committed by the Ukrainian nationalists on the citizens of the 2nd Republic of Poland¹. The subsequent anniversaries of the commencement of mass bloody massacres in Volyn remind about the horrible events, of which the first victims were clergymen and worshippers praying in shrines. Then, on the second Sunday of July, in accordance with the cruel plan to exterminate the Polish population, undertaken by Ukrainian nationalist leaders, more than 100 places were attacked all over Volyn. The worshippers gathered at pray during the Sunday mass were (were to be) the first easy ‘gain’ of the vastly planned de-polonization action. In many such cases these Masses remained unfinished... That is why for a few years in all churches of the revived Lutsk diocese on the second Sunday of July Holy Masses are celebrated for the murdered ones. On special consent of the Holy See on that day. Like on All Souls’ Day, the priests and worshippers in Volyn pray for the souls of those who died in such tragic circumstances.

The former ordinary of the diocese, bishop Marcin Trofimiak, said: „We do not want to scratch the wounds that are still bleeding anyway, neither do we want new ones to arise, but simultaneously they cannot be forgotten. That is inadmissible, unthinkable. We want to pray for those who died. I will al-ways keep repeating that: we want to complete celebrating the Holy Masses that were interrupted and remain unfinished. People were killed in churches and priests at the altars. Do we have any right to forget about it? Using the words of the psalm: Can I forget about you, Jerusalem? If I forgot about you, let my right arm wither and let my tongue stick to my palate!”².

From among all the priests in the diocese of Lutsk who suffered in World War II , the largest group – nineteen men – is victims of crimes committed by the Bandera’s bands. With them also nuns died, as well as the priests of the eastern rite, who – like their Latin brothers – were killed in the name of the utopian vision of the national community without the real God, based on the neo-pagan ideology of hatred. Let us remember – the victims of criminal assaults became not only Catholics, but also other Christian, who did not match the scheme, where the Church was to be at the service of the national doctrinaires. Examples of that can be executions performed by Bandera’s gang members on two bishops of the Ukrainian Autonomous Orthodox Church³.

The Metropolitan bishop of Lviv, the archbishop Mieczysław Mokrzycki, in the presence of the President of the Republic of Poland , during the Holy Mass commemorating 70th anniversary of the genocide in the Lutsk cathedral, said: „In December 1943 Father Ludwik Wrodarczyk, an oblate, was murdered. Despite warnings, he did not hide, did not flee, did not leave the parish of Okopy, belonging to the di-ocese of Lutsk , where he was the parish priest. He did help everyone: the Poles, the Ukrainians and the Jews. He did nothing wrong, he had nothing to hide, and he did not leave the Holy Sacrament in his church. He was taken during a prayer, and then cruelly tortured. In the place where he was mur-dered , on a wall of a cabin in Karpiówka a distinct stain of blood remained that cannot be washed off or painted up. A photo of that place was transmitted for the preparatory beatification proceed-ings, which was commenced on the initiative of the Roman Catholic bishops in Ukraine. There are many similar stains in Ukraine and in Poland. They are symbols of manslaughter traces that cannot be forgotten. They mark the memories of many of those who, as children, witnessed hatred leading to crime. These stains cannot be covered by silence or painted up with lies. They are still too painful, still fresh, present in many homes of Polish, Ukrainian, Armenian and Jewish victims. For can they be forgotten?”⁴.

Referring to the silhouettes of clergymen – martyrs of the Volyn manslaughters, the organizers of the exhibition „The unfinished Volyn masses” want to fill the gap in the eastern list of martyrs and pay homage to the tens of thousand of innocent victims, whose remains were not buried in a Chris-tian way and duly commemorated. We believe that only facing Truth we will be able to build durable friendship and real partnerships between Polish and Ukrainian nations.

Włodzimierz Osadczy UCRAINICUM Center at KUL President of Borderland Memory and Heritage

Saint Jean-Paul II, appelant le clergé à garder en mémoire les expériences cruelles des totalitarismes du XXe siècle disait : « Et c’est pourquoi je considère que le devoir spécial de notre génération dans l’Église est de recueillir tous les témoignages de ceux qui ont donné leur vie pour le Christ. Notre siècle, notre centenaire a son propre martyrologe, qui n’est pas encore entièrement écrit. Il faut l’examiner, le confirmer, l’écrire, tout comme l’a été le martyre des premiers siècles de l’Église, témoignage qui est encore aujourd’hui notre force. Je demande à toutes les Conférences Episcopales d’accorder l’atten-tion que demande cette question. Notre siècle, le XXe siècle, a son grand martyrologe dans plusieurs pays, en plusieurs endroits de la planète. Il faut que nous qui entrons en troisième millionnaire, ac-complissons ce devoir envers ceux qui ont donné un grand témoignage au Christ dans notre siècle.»

Les dernières décennies liées à la démocratisation de nos deux pays et leur libération de la domination étrangère , ont permis d’établir la vérité sur les martyrs des totalitarismes brun et rouge. Parmi eux des ecclésiastiques qui, faisant le sacrifice de leur propre sang, ont rejoint les bienheureux et les saints. En témoignent les figures de saint Maximilien Kolbe et du bienheureux père Jerzy Popieluszko ain-si que des nombreux martyrs que l’Eglise rappelle à la mémoire en explorant l’histoire du martyre des chrétiens dans les temps des totalitarismes.

Grâce à l’attitude volontaire des milieux de Kresy, reviennent à la mémoire collective les victimes du gé-nocide cruel qui a eu lieu dans les régions frontalières à l’Est de la Pologne (anciens Kresy Wschodnie qui, jusqu’à la Seconde Guerre, appartenaient à la République de Pologne et n’étaient pas appelés Kresy) au cours de la Seconde Guerre mondiale.

Ces victimes ont tardivement, et avec de vives oppositions, commencé à prendre leur place dans le panthéon national des martyrs. Comme l’a affirmé à juste titre le gardien indéfectible de « La vé-rité du génocide », le père Tadeusz Isakowicz-Zaleski, en évoquant les paroles de Jan Zaleski, son père et témoin de ces événements : « Les habitants de Kresy ont été doublement tués : une fois par la hache, une seconde fois par le silence. Cette seconde mort est pire que la première. » On a essayé de sacrifier leur mémoire en faveur des conceptions hypocrites d’une réconciliation polono-ukrainienne fondée sur le mensonge et l’amnésie. La rupture symbolique avec cette conception plus d’un quart de siècle durant d’une politique de faux partenariat entre les deux nations connexes a été établie par La Diète de la République de Pologne par la résolution du 22 juillet 2016 où il est très clairement déclaré que « les victimes des crimes commises dans les années 40 par les nationalistes ukrainiens n’ont pas été dûment commémorées et les assassinats massifs n’ont pas été dénommés comme le de-mande la vérité historique : un génocide. Dans ce document, la Diète de la République de Pologne établit le 11 juillet – date anniversaire de l’apogée du crime – Journée nationale de commémoration des victimes du génocide perpétrée par les nationalistes ukrainiens contre les citoyens de la deuxième République de Pologne»¹.

Les commémorations du début des massacres sanglants massifs en Volhynie évoquent des évène-ments dont les premières victimes furent des prêtres et des fidèles priant à l’église. A cette époque-là, le deuxième dimanche de juillet, conformément au plan criminel du génocide de la population polonaise opéré par les dirigeants nationalistes ukrainiens, plus de cent localités du nord au sud de la Volhynie ont été attaquées. Les fidèles rassemblés à la prière durant la messe dominicale étaient (ou auraient dû être) des « proies » faciles d’une action de dépolonisation à grande échelle. Ces messes, dans plu-sieurs cas, sont demeurées inachevées... C’est pourquoi depuis quelques années, dans toutes les églises du diocèse de Lutsk, sont célébrées les messes pour les assassinés. Avec l’accord exprès du Saint-Siège, ce jour, tout comme le jour des Morts, les prêtres et les fidèles en Volhynie prient pour ceux qui sont décédés dans ces circonstances tragiques.

L’ancien évêque du diocèse mgr Marcin Trofimiak a dit : « Nous ne voulons pas rouvrir des bles-sures, soit dix-neuf personnes, sont des victimes des crimes bandéristes. Avec eux, ont été également tués deux religieuses et deux prêtres de rite oriental, qui, tout comme leurs confrères de rite occidental – ont été massacrés au nom d’une vision utopique d’une communauté nationale sans Dieu, fondée sur une idéologie néopaienne de la haine. Nous retenons que les victimes de ces agressions criminelles étaient non seulement catholiques mais aussi d’autres chrétiens ne s’inscrivant pas dans le schéma selon lequel l’Eglise devait servir les idéologues nationalistes. Les exécutions commises par les ban-déristes sur deux évêques orthodoxes en sont un exemple»².

Parmi tous les prêtres du diocèse de Lutsk qui ont souffert à cause de la guerre, le plus grand nombre, soit dix-neuf personnes, sont des victimes des crimes bandéristes. Avec eux, ont été également tués deux religieuses et deux prêtres de rite oriental, qui, tout comme leurs confrères de rite occidental – ont été massacrés au nom d’une vision utopique d’une communauté nationale sans Dieu, fondée sur une idéologie néopaienne de la haine. Nous retenons que les victimes de ces agressions criminelles étaient non seulement catholiques mais aussi d’autres chrétiens ne s’inscrivant pas dans le schéma selon lequel l’Eglise devait servir les idéologues nationalistes. Les exécutions commises par les ban-déristes sur deux évêques orthodoxes en sont un exemple³.

messe commémorative du 70e anniversaire du génocide dans la cathédrale de Lutsk, en présence du Président de la République de Pologne , L’archevêque de Lviv, mgr Mieczysław Mokrzyck, a dit : « En décembre 1943, le père oblat Ludwik Wrodarczyk a été assassiné. Malgré les avertissements, il ne s’est pas réfugié, il n’a pas fui, il n’a pas abandonné sa paroisse d’Okopy appartenant au diocèse de Lutsk où il était curé. Il aidait tout le monde : les Polonais, les Ukrainiens, les Juifs. Il n’a rien fait de mal, il n’avait rien à cacher, il n’a pas voulu abandonner le saint-Sacrement dans son église. Il a été enlevé pendant la prière puis torturé cruellement. Là où il a été assassiné, sur un mur d’une mai-son de Karpiówka persiste une tache de sang qu’on ne peut d’aucune manière enlever ou recouvrir. Une photo de cet endroit a été versée aux pièces d’un procès initial en béatification entrepris à l’ini-tiative des évêques de l’Eglise catholique ukrainienne. Il existe plusieurs taches semblables en Ukraine et en Pologne. Elles sont le symbole des traces d’un massacre qu’on ne peut aucunement oublier. Elles marquent les souvenirs de plusieurs personnes qui, tout en étant des enfants, ont été les té-moins d’une haine menant au crime. On ne peut pas recouvrir ces taches par le silence ou les peindre par un mensonge. Elles sont toujours trop douloureuses, encore saignantes, présentes dans plusieurs maisons de victimes polonaises et ukrainiennes, juives et arméniennes. Peut-on oublier ?»⁴.

En évoquant les figures cléricales martyrs du massacre de Volhynie, les organisateurs de l’exposition « Messes volhyniennes inachevées » veulent combler un vide dans le martyrologe oriental et rendre hommage à des dizaines de milliers de victimes innocentes dont les restes n’ont jamais été enter-rés et commémorés. Nous croyons qu’en affrontant la vérité, nous pourrons construire une amitié et un véritable partenariat durables entre les nations de Pologne et d’Ukraine.

Włodzimierz Osadczy Centre UCRAINICUM KUL Président de l'Institut de la mémoire et du patrimoine de Kresy

^[1] Homilia Ojca Świętego Jana Pawła II wygłoszona podczas Mszy św. w Bydgoszczy 07.06.1999, w: Bóg jest miłością (J 16, 4), VII pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny, Olsztyn 1999, s. 57-56.
^[2] Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 lipca 2016 r. w sprawie oddania hołdu ofiarom ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich na obywateli II Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1943-1945.
^[3] W. Osadczy, Władysław Marjan: Wywiad z rektorem i biskupem Marcinem Trofimiakiem, ordynariuszem diecezji łuckiej na Ukrainie, Lublin–Łuck 2009, s. 152.
^[4] A. Mironowicz, Kościół prawosławny w Polsce, Białystok 2006, s. 659.

^[5] Kazanie Metropolity Lwowskiego abpa Mieczysława Mokrzyckiego w 70. rocznicę Rzezi Wołyńskiej, W stronę pojednania, „Wołanie z Wołynia” 2013, nr 113(4), s. 9-8.

^[1] Homily of the Holy Father, John Paul II delivered during the Holy Mass in Bydgoszcz 07.06.1999, in: God is love (J 4, 16), 7th Pilgrimage of John Paul II to His Fatherland, Olsztyn 1999, 56-57.
^[2] Resolution of the Parliament (Sejm) of the Republic of Poland of the 22nd day of July 2016 on paying homage to victims of homicide committed by Ukrainian nationalists on the citizens of the 2nd Republic of Poland in the years 1943-1945.
^[3] W. Osadczy, Władysław Marjan: Extended interview with bishop Marcin Trofimiak, the ordinary of Lutsk diocese in Ukraine, Lublin–Lutsk 2009, 152.
^[4] A. Mironowicz, Kościół prawosławny w Polsce (The Orthodox Church in Poland / Białystok 2006, 659.
^[5] Sermon of the Metropolitan Bishop of Lviv, Archbishop Mieczysław Mokrzycki in the 70th anniversary of the Volyn Manslaughter. Towards reconciliation , „Calling from Volyn” 2013, No. 4(113), 8-9.

^[1] Homélie du Saint Père Jean-Paul II prononcée pendant la messe à Bydgoszcz, le 07.06.1999.
^[2] La résolution de la Diète de la République de Pologne du 22 juillet 2016 sur l'hommage dû aux victimes du génocide commis par les nationalistes ukrainiens sur les citoyens de la 1e République de Pologne dans les années 1943-1945.
^[3] W. Osadczy, Władysław Marjan: Wywiad z rektorem i biskupem Marcinem Trofimiakiem, ordynariuszem diecezji łuckiej na Ukrainie, Lublin–Łuck 2009, p. 152. (Interview avec monseigneur Marcin Trofimiak, évêque du diocèse de Lutsk).
^[4] A. Mironowicz, Kościół prawosławny w Polsce, Białystok 2006, s. 659. (Eglise orthodoxe en Pologne).
^[5] Homélie de l'archevêque de Lviv, mgr Mieczysław Mokrzycki pour le 70e anniversaire du massacre volhynien, W stronę pojednania, „Wołanie z Wołynia” 2013, nr 4(113), s. 8-9.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVEES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

UCHWAŁA
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 22 lipca 2016 r.
w sprawie oddania hołdu ofiarom ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich
na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1943–1945

Ziemie dawnych wschodnich województw Rzeczypospolitej szczególnie mocno zostały doświadczone w czasie II wojny światowej. Na tych terenach ścierały się dwa największe totalitaryzmy XX wieku: III Rzesza Niemiecka i komunistyczny Związek Sowiecki. Działania niemieckich i sowieckich okupantów stwarzały sprzyjające warunki do budzenia się nienawiści na tle narodowościowym i religijnym, a podejmowane próby osiągnięcia porozumienia przez przedstawicieli Polskiego Państwa Podziemnego z ukraińskimi organizacjami nie przyniosły rezultatu.

W lipcu 2016 roku przypada 73. rocznica apogeuu zbrodni, której dokonały na ludności cywilnej Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej Polskiej działające na tamtych terenach oddziały Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN), Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA), a także dywizja SS Galizien oraz inne ukraińskie formacje współpracujące z Niemcami. W wyniku popełnionego w latach 1943–1945 ludobójstwa zamordowanych zostało ponad sto tysięcy obywateli II Rzeczypospolitej Polskiej, głównie chłopów. Ich dokładna liczba do dziś nie jest znana, a wielu z nich wciąż nie doczekało się godnego pochówku i upamiętnienia. Wśród zamordowanych obok Polaków byli także Żydzi, Ormianie, Czeši, przedstawiciele innych mniejszości narodowych, a także Ukraińcy, którzy stanęli po stronie ofiar. Przypominając zbrodnię ukraińskich nacjonalistów, nie można ani przemilczeć ani relatywizować polskich akcji odwetowych na ukraińskie wioski, w wyniku których także ginęła ludność cywilna. Te wszystkie tragiczne wydarzenia powinny być przywrócone pamięci współczesnych pokoleń.

Ofiary zbrodni popełnionych w latach 40. przez ukraińskich nacjonalistów do tej pory nie zostały w sposób należyty upamiętnione, a masowe mordy nie zostały nazwane zgodnie z prawdą historyczną ludobójstwem.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd wszystkim obywatelom II Rzeczypospolitej Polskiej bestialsko zamordowanym przez ukraińskich nacjonalistów.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża najwyższe uznanie dla żołnierzy Armii Krajowej, Samoobrony Kresowej, Batalionów Chłopskich, którzy podjęli heroiczną walkę w obronie zagrożonej atakami ludności cywilnej, oraz apeluje do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o uhonorowanie tych osób odznaczeniami państwowymi.

Dlatego Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia dzień 11 lipca – rocznicę apogeuu zbrodni – Narodowym Dniem Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wzywa do ustalenia miejsc zbrodni i ich oznaczenia, zapewnienia godnego pochówku wszystkim odnalezionym ofiarom, oddania należnej czci i szacunku niewinnym zamęczonym i pomordowanym, sporządzenia pełnych list ofiar. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej apeluje o kontynuację dzieła pojednania i dialogu, rozpoczętego przez przywódców politycznych i duchowych, wspieranie współpracy historyków, w tym rozszerzenie dostępu do archiwów państwowych, wzmocnienie współpracy władz Rzeczypospolitej Polskiej i Ukrainy w najważniejszych dla przyszłości obu narodów sprawach.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża szacunek i wdzięczność Ukraińcom, którzy narażając własne życie, ratowali Polaków, oraz apeluje do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o uhonorowanie tych osób odznaczeniami państwowymi. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przypomina również postawę znacznej części ludności ukraińskiej, która odmawiała udziału w napadach na Polaków.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa podziękowania Kresowianom i ich potomkom oraz ludziom dobrej woli, którzy od dziesiątków lat domagają się prawdy, kierując się mottem „Nie o zemstę, lecz o pamięć wołają ofiary”.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża solidarność z Ukrainą walczącą z zewnętrzną agresją o zachowanie integralności terytorialnej. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża przekonanie, że jedynie pełna prawda o historii jest najlepszą drogą do pojednania oraz wzajemnego wybaczenia. Jak mówił w 2001 roku we Lwowie św. Jan Paweł II „Niech dzięki oczyszczeniu pamięci historycznej wszyscy gotowi będą stawiąć wyżej to, co jednoczy, niż to, co dzieli, ażeby razem budować przyszłość opartą na wzajemnym szacunku, braterskiej współpracy i autentycznej solidarności”.

MARSZAŁEK SEJMU
/- / Marek Kuchciński

RESOLUTION
of the Lower House of Parliament /Sejm/ of the Republic of Poland
of the 22nd day of July 2016
on paying homage to the victims of genocide committed by Ukrainian nationalists
on the citizens of the 2nd Republic of Poland in the period 1943–1945

The area of the former eastern provinces (voivodeships) of the Republic of Poland experienced especially strong traumas during World War II. It is there where two greatest 20th century totalitarian powers clashed: the German 3rd Reich and the communist Soviet Union. The actions of German and Soviet invaders enhanced the rise of hatred against the national and religious background, and attempts at achieving agreement made by the representatives of the Polish Underground State and with Ukrainian organizations failed to bring any result.

The 73rd anniversary of the climax of crime falls in July 2016. That crime was committed on civil population of the Eastern Borderland of the 2nd Republic of Poland by the troops of Ukrainian Nationalists Organization (OUN) and Ukrainian Uprising Army (UPA), who were active in that area, as well as SS Galizien division and other Ukrainian formations cooperating with the Germans. In the effect of genocide committed in the years 1943–1945 more than one hundred thousand citizens of the 2nd Republic of Poland. They were mainly peasants. Their exact number is still unknown and many of them until today have not been buried with dignity, nor commemorated. Among the murdered ones, besides Poles, there were also Jews, Armenians, Czechs and representatives of other national minorities, as well as Ukrainians who supported the victims. Recalling the crimes of Ukrainian nationalists one can neither ignore, nor take a relativistic view at the Polish revenge actions aimed at Ukrainian villages, in effect of which also civilians were killed. All these tragic events should be brought back to the memory of the contemporary generations.

Victims of crimes committed in 1940 by the Ukrainian nationalists have not been duly commemorated so far, and the mass murders have not been called genocide in accordance with the historical truth.

The Sejm (Lower House of the Parliament) of the Republic of Poland does hereby pay homage to all the citizens of all the citizens of the 2nd Republic of Poland cruelly killed by the Ukrainian nationalists. The Sejm of the Republic of Poland pays the highest tribute to the soldiers of the National Army, Borderland Self-Defense and Peasant Battalions, who undertook the heroic struggle to defend the civilians threatened with attacks, and appeals to the President of the Republic of Poland for honoring these persons with national distinctions.

That is why the Sejm of the Republic of Poland establishes the 11th day of July – the anniversary of the climax of the crime – as the National Remembrance Day for Victims of Genocide committed by the Ukrainian nationalists on the citizens of the 2nd Republic of Poland.

The Sejm of the Republic of Poland calls for establishing the scenes of crime and marking them, providing dignified burial to all the victims found, paying them due homage and respect to the innocent victims of tortures and murders, making full lists of them. Sejm of the Republic of Poland appeals for the continuation of reconciliation and dialogue commenced by the political and spiritual leaders, supporting cooperation of historians, including extension of access to state archives, strengthening the cooperation of the authorities of the Republic of Poland and Ukraine in the most important matters for both the nations.

The Sejm of the Republic of Poland expresses its respect and gratitude to the Ukrainians who, risking their own lives, saved the Poles, simultaneously appealing to the President of the Republic of Poland to honor these persons with state distinctions. The Sejm of the Republic of Poland also recalls the attitude of the substantial part of Ukrainian population who refused to participate in assaulting Poles.

Members of the Polish Sejm express their sincere gratitude to the inhabitants of Eastern Borderland and their descendants, as well as to the kind hearted people who have been demanding the truth for decades, led by the motto: „It is not revenge but memory that the victims are calling for”.

Sejm of the Republic of Poland expresses its solidarity with Ukraine fighting the aggression from outside for preserving its territorial integrity. Sejm of the Republic of Poland expresses its conviction that only the complete truth about history is the best way to reconciliation and mutual forgiveness. As St. John Paul II was saying in 2001 in Lviv: „Let everyone be ready to value more what unites than what divides thanks to purifying historical memory, in order to build future together, the future based on mutual respect, brotherly cooperation and genuine solidarity”.

SPEAKER OF THE SEJM
/- / Marek Kuchciński

RESOLUTION
de la Diète de la République de Pologne
le 22 juillet 2016
sur l'hommage aux victimes du génocide commis par les nationalistes ukrainiens sur les citoyens
de la IIe République de Pologne dans les années 1943-1945

Les territoires des anciennes provinces orientales de la République ont été particulièrement éprouvés au cours de la Seconde Guerre mondiale. Sur ces terrains se sont affrontés deux des plus grands totalitarismes du XXe siècle : le Troisième Reich et l'Union des républiques socialistes soviétiques. Les actions des occupants allemands et soviétiques ont créé des conditions favorables à une montée de la haine sur le plan national et religieux, et les tentatives de parvenir à un accord de la part des représentants de l'État polonais clandestin avec les organisations ukrainiennes n'ont pas porté leurs fruits.

En juillet 2016 tombe l'anniversaire de l'apogée des crimes commis sur les civils du territoire oriental de la IIe République de Pologne par les troupes de l'Organisation des nationalistes ukrainiens (OUN), l'Armée insurrectionnelle ukrainienne (UPA), la Division SS Galicie et d'autres formations militaires collaborant avec des Allemands. Lors du génocide commis entre 1943 et 1945, plus de cent mille citoyens de la IIe République de Pologne ont été massacrés, principalement des paysans. Leur nombre exact est encore inconnu et plusieurs d'entre eux n'ont pas été enterrés et dûment commémorés. Parmi les assassinés, outre les Polonais, figurent également des Juifs, des Arméniens, des Tchèques, des représentants des minorités nationales, des Ukrainiens qui se tenaient du côté des victimes. En rappelant les crimes des nationalistes ukrainiens, il ne faut pas garder le silence ni relativiser les actions polonaises de vengeance sur les villages ukrainiens dans lesquelles des civils sont morts. Ces événements tragiques doivent trouver leur place dans la mémoire des générations contemporaines.

Les victimes des crimes commises dans les années 1940 par les nationalistes ukrainiens n'ont pas été dûment commémorées et les assassinats massifs n'ont pas été qualifiés, conformément à la vérité historique, de génocide.

La Diète de la République de Pologne rend hommage à tous les citoyens de la IIe République de Pologne brutalement assassinés par les nationalistes ukrainiens. La Diète de la République de Pologne exprime sa plus haute reconnaissance aux soldats de l'Armia Krajowa, Samoobrona Kresowa, Bataliony Chłopskie qui ont pris part aux combats de défense des civils menacés par les attaques et demande au Président de la République de Pologne d'honorer ces personnes avec des décorations d'État.

C'est pourquoi La Diète de la République de Pologne établit le 11 juillet – date anniversaire de l'apogée du crime - Journée nationale de commémoration des victimes du génocide perpétré par les nationalistes ukrainiens contre les citoyens de la IIe République de Pologne.

La Diète de la République de Pologne appelle à déterminer les lieux des crimes et à les marquer, à fournir une sépulture digne à toutes les victimes retrouvées, à rendre hommage à ceux qui furent tourmentés et assassinés innocemment, à établir des listes complètes des victimes. La Diète de la République de Pologne appelle à continuer l'oeuvre de réconciliation et de dialogue entamée par les dirigeants politiques et religieux, à soutenir la coopération entre historiens, à élargir l'accès aux archives nationales, à renforcer la coopération entre les autorités de la République de Pologne et de l'Ukraine sur les questions les plus importantes pour l'avenir des deux nations.

La Diète de la République de Pologne exprime sa gratitude et son respect aux Ukrainiens qui, au péril de leur propre vie, ont sauvé des Polonais et demande au Président de la République de Pologne de les honorer avec des décorations d'État. La Diète de la République de Pologne rappelle également l'attitude de la majorité de la population ukrainienne qui refusait d'attaquer les Polonais. La Diète de la République de Pologne remercie les habitants de Kresy et leurs descendants ainsi que les personnes de bonne volonté qui, depuis des décennies, réclament la vérité guidés par la devise : «Ce n'est pas tant la vengeance que la mémoire que les victimes réclament ».

La Diète de la République de Pologne exprime sa solidarité avec l'Ukraine qui lutte contre l'agression extérieure pour préserver l'intégrité territoriale. La Diète de la République de Pologne est convaincue que seule la vérité entière de l'histoire est le meilleur chemin de réconciliation et de pardon mutuels. Comme l'a dit, en 2001, saint Jean-Paul II à Lviv : « Que grâce à la purification de la mémoire historique, tout le monde soit prêt à accorder plus d'importance à ce qui unit qu'à ce qui partage, pour construire ensemble un avenir fondé sur le respect mutuel, la coopération fraternelle, et la solidarité authentique. »

Marek Kuchciński
PRESIDENT DE LA DIÈTE DE POLOGNE

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE
MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES
MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES
MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

11 lipca 2018 mija dokładnie 75 lat od apogeum ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów z UPA na ludności polskiej na Wołyniu, którego ofiarami w pierwszej kolejności byli księżą, siostry zakonne oraz wierni modlący się w tym czasie w kościołach.

W latach 1943-1945 z rąk UPA w regionie tym zginęło ponad 100 000 obywateli II Rzeczypospolitej. Ofiarami czystek byli nie tylko Polacy - również Żydzi, Ormianie, Czesi oraz przedstawiciele innych mniejszości narodowych. Wśród zamordowanych specjalne miejsce zajęły jednak osoby duchowne, które ze względu na rolę odgrywaną w swoich wspólnotach spotkały się ze szczególnie okrutnym traktowaniem ze strony oprawców.

Wystawę, którą mam zaszczyt Państwu przedstawić w Parlamencie Europejskim, przygotowano dzięki ciężkiej pracy wielu osób. Chciałbym przede wszystkim podziękować współorganizatorom – Kościołowi Stowarzyszeniu Civitas Christiana, Instytutowi Pamięci Narodowej w Lublinie oraz Urzędowi Marszałkowskiemu w Rzeszowie, a także autorom plansz, którzy poprzez badanie setek dokumentów oraz relacji świadków pieczołowicie odtworzyli życiorysy księży, sióstr i braci zakonnych będących ofiarami rzezi wołyńskiej. Historie przedstawione na planszach pokazują ich oddanie, odwagę i zdolność do poniesienia najwyższej ofiary w imię wyznawanej wiary i ideałów.

Parlament Europejski jest właściwym miejscem do upamiętnienia tych wydarzeń. Pomimo, że upłynęło już 75 lat, bolesny temat ludobójstwa jakie miało miejsce na Wołyniu nadal żyje w historiach rodzinnych na Podkarpaciu, w regionie z którego pochodzę oraz w innych częściach Polski, gdzie po wojnie przesiedlono wiele osób z Wołynia. Po tylu latach sprawa ta wciąż jest też żywa na poziomie międzypaństwowym i ma swój wpływ na wzajemne relacje polsko - ukraińskie. Osobiście uważam, że prawdziwe pojednanie będzie możliwe jedynie w prawdzie i zachowaniu pamięci o ofiarach tej straszliwej zbrodni.

Tomasz Poręba
Poseł do Parlamentu Europejskiego

Ekspozycja „Niedokończone msze wołyńskie” powstała z inicjatywy kilku instytucji i wielu osób współpracujących od lat na rzecz pojednania i partnerstwa pomiędzy narodami Polski i Ukrainy. Powstała w 2010 r. w obchodzonym w Kościele katolickim Roku Kapłańskim, a jej organizatorzy zmierzali się z trudnym tematem zaprezentowania okrutnej prawdy, która w ich głębokim przekonaniu jest warunkiem i szansą na prawdziwy dialog.

Apogeum wydarzeń, którym poświęcona jest wystawa, przypadło na 11 lipca 1943 r., wtedy to krwawa rzeź i ludobójstwo na Wołyniu dotknęły w pierwszej kolejności duchowieństwo, siostry zakonne i modlących się w kościołach parafian. Kapłani, wierni do końca swojemu powołaniu i powierzonym wspólnotom, stali się pierwszymi ofiarami nieludzkiej nienawiści, przyszło im też złożyć największą daninę – życie.

Przesłanie „Niedokończonych mszy wołyńskich” w wielu miejscach w kraju i za granicą zostało przyjęte z wielkim zainteresowaniem. Ekspozycja gościła w 80 miejscowościach w Polsce, była również pokazywana na Ukrainie – w Łucku, i w Niemczech – w Berlinie.

Spotkania towarzyszące wystawie gromadziły wiele osób, m.in. świadków historii, którzy uzupełniali biografie bohaterów ekspozycji o nieznane fakty wskazujące na ważne konteksty tragedii. Liczne świadectwa przywołujące traumę tamtych wydarzeń podkreślają, że tylko prawda ma moc wyzwalamającą i daje szansę na przebaczenie, a jednocześnie niesie ewangeliczną nadzieję.

Marek Koryciński
Przewodniczący Zarządu Oddziału Okręgowego
Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Lublinie

11 July 2018 marks exactly 75 years since the apogee of the genocide perpetrated by the Ukrainian nationalists from the Ukrainian Resistance Army on the Polish citizens living in Wołyń. The people mostly affected by these attacks were priests, nuns and Catholics praying in their churches at the time of the massacre.

Between 1943 and 1945 more than 100 000 citizens of Poland were killed by Ukrainian Resistance Army. Among them were not only Poles, but also Jews, Armenians, Czechs, as well as representatives of other minorities. Yet, among all those murdered, a special place should be granted for clerics, who – because of the role they had in their respective communities – faced an especially cruel treatment.

The exhibition that I have a honour to present to you today in the European Parliament came to life thanks to hard work and persistence of many people. First and foremost, I would like to thank the co-organisers of this event – catholic society Civitas Christiana, Institute of National Remembrance in Lublin and Marshall's Office in Rzeszów, as well as authors of the boards displayed behind me. By meticulous examination of hundreds of documents and accounts of witnesses they managed to recreate the stories of priests, nuns and friars that had fallen victims to the Wołyń genocide. The stories told on these boards show their dedication, courage and ability to make the greatest sacrifice in the name of their faith and ideals that go with it.

European Parliament is a perfect venue to commemorate these dark events. Although 75 years have passed, the painful topic of the Wołyń genocide is still alive in the family stories in Podkarpacie, my region, as well as other parts of Poland, where many people have been relocated when the second world war ended. After all these years this issue is still a hot topic on intergovernmental level and impacts mutual relations between Poland and Ukraine. I firmly believe that the true reconciliation will be possible only by paying homage to the truth and remembering the victims of this horrible crime.

Tomasz Poręba
Member of the European Parliament

The exhibition „The unfinished Volyn masses” was created on the initiative of a few institutions and many people who have been cooperating for years for reconciliation and partnership between Polish and Ukrainian nations. It was established in 2010, when the Catholic Church celebrated the Year of Priests, and its organizers came to terms with the difficult task of presenting the cruel truth, which, as they are deeply convinced, is the condition and opportunity of an authentic dialogue.

The climax of the events that the exhibition is devoted to, fell upon the 11th day of July 1943, when bloody massacre and manslaughter in Volyn first of all affected the clergy, nuns and parishioners praying in churches. The priests, ultimately faithful to their vocation and the congregations they were entrusted with, became first victims of that inhuman hatred and they had to make the biggest sacrifice – that of their lives.

The message of „Unfinished Volyn masses” was accepted with great interest in many places at home and abroad. The exhibition has been in 80 places in Poland, it was also shown in Ukraine – in Lutsk and in Germany – in Berlin.

The meetings accompanying the exhibition gathered many people, in. a. the witnesses of history who completed the biographies of exposition protagonists with unknown facts indicating important contexts of the tragedy. The numerous testimonies referring to the trauma of those events emphasize that only the truth has got the liberating strength and gives a chance for forgiving, simultaneously carrying the evangelical hope.

Marek Koryciński
Managing Board Chairman District Branch of Catholic Association „Civitas Christiana” in Lublin

Le 11 juillet 2018 nous commémorons le 75e anniversaire de l'apogée du génocide commis par les nationalistes de l'UPA, Armée insurrectionnelle ukrainienne, sur la population polonaise en Volhynie. Parmi les victimes de ces massacres se trouvèrent notamment les prêtres catholique les religieuses et les croyants priant dans les églises.

Plus de 100 000 civils de la Deuxième République de Pologne furent assassinés par UPA dans les années 1935-1945 en Volhynie. Les Juifs, Arméniens, Tchèques et représentants d'autres nationalités minoritaires furent eux aussi victimes de cette épuration ethnique. Les représentants du clergé occupaient cependant une place toute particulière parmi les victimes des massacres, car vu le rôle qu'ils jouaient dans les leurs communautés, les agresseurs leur réservèrent un traitement particulièrement cruel.

L'exposition que nous avons l'honneur de vous présenter au Parlement européen est le fruit d'un travail acharné de nombreuses personnes. Je voudrais remercier surtout les coorganisateurs – l'Association Catholique « Civitas Christiana », l'Institut de la mémoire nationale IPN à Lublin, l'office du Maréchal de voivodie à Rzeszów et les auteurs des planches qui ont su soigneusement recréer les histoires de vie des prêtres, des religieuses et des moines qui tombèrent victimes du carnage perpétré en Volhynie. Les planches présentent le dévouement, le courage et l'aptitude au sacrifice pour la foi et pour les idéaux partagés.

Le Parlement européen est l'endroit idéal pour commémorer ces événements. 75 années se sont déjà écoulées, mais le sujet du génocide en Volhynie reste douloureux et vivant dans les histoires des familles de la région des Basses-Carpathes, d'où je viens moi-même, et d'autres régions de la Pologne, où de nombreux habitants de Volhynie furent déplacées. Après toutes ces années, la question est toujours présente au niveau international et influence les relations polono-ukrainiennes. Personnellement, je crois que la vraie réconciliation n'est possible qu'en toute vérité et en préservant la mémoire des victimes de ce crime affreux.

Tomasz Poręba
Député européen

L'exposition « Messes volhyniennes inachevées » a été créée en 2010, année du Sacerdoce pour l'église catholique, à l'initiative de plusieurs institutions et de nombreuses personnes qui ont coopéré pendant des années pour la réconciliation et le partenariat entre les nations de Pologne et d'Ukraine. Ses organisateurs ont affronté un sujet difficile sur une vérité cruelle qui, selon leur profonde conviction, est une condition et une chance pour un vrai dialogue.

L'apogée des événements auxquels cette exposition est consacrée est le 11 juillet 1943 où un massacre sanglant et un génocide ont touché en premier lieu le clergé, les religieuses et les paroissiens priant dans l'église. Les prêtres, fidèles jusqu'au bout à leur vocation et aux communautés qui leur étaient confiées, sont devenus les victimes d'une haine inhumaine, ils ont fait la plus grande des ofrandes : leur vie.

L'idée de « Messes volhyniennes inachevées » a été accueillie avec le plus grand intérêt dans de nombreux endroits en Pologne et à l'étranger. L'exposition a été organisée dans 80 localités en Pologne, mais également en Ukraine, à Loutsk et en Allemagne, à Berlin.

Des rencontres accompagnant cette exposition ont rassemblé de nombreuses personnes, entre autres des témoins de l'histoire qui ont complété les biographies des héros par des faits inconnus permettant des contextualisations importantes pour la tragédie. Plusieurs témoignages évoquant le traumatisme de ces événements soulignent que seule la vérité a un pouvoir libérateur et donne une chance de pardon tout en apportant un espoir évangélique.

Marek Koryciński
Président du conseil du District
Association Catholique «Civitas Christiana» de Lublin

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE
MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES
MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES
MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. JÓZEF ALEKSANDROWICZ (1869–1943)

Urodził się w 1869 r. w Kochanowicach koło Witebska. Ukończył seminarium duchowne w Żytomierzu. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1893 r. W pierwszych latach po święceniach był wikariuszem w parafii katedralnej w Żytomierzu.

W latach 1902-1910 pełnił funkcję administratora parafii Chabne (dekanat Radomyśl, gubernia kijowska), następnie proboszcza parafii Sławuta, a od 1914 r. - administratora parafii pw. św. Józefa w Zasławiu. W 1919 r. został aresztowany przez GPU. Więziony był w Moskwie w. zamienionym na więzienie, nowospaskim klasztorze prawosławnym. W 1923 r. przebywał w więzieniu na Butyrkach w Moskwie. W ramach wymiany więźniów politycznych między RP i ZSRS w 1924 r. znalazł się w Polsce. Pracował w diecezji łucko-żytomierskiej (od 1925 r. - łuckiej). W maju 1924 r. został mianowany administratorem parafii w Jałowiczach i kapelanem Sióstr Apostolek Miłości Eucharystycznego Serca Jezusowego, które miały tam swój dom zakonny. Już w czerwcu tego roku został zwolniony z tych obowiązków. Powierzono mu funkcję wikarego w Kowlu. W 1927 r. pełnił funkcję proboszcza parafii Potasznia (dekanat Kostopol). W latach 1928-1935 był proboszczem parafii Niewirków (dekanat Korzec). W czerwcu 1935 r. został mianowany proboszczem parafii Zabłotce w dekanacie włodzimierskim. W 1938 r. był także administratorem parafii Litowiż (dekanat włodzimierski).

Został zamordowany, wraz z parafianami, przez UPA podczas porannej mszy świętej w kościele w Zabłotcach 11 lipca 1943 r. Miał wówczas 74 lata. Miejsce spoczynku ks. Józefa Aleksandrowicza pozostaje nieznane i nieupamiętnione.

Z okazji przypadającego w 1938 r. jubileuszu pięćdziesięciolecia kapłaństwa ordynariusza diecezji łuckiej bpa Adolfa Szelażka, ks. Aleksandrowicz otrzymał godność kanonika honorowego Kapituły Kolegiackiej w Olyce.

KS. JÓZEF ALEKSANDROWICZ (1869–1943)

He was born in 1869 in Kochanowice near Witebsk. He graduated the theological seminary in Żytomierz. He received the holy orders in 1893. During his first years as a priest he was a curate in the cathedral parish in Żytomierz.

In the years 1902-1910 he was the parish administrator in Chabne (decanate of Radomyśl, province (guberniya) of Kiev, then he was the parish priest in Sławuta, and from 1914 - St. Joseph's parish administrator in Zasław. In 1919 he was arrested by GPU. He was imprisoned in Moscow, in the orthodox (novospaskiy) monastery changed into prison. In 1923 he was in Butyrka prison in Moscow. Within the exchange of political prisoners between RP and USSR in 1924 he found himself in Poland. He worked in Lutsk-Żytomierz diocese (from 1925 - diocese of Lutsk). In May 1924 he was appointed the parish administrator in Jałowicze and chaplain of the Sisters -Apostles of Love of the Eucharistic Heart of Jesus, who had their house of nuns there. Already in June that year he was relieved of these duties. He was entrusted with the function of curate in Kowel. In 1927 he was the parish priest in Potasznia (decanate of Kostopol). In the years 1928-1935 he was the parish priest in Niewirków (decanate of Korzec). In June 1935 he was appointed the parish priest in Zabłotce in the decanate of Włodzimierz. In 1938 he was also the parish administrator in Litowiż (decanate of Włodzimierz).

He was murdered, together with his parishioners by UPA during morning mass in church in Zabłotce on the 11th day of July 1943 He was 74 years old. The place of Fr. Józef Aleksandrowicz's rest remains unknown and not commemorated.

On the occasion of the Bishop Adolf Szelażek's (ordinary of Lutsk diocese) jubilee of 50 years of priesthood, which fell in 1938, Fr. Aleksandrowicz obtained the dignity of the honorary canon of the Collegiate Chapter in Olyka.

PÈRE JÓZEF ALEKSANDROWICZ (1869–1943)

Il est né en 1869 à Kochanowice, près de Vitebsk. Il a été formé au séminaire de Jytomyr et ordonné prêtre en 1893. Les premières années après son ordination, il a exercé les fonctions de vicaire dans la paroisse cathédrale de Jytomyr.

Entre 1902 et 1910, il a exercé les fonctions d'administrateur de la paroisse de saint Joseph de Chabne (doyenné de Radomychl, goubernia de Kiev), de curé de la paroisse de Sławuta, et à partir de 1914 - d'administrateur de l'église paroissiale à Zasław. En 1919, il a été arrêté par GPU. Il a été emprisonné à Moscou dans le monastère orthodoxe de Novospasski, transformé à l'époque en prison. En 1923 il a été emprisonné à Boutyrka, à Moscou. En 1924, dans le cadre d'un échange de prisonniers politiques entre la République de Pologne et l'Union soviétique, il s'est retrouvé en Pologne. Il a travaillé dans le diocèse de Loutsk et de Jytomyr. En mai 1924 il a été nommé administrateur de la paroisse de Jałowicze et aumônier des soeurs Apostollines de l'Amour du Coeur de Jésus Eucharistique, fonction dont il a été libéré en juin de la même année pour celle de vicaire à Kowel. En 1927, il a été curé de la paroisse de Potasznia (doyenné de Kostopil). Entre 1928 et 1935, il a été curé de la paroisse de Niewirków (doyenné de Korzec). En juin 1935, il a été nommé curé de la paroisse de Zabłotce dans le doyenné de Volodymyr. En 1938, il a été également administrateur de la paroisse Litowiż (doyenné de Volodymyr).

Il a été assassiné avec ses paroissiens par l'UPA pendant la messe du matin dans l'église de Zabłotce, le 11 juillet 1943. Il avait 74 ans. Le lieu de sépulture du père Józef Aleksandrowicz reste inconnu et non commémoré.

À l'occasion du 50e anniversaire du sacerdoce en 1938, le père Aleksandrowicz a reçu de l'évêque du diocèse de Loutsk, mgr Adolf Szelażek le titre de chanoine honoraire du Chapitre Collégial d'Olyka.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

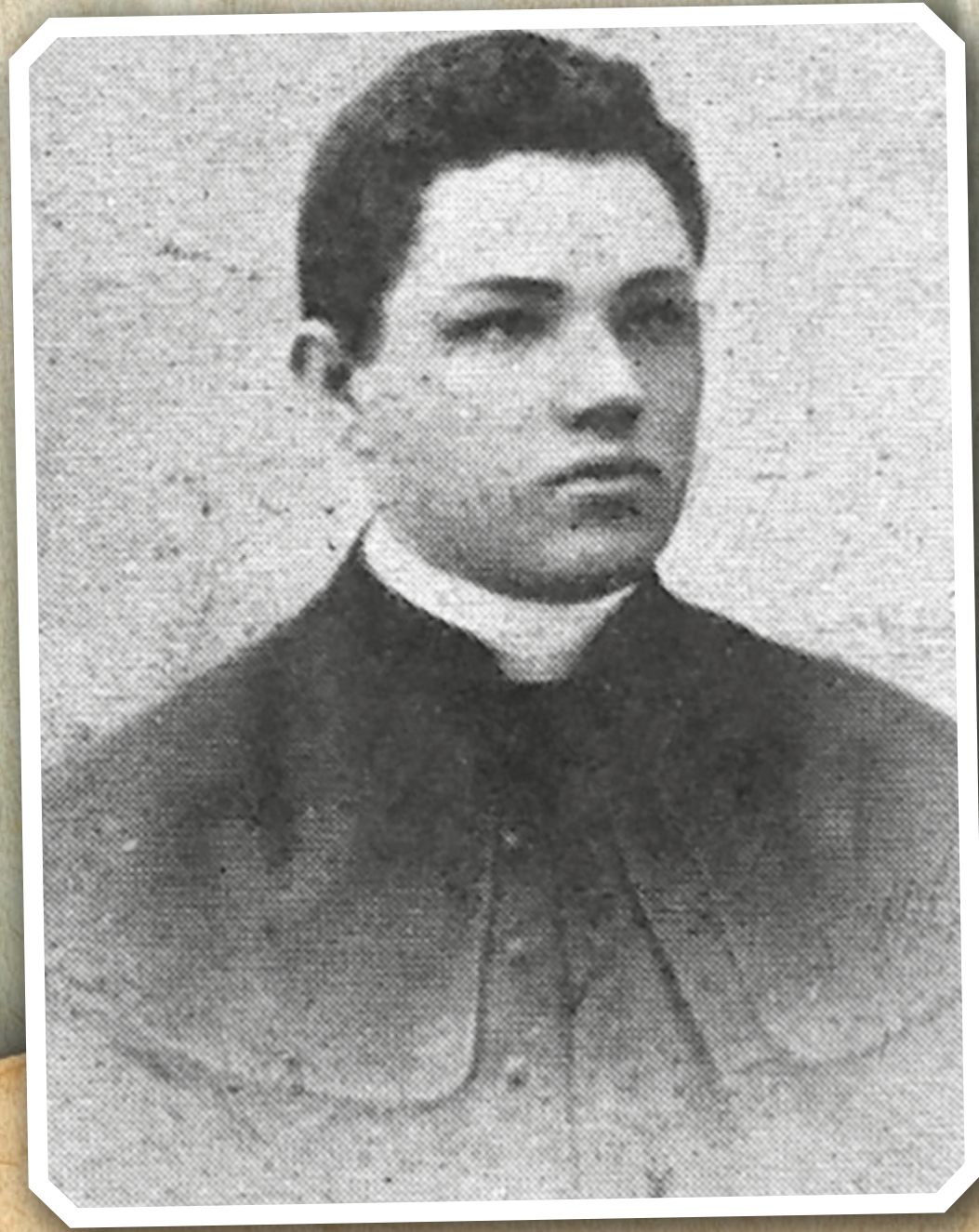
MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. KAROL BARAN (1882–1943)

Urodził się w 1882 r. jako syn Jakuba Barana, rolnika z okolic Kamieńca Podolskiego. Gimnazjum ukończył w Kamieńcu Podolskim. Do kapłaństwa przygotowywał się w seminarium duchownym diecezji łucko-żytomierskiej w Żytomierzu. Świecenia kapłańskie otrzymał 8 września 1906 r.

Po święceniach został mianowany wikariuszem w parafii Latyczów. Pracował tam od 4 grudnia 1906 r. do 1909 r. Od 23 stycznia 1909 r. do 1918 r. był wikariuszem parafii Turzysk i administratorem ad interim parafii Przewały (dekanat Kowel). W latach 1918-1931 był proboszczem parafii Łokacze i tymczasowym administratorem parafii Szelwów w dekanacie horochowskim. 2 listopada 1931 r. zrezygnował z tego stanowiska „dla wypoczynku i poprawy zdrowia” („Życie Katolickie”, 3:1932, nr 7, s. 108). Otrzymał w tym celu roczny urlop. Funkcję proboszcza parafii Kuty (dekanat Krzemieniec) pełnił w latach 1933-1935. W czerwcu 1935 r. został mianowany proboszczem parafii Korytnica (dekanat Włodzimierz Wołyński). W czasie wojny obsługiwał także parafię Steżarzyce w tym samym dekanacie, po opuszczeniu jej w 1939 r. przez proboszcza ks. Bazylego Stysię. Tam praktycznie mieszkał, a w 1942 r. przestał nawet dojeżdżać do Korytnicy.

Upowcy zamordowali go w okrutny sposób w Steżarzycach - według niektórych relacji, z 12 lipca 1943 r., uprowadzono go do lasu, gdzie został przywiązany pomiędzy dwie deski i przecięty piłą. Razem z nim zginęło kilkoro parafian. W chwili śmierci ks. Baran miał 61 lat. Miejsce jego pochówku pozostaje nieznane i nieupamiętnione.

FR. KAROL BARAN (1882–1943)

He was born in 1882 as a son of Jakub Baran, a farmer from near Kamieniec Podolski. He graduated from the high school in Kamieniec Podolski. He prepared to priesthood in the theological seminary of Łutsk-Żytomierz diocese in Żytomierz. He received the holy orders on the 8th day of September 1906.

Afterwards he was appointed a curate in the parish of Latyczów. He worked here from 4th December 1906 to 1909. From 23rd January 1909 to 1918 he was a curate in the parish of Turzysk and the ad interim administrator of the parish of Przewały (decanate of Kowel). In the years 1918-1931 he was the parish priest of Łokacze and temporary administrator of the parish of Szelwów in the decanate of Horochy. On the 2nd November 1931 he resigned from that post „for rest and health improvement” („Życie Katolickie”, 3:1932, no. 7, p. 108). For this purpose he obtained a yearly leave. He was the parish priest in Kuty (decanate of Krzemieniec) in the years 1933-1935. In June 1935 he was appointed the parish priest in Korytnica (decanate of Włodzimierz Wołyński). During the war he also served in the parish of Steżarzyce in the same decanate, after the parish was left in 1939 by the parish priest Bazyl Stysia. He practically lived there, and in the year 1942 he even ceased to come to Korytnica.

The UPA band members cruelly killed him in Steżarzyce - according to some reports of the 12th day of July 1943, he was abducted to the forest where he was tied between two boards and cut through with a saw. A few parishioners died with him. Fr. Baran was 61 years old when he died. The place of his burial remains unknown and not commemorated.

PÈRE KAROL BARAN (1882–1943)

Né en 1882, fils de Jakub Baran, agriculteur des environs de Kamianets-Podilsky. Il est diplômé du collège de Kamianets-Podilsky. Il a été formé au séminaire du diocèse de Łutsk et de Jytomyr, à Jytomyr. Il a été ordonné prêtre le 8 septembre 1906.

Après son ordination, il a été nommé vicaire de la paroisse de Letytchiv où il a travaillé du 8 décembre 1906 à 1909. Du 23 janvier 1909 à 1918, il a été vicaire de la paroisse de Touriisk et administrateur interim de la paroisse de Przewały (doyenné de Kowel). Entre 1918 et 1931, il a été curé de la paroisse de Łokacze et administrateur interim de la paroisse de Szelwów dans le doyenné de Horokhiv. Le 2 novembre 1931, il a démissionné de ce poste « pour [des raisons de] repos et [de] santé » (Revue « Vie catholique », 3 : 1932, 7, p.108). Il a reçu un congé annuel à cette fin. Il a été curé de la paroisse de Kuty (doyenné de Kremenets) dans les années 1933-1935. En juin 1935, il a été nommé curé de la paroisse de Korytnica (doyenné de Volodymyr-Volynskyï). Pendant la guerre, il a servi également dans la paroisse de Steżarzyce dans le même doyenné, après que le curé, le père Bazyl Stysio l'ait quittée en 1939. C'est là qu'il vivait en pratique, arrêtant même en 1942 d'aller à Korytnica.

L'UPA l'a assassiné de manière cruelle à Steżarzyce : selon certains témoignages, , il a été séquestré à partir du 12 juillet 1943 dans la forêt, où il a été attaché entre deux planches et coupé à la scie. Plusieurs paroissiens sont morts avec lui. Au moment de sa mort, le père Baran avait 61 ans. Son lieu de sépulture reste inconnu et non commémoré.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE
MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES
MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES
MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. JAN BUDKIEWICZ (1902–1943)

Urodził się 19 grudnia 1902 r. w Żytomierzu w rodzinie rzemieślnika Antoniego i Eleonory z Zagórskich. Naukę w seminarium duchownym diecezji łucko-żytomierskiej rozpoczął w roku szkolnym 1921/1922. 21 stycznia 1923 r. bp Ignacy Dub-Dubowski udzielił mu pierwszej tonsury i trzech niższych święceń, cztery dni później – 25 stycznia – święceń akolitatu (uczył się wtedy na trzecim kursie). Święcenia subdiakonatu przyjął 20 marca 1926 r. z rąk ordynariusza diecezji łuckiej. 13 czerwca 1926 r. otrzymał w katedrze łuckiej święcenia diakonatu z rąk bpa Adolfa Szelażka. Święcenia kapłańskie otrzymał w tym samym roku.

Od 31 lipca 1926 r. do 15 sierpnia 1927 r. pełnił obowiązki sekretarza Kurii Diecezjalnej w Łucku. W latach 1927–1931 studiował na Wydziale Teologicznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Stopień licencjata teologii uzyskał w czerwcu 1929 r., absolutorium w czerwcu 1931 r. W trakcie studiów uniwersyteckich sprawował obowiązki wikariusza parafii Torczyn, a od listopada 1929 r. był kapłanem pomocniczym Korpusu Ochrony Pogranicza w Dederkałach. Po ukończeniu studiów został wikariuszem w Łucku i sekretarzem Kurii Diecezjalnej. Od 1932 r. był głównie prefektem szkół. Początkowo był katechetą w Sarnach, w sierpniu 1933 r. otrzymał nominację na prefekta Seminarium Nauczycielskiego i Szkoły Handlowej PMS w Łucku, a w latach 1934–1935 był prefektem w Dubnie (był tam także rektorem kościoła klasztoru Siostr Opatrzności Bożej – pokarmelitańskiego). W 1935 r. wrócił ze studiów w Lowanium i został mianowany prefektem w Równem. W 1939 r. wyjechał na leczenie do Mikuliczyna (parafia Delatyn, archidiecezja lwowska). Do diecezji łuckiej już nie wrócił.

W czasie wojny na prośbę proboszcza parafii Delatyn, ks. Walentego Garczyńskiego, pełnił posługę duszpasterską w Mikuliczynie. Został tam aresztowany przez policję ukraińską w służbie niemieckiej i trzy dni był przetrzymywany w piwnicy. Następnie przetransportowano go do więzienia w Stanisławowie, gdzie po czterech tygodniach zmarł na tyfus. Najprawdopodobniej był to rok 1943. Miejsce jego pochówku pozostaje nieznane i nieupamiętnione.

FR. JAN BUDKIEWICZ (1902–1943)

He was born on the 19th day of December 1902 in Zytomierz, in the family of Antoni, the craftsman and Eleonora m.n. Zagórska. He started learning in the theological seminary of Lutsk-Zytomierz diocese in the school year 1921/1922. On the 21st day of January 1923 bishop Ignacy Dub-Dubowski granted him his first tonsure and three lower holy orders, four days later – on the 25th day of January – the holy orders of acolytate (then he was doing his third course). He received sub-deacon's orders on the 20th day of March 1926 from the ordinary of Lutsk diocese. On the 13th day of June 1926 r. he received the deaconship holy orders from bishop Adolf Szelażek in the Lutsk cathedral. In the same year he was ordained to be a priest.

In the period from 31st July 1926 to 15th day of August 1927 he was the secretary of Diocesan Curia in Lutsk. In the years 1927–1931 he studied at the Faculty of Theology at the Catholic University of Lublin. He obtained the degree of licentiate in theology in June 1929, and in June 1931 he completed his university studies. While studying he worked as a curate in the parish of Torczyn, and from November 1929 he was the assistant chaplain in the Frontier Protection Corps in Dederkały. After he graduated from the university he became a curate in Lutsk and secretary of the Diocesan Curia. From 1932 he was mainly a school catechist. Initially he was the catechist in Sarny, in August 1933 he was nominated to be the catechist of the Teacher Training College and the PMS School of Commerce in Lutsk, and between 1934–1935 he was the catechist in Dubno (he was also the rector of nunnery church of God's Providence Sisters – post-Carmelite). In 1935 he came back from university studies in Lovanium and was appointed the catechist in Równne. In 1939 he went for treatment to Mikuliczyn (parish of Delatyn, archdiocese of Lviv). He never came back to Lutsk diocese.

During the war, at request of the parish priest of Delatyn, Fr. Walenty Garczyński, he served as a priest in Mikuliczyn. He was arrested there by Ukrainian police serving Germans and was kept in a cellar for three days. Then he was transported to prison in Stanisławów, where after four weeks he died of typhoid fever. Most probably it was 1943. The place of his burial remains unknown and not commemorated.

PÈRE JAN BUDKIEWICZ (1902–1943)

Il est né le 19 décembre 1902 à Jytomyr dans une famille d'artisans Antoni et Eleonora née Zagórski. Il a commencé ses études au séminaire du diocèse de Lutsk-Zytomyr en 1921/1922. Le 21 janvier 1923, l'évêque Ignacy Dub-Dubowski lui a donné la première tonsure et trois ordinations inférieures, quatre jours plus tard – le 25 janvier – il a été ordonné acolyte (il étudiait au troisième cours). Il a reçu l'ordination de sous-diacre le 20 mars 1926 de l'ordinaire du diocèse de Loutsk. Le 13 juin 1926, il a reçu le diaconat des mains de l'évêque Adolf Szelażek dans la cathédrale de Loutsk. Il a été ordonné prêtre la même année.

Du 31 juillet 1926 au 15 août 1927, il a été secrétaire de la curie diocésaine de Loutsk. Dans les années 1927–1931, il a étudié à la faculté de théologie de l'Université Catholique de Lublin. Il a obtenu son diplôme de licence en juin 1929 et sa graduation en juin 1931. Pendant ses études universitaires, il a été vicaire de la paroisse de Torczyn et, à partir de novembre 1929, aumônier auxiliaire du Corps de protection des frontières à Dederkały. Après avoir été diplômé, il est devenu vicaire à Loutsk et secrétaire de la Curie diocésaine. À partir de 1932, il était principalement préfet des écoles. D'abord catéchiste à Sarny, il a été nommé préfet du Séminaire des enseignants et de l'école de commerce PMS à Loutsk en août 1933 et préfet de Dubno en 1934–1935 (il a été également recteur de l'église du monastère des sœurs de la Divine Providence – post-carmélite). En 1935, il est rentré de ses études à Louvain et a été nommé préfet à Rivne. En 1939, il s'est rendu à Mikuliczyn pour y être soigné (paroisse de Delatyn, archidiocèse de Lviv). Il n'est pas retourné au diocèse de Loutsk.

Pendant la guerre, à la demande du curé de la paroisse Delatyn, le prêtre Walenty Garczyński, il remplissait son service pastoral à Mikuliczyn. C'est là qu'il a été arrêté par la police ukrainienne au service des Allemands et a été maintenu dans un sous-sol pendant trois jours. Ensuite, il a été transporté à la prison de Stanisławów, où il est mort du typhus après quatre semaines, très probablement en 1943. Son lieu de sépulture reste inconnu et non commémoré.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHNYIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. JERZY JAN CIMIŃSKI (1915–1943)

Urodził się 10 marca 1915 r. w Brodnicy nad Drwęcą (diecezja chełmińska) w rodzinie Pawła i Marii z Zambrzyckich. W 1925 r. złożył egzamin wstępny do Państwowego Gimnazjum Klasycznego w Brodnicy. Świadectwo dojrzałości otrzymał 4 czerwca 1935 r.

W lipcu 1935 r. złożył podanie o przyjęcie do seminarium duchownego w Łucku. W czerwcu 1939 r. otrzymał święcenia diakonatu, natomiast święcenia kapiańskie – 15 października 1939 r. w Łucku. Należał do grona sześciu spośród czternastu alumnów ostatniego roku studiów, którzy po rozpoczęciu wojny otrzymali święcenia kapłańskie w Łucku. Po święceniach pełnił obowiązki proboszcza parafii Zofiówka w dekanacie Kołki. Pismem z 19 sierpnia 1942 r. bp Adolf Szelażek powierzył mu pełnienie obowiązków proboszcza parafii Lysin w dekanacie Beresteczko.

W maju 1943 r. przybył do ks. Hieronima Szczerbickiego, proboszcza parafii Tesłuhów, mieszkającego w Wołkowsk. Obydwaj duchowni zamierzali nocą (nie została ustalona data dzienna) opuścić diecezję z obawy przed UPA. Zostali pojmani przez upowców, na drodze między Wołkowskimi a Demidówką, i zamordowani. Ciała obydwu księży wrzucono do studni znajdującej się na terenie gospodarstwa Polaka o nazwisku Wysocki (ok. 2,5 km od centrum Wołkowsk). Według niektórych relacji, poranionych siekierami i jeszcze żyjących księży wrzucono do studni. W czerwcu 1944 r., na skutek ewakuacji zarządzonej przez władze sowieckie, w Wołkowsk znalazł się – wraz ze swoimi parafianami – ks. Stanisław Mazak, proboszcz parafii Szczurowice w archidiecezji lwowskiej. Wraz z kilkoma osobami podjął próbę wydobycia ze studni (z głębokości 19 m) ciał obydwu księży. Ks. Mazak napisał w swojej relacji, że zamierzał: „prochy umieścić w dwu trumnach na placu kościelnym i w niedzielę przy licznym udziale ludności pogrzebać księży – męczenników, moich współbraci w kapłaństwie, przy tymże wołkowskim kościele obrządku rzymskokatolickiego”. Prace nad usuwaniem gliny ze studni odbywały się w czasie stacjonowania w pobliżu wojska sowieckiego. Po jego odejściu kontynuowanie rozpoczętych prac okazało się bardzo niebezpieczne, gdyż ujawnili się, ukrywający się w lasach, upowcy. Ks. Mazak wraz ze swoimi parafianami powrócił do Szczurowic, nie zdolawszy ekshumować szczątków ciał obydwu zamordowanych księży. Miejsce pochówku ks. Jerzego Cimińskiego pozostaje nieznane i nieupamiętnione.

FR. JERZY JAN CIMIŃSKI (1915–1943)

He was born on the 10th day of March 1915 in Brodnica upon Drweca (diocese of Chełmno) as a son of Paweł and Maria m. n. Zambrzycka. In 1925 he passed his entrance examination to the State Classical High School in Brodnica. He obtained his maturity certificate on the 4th day of June 1935. In July 1935 he applied for admission to the theological seminar in Lutsk. In June 1939 he was ordained a deacon, and on the 15th day of October 1939 he was ordained a priest in Lutsk. He belonged to the circle of six from among fourteen alumni of the last year of the seminary, who were ordained priests in Lutsk after the war had commenced. After he had been ordained he did the duties of the parish priest in Zofiówka in the decanate of Kolki. By the letter of the 19th day of August 1942 bishop Adolf Szelażek entrusted him with the duties of parish priest in Lysin in the decanate of Beresteczko.

In May 1943 he came to visit Fr. Hieronim Szczerbicki, parish priest in Tesłuhów, who lived in Wołkowsk. Both the clergymen decided to leave the diocese at night in fear of UPA at night (daily date was not established). They were seized by members of UPA on the road between Wołkowsk and Demidówka, and murdered. The bodies of both the priests were thrown into the well on the premises of a farm owned by a Pole named Wysocki (ca. 2.5 km from the centre of Wołkowsk). According to certain reports, the priests, wounded by axes, but still alive, were thrown into the well. In June 1944, as a result of evacuation ordered by the Soviet authorities in Wołkowsk, he found himself – together with his parishioners – Fr. Stanisław Mazak, the parish priest in Szczurowice in the archdiocese of Lviv. With a few persons he made an attempt at pulling the bodies of both the priests out of the well (from the depth of 19 m). Fr. Mazak wrote in his report that he intended to: put the ashes in two coffins on the church square and on Sunday, with participation of many people and bury the priests-martyrs, my fellow clergymen, near this Roman Catholic church in Wołkowsk. Works at removing clay from the well took place when the soviet army stationed nearby. After the soldiers went away, it turned out to be very dangerous to continue the commenced works, because the UPA members hiding in the woods appeared. Fr. Mazak with his parishioners returned to Szczurowice, having failed to exhume the remains of the murdered priests. The place of Fr. Jerzy Cimiński's burial remains unknown and not commemorated.

PÈRE JERZY JAN CIMIŃSKI (1915–1943)

Il est né le 10 mars 1915 à Brodnica sur la Drweca (diocèse de Chełmno) dans la famille de Paweł et Maria née Zambrzycki. En 1925, il a passé l'examen d'entrée au collège classique d'état à Brodnica. Il a obtenu son baccalauréat le 4 juin 1935. En juillet 1935, il a demandé à être admis au séminaire de Loutsk. En juin 1939, il a été ordonné diacre et est devenu prêtre le 15 octobre 1939 à Loutsk. Il appartenait au groupe de six séminaristes sur les quatorze en dernière année d'études qui, après le début de la guerre, ont été ordonnés prêtres à Loutsk. Après son ordination, il a été curé de la paroisse de Zofiówka dans le doyenné de Kolki. Dans un document daté du 19 août 1942, l'évêque Adolf Szelażek lui a confié les fonctions de curé de la paroisse de Lysin dans le doyenné de Beresteczko.

En mai 1943, il s'est rendu chez le père Hieronim Szczerbicki, curé de la paroisse de Tesłuhów, résidant à Wołkowsk. Les deux ecclésiastiques avaient prévu de quitter le diocèse par crainte de l'UPA la nuit (aucune date n'avait été fixée). Ils ont été capturés par l'UPA sur la route entre Wołkowsk et Demidówka et assassinés. Les corps des deux prêtres ont été jetés dans un puits situé sur la ferme d'un Polonais nommé Wysocki (à environ 2,5 km du centre de Wołkowsk). Selon certains témoignages, les prêtres auraient été jetés encore vivants dans le puits. En juin 1944, suite à l'évacuation ordonnée par les autorités soviétiques, le père Stanisław Mazak, curé de la paroisse de Szczurowice dans l'archidiocèse de Lviv a été déplacé avec ses paroissiens à Wołkowsk. Avec quelques personnes, il a tenté d'extraire les corps des deux prêtres du puits (d'une profondeur de 19 m). Le père Mazak a écrit dans son rapport qu'il avait l'intention de « mettre les cendres dans deux cercueils sur la place de l'église et dimanche, avec la large participation du peuple, enterrer les prêtres – martyrs, mes confrères dans le sacerdoce, dans cette même église catholique de rite romain ». Les travaux d'enlèvement de l'argile du puits avaient lieu près des postes de l'armée soviétique. Après son départ, la continuation du travail a commencé à s'avérer très dangereuse, puisque les UPA se cachaient dans les forêts avoisinantes. Le père Mazak et ses paroissiens sont retournés à Szczurowice sans avoir pu exhumier les restes des corps des deux prêtres assassinés. Le lieu de sépulture du père Jerzy Cimiński reste inconnu et non commémoré.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

O. KASJAN JÓZEF CZECHOWICZ (1912-1943)

Józef Czechowicz, w zakonie o. Kasjan, urodził się 16 stycznia 1912 r.

w miejscowości Białaczów jako syn Franciszka i Katarzyny Podlewskiej. Po ukończeniu siódmej klasy szkoły powszechnej w 1926 r. rozpoczął naukę w Kolegium św. Fidelisa w Łomży. Do kapucynów komisariatu warszawskiego wstąpił 14 sierpnia 1930 r. w Nowym Mieście nad Pilicą. Śluby proste złożył 15 sierpnia 1931 r., a uroczyste - 15 sierpnia 1934 r. Przez dwa lata studiował filozofię w Łomży, a trzeci kurs ukończył w Zakroczymiu. Teologię studiował w Studium Teologii w Lublinie. Święcenia kapłańskie otrzymał 11 lipca 1937 r. w Lublinie. W 1938 r. przeszedł na obrządek słowiański i zamieszkał w kapucyńskiej misji wschodniej w Lubieszowie. W 1943 r. Ukraińcy zlikwidowali misję, dlatego o. Kasjan wraz z o. Aniołem Dąbrowskim i br. Bartłomiejem Snochowskim przebywał na kolonii Horomecko. Potem udał się do obozu UPA - zapewne w celach misyjnych. Został uwięziony i przewieziony do Kowla. Prawdopodobnie w czerwcu 1943 r. banderowcy zrzucili go z mostu nad Styrem do rzeki. Miejsce jego pochówku pozostaje nieznane i niepamiętane.

FATHER KASJAN JÓZEF CZECHOWICZ (1912-1943)

Józef Czechowicz, in the monastery - father Kasjan, was born on the 16th day of January 1912 in the village of Białaczów, as a son of Franciszek and Katarzyna Podlewska. After completing the seventh form of elementary school in 1926 he started learning in St. Fidelis College in Łomża. He joined the Warsaw Capuchin commissariat on the 14th day of August 1930 in Nowe Miasto upon Pilica. He made his simple vows on the 15th August 1931, and ceremonial ones - on the 15th day of August 1934. For two years he studied philosophy in Łomża and completed the third course in Zakroczym. He studied theology in the Theological College in Lublin. He received his holy orders on the 11th day of July 1937 in Lublin. In 1938 he converted into Slavic rite and went to live in Capuchin Eastern mission in Lubieszów. In 1943 the Ukrainians closed down the mission, so Father Kasjan with father Anioł Dąbrowski and brother Bartłomiej Snochowski were in the Horomecko colony. Then he went to UPA camp - probably in missionary purposes. He was imprisoned and transferred to Kovel. Probably in June 1943 the Bandera soldiers threw him off the bridge on the Styr, into the river. The place of his burial remains unknown and not commemorated.

PÈRE KASJAN JÓZEF CZECHOWICZ (1912-1943)

Józef Czechowicz, père Kasjan au monastère, est né le 16 janvier 1912 dans le village de Białaczów. Il est le fils de Franciszek et Katarzyna née Podlewska. Après avoir terminé la septième année d'école primaire en 1926, il a commencé ses études au collège Saint-Fidelis de Łomża. Il a rejoint les capucins de la province de Varsovie le 14 août 1930 à Nowe Miasto nad Pilicą. Il a fait ses simples vœux le 15 août 1931 et ses solennités le 15 août 1934. Pendant deux ans, il a étudié la philosophie à Łomża et a terminé la troisième année à Zakroczym. Il a étudié la théologie à l'école de théologie de Lublin. En 1938, il est passé au rite slave et s'est installé dans la mission orientale capucine de Lubieszów. En 1943, les Ukrainiens ont liquidé la mission, c'est pourquoi le père Kasjan avec le père Anioł Dąbrowski et le frère Bartłomiej Snochowski se sont rendus dans la colonie d'Horomecko. Puis il est allé dans un camp de l'UPA - probablement à des fins missionnaires. Il a été emprisonné et transporté à Kovel. , les bandéristes l'ont jeté d'un pont sur la rivière Styr probablement en juin 1943. Son lieu de sépulture reste inconnu et non commémoré.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. STANISŁAW DOBRZAŃSKI (1905–1943)

Urodził się 24 kwietnia 1905 r. w Hryszowcach na Podolu w rodzinie Józefa i Rozalii z Buratewiczów. W 1925 r. ukończył Małe Seminarium w Buczaczu.

W 1925 r. rozpoczął naukę w seminarium duchownym w Łucku. Pierwszą tonsurę otrzymał 24 marca 1928 r. z rąk bpa Adolfa Szelażka. 9 marca 1929 r. bp Stefan Walczykiwicz udzielił mu trzech niższych święceń. Pozostałe święcenia otrzymał w 1930 r. Akolitat przyjął 15 marca, a subdiakonat 30 marca z rąk bpa Walczykiwicza. Święceń diakonatu udzielił mu 5 kwietnia ordynariusz diecezji łuckiej. Święcenia kapłańskie otrzymał 7 września 1930 r. z rąk abpa Piotra Mańkowskiego we Włodzimierzu Wołyńskim.

Po święceniach został wikariuszem w parafii pw. Rozesłania Apostołów (kościół pojezuicki) we Włodzimierzu Wołyńskim. W roku szkolnym 1931/1932 był katechetą objazdowym w Steżarzycach i Uściługu. Od sierpnia 1934 r. był administratorem nowo utworzonej parafii Sienkiewiczówka (dekanat Beresteczko, od 1937 r. dekanat Łuck). W 1937 r. administrował także w nowo utworzonej parafii Nowe Gniezno w dekanacie horochowskim. W 1941 r. po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej zmuszony był opuścić Sienkiewiczówkę, ponieważ groziła mu śmierć ze strony policji ukraińskiej. Latem 1941 r. został wysłany przez bpa Szelażka do pracy w Żytomierzu (miał uprawnienia wikariusza generalnego), gdzie pracował do maja 1942 r. 12 sierpnia 1942 r. został mianowany proboszczem parafii Ostrówki (dekanat Luboml). 18 maja 1942 r. otrzymał godność kanonika misjonarza Kapituły Kolegiackiej w Olyce.

30 sierpnia 1943 r. został zamordowany przez UPA w czasie likwidacji Ostrówek i Woli Ostrowieckiej. Nie stało się to jednak w czasie sprawowania mszy świętej, jak podaje większość autorów biogramów księdza. W czasie napadu ukrył się w stercie słomy, gdzie został odnaleziony przez zabójców. Razem z nim zginęło 80% jego parafian – 1050 osób. Ciało kapłana znalazło się prawdopodobnie w zbiorowej mogile kryjącej 80 ciał. W 1992 r. dokonano ekshumacji i pogrzebania szczątków na cmentarzu parafialnym w Ostrówkach. W miejscu jego męczéniejskiej śmierci stoi metalowy krzyż, zaś na cmentarzu w Ostrówkach jego nazwisko widnieje na tablicy ołtarzowej, upamiętniającej wszystkich tutejszych proboszczów z lat 1765–1943.

FR. STANISŁAW DOBRZAŃSKI (1905–1943)

He was born on the 24th day of April 1905 in Hryszowce in Podolie, as a son of Józefa and Rozalia, m.n. Buratewicz. In 1925 he graduated from the Small Seminary in Buczacz. In the same year he started studying in the theological seminary in Lutsk. He received his first tonsure on the 24th day of March 1928 from bishop Adolf Szelażek. On the 9th day of March 1929 bishop Stefan Walczykiwicz granted him three lower holy orders. He received the remaining holy orders in 1930. He became an acolyte on the 15th day of March, and a sub-deacon –on the 30th day of March, ordained by bishop Walczykiwicz. He was ordained a deacon on the 5th day of April by the ordinary of Lutsk diocese. He was ordained a priest on the 7th day of September 1930 by archbishop Piotr Mańkowski in Włodzimierz Wołyński.

Afterwards he was a curate in Sending the Apostles parish (the post-Jesuit church) in Włodzimierz Wołyński. In the school year 1931/1932 he was a traveling catechist in Steżarzycze and Uściług. From August 1934 he was the administrator of the newly created parish Sienkiewiczówka (decanate of Beresteczko, from the year 1937 – decanate of Lutsk).In 1937 he also administered in the newly created parish of Nowe Gniezno in the decanate of Horochy. In 1941, after the German-Soviet war broke out he was forced to leave Sienkiewiczówka, threatened with death from the Ukrainian police. In summer 1941 bishop Szelażek sent him to work in Żytomierz (he had the competence of curate general), where he worked until May 1942. On the 12th day of August 1942 he was appointed the parish priest in Ostrówki (decanate of Luboml). 18th May 1942 he obtained the dignity of canon missionary of the Collegiate Chapter in Olyka.

On the 30th day of August 1943 he was murdered by UPA during liquidation of the parishes of Ostrówki and Wola Ostrowiecka. However, that did not take place when the mass was said, as most authors of the priest's biographies report. During the attack he had hidden in a pile of straw, where he was found by his murderers. With him 80% of his parishioners were killed – 1050 persons. The priest's body probably was put in the mass grave with 80 other bodies. In 1992 the remains of their bodies were exhumed and buried at the parish cemetery in Ostrówki. In the place where he died as a martyr there is a metal cross, whereas at the cemetery in Ostrówki his name is on the altar plate commemorating all parish priests from there, of the years 1765–1943.

PÈRE STANISŁAW DOBRZAŃSKI (1905–1943)

Il est né le 24 avril 1905 à Hryszowce en Podolie dans la famille de Józef et Rozalia de Buratewicz. En 1925, il est diplômé du petit séminaire de Buczacz. En 1925, il a commencé à étudier au séminaire de Loutsk. Il a reçu la première tonsure le 24 mars 1928 des mains de l'évêque Adolf Szelażek. Le 9 mars 1929, l'évêque Stefan Walczykiwicz lui a donné trois ordinations inférieures. Il a reçu les autres ordinations en 1930. Il a été reçu acolyte le 15 mars et sous-diacre le 30 mars des mains de mgr Walczykiwicz. Il a été ordonné diacre le 5 avril par l'ordinaire du diocèse de Loutsk et prêtre le 7 septembre 1930 par l'archevêque Piotr Mańkowski à Volodymyr-Volynskyï.

Après son ordination, il est devenu vicaire dans la paroisse de l'Envoi des Apôtres (église des Jésuites) de Volodymyr-Volynskyï. Au cours de l'année scolaire 1931-1932, il a été catéchiste itinérant à Steżarzyc et Uściług. À partir d'août 1934, il a été l'administrateur de la nouvelle paroisse de Sienkiewiczówka (doyenné de Beresteczko, à partir de 1937, doyenné de Loutsk). En 1937, il a administré également la paroisse nouvellement créée de Nowe Gniezno dans le doyenné de Horochow. En 1941, après le déclenchement de la guerre germano-soviétique, il a été contraint de quitter Sienkiewiczówka parce qu'il était menacé de mort par la police ukrainienne. À l'été 1941, il a été envoyé par l'évêque Szelażek à Jytomyr (comme vicaire général) où il a travaillé jusqu'en mai 1942. Le 12 août 1942, il a été nommé curé de la paroisse d'Ostrórk i(doyenné de Luboml). Le 18 mai 1942, il a reçu le titre de chanoine missionnaire du Chapitre Collégial d'Olyka.

Le 30 août 1943, il a été assassiné par l'UPA lors de la liquidation d'Ostrówki et de Wola Ostrowiecka. Cependant, cela ne s'est pas produit pendant la célébration de la sainte messe, comme le rapportent la plupart des biographes du prêtre. Pendant l'attaque, il s'est caché dans un tas de paille, où il a été trouvé par les assassins. 80% de ses paroissiens, soit 1050 personnes, sont mortes avec lui. Le corps du prêtre a probablement été retrouvé dans une fosse commune comportant 80 corps. En 1992, les restes ont été exhumés et enterrés dans le cimetière paroissial d'Ostrórk i. Sur lieu de la mort du martyr, une croix en métal a été érigée, tandis qu'au cimetière d'Ostrórk i son nom figure sur l'autel commémorant tous les prêtres cette paroisse de 1765 à 1943.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHNYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. STANISŁAW FIJAŁKOWSKI (1893-1944)

Urodził się w 1893 r., przygotowywał się do kapłaństwa w seminarium duchownym diecezji łucko-żytomierskiej w Żytomierzu. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1916 r. w diecezji łucko-żytomierskiej i łuckiej, od 1925 r. pełnił funkcję: w 1920 r. – administratora parafii Hołoby i tymczasowego administratora parafii Nabrzuska (dekanat Kowel), w 1921 r. – administratora parafii Koziatyn (dekanat Berdyczów), do 1923 r. – wikariusza w Równem, od 1923 r. – proboszcza parafii wskrzeszonej przy rewindykowanym (5 maja tego roku) kościele w Targowicy (dodatkowo wiosną 1924 r. otrzymał w tymczasowy zarząd parafię Jałowicze), od 18 września 1924 r. – proboszcza parafii w Tomaszgrodzie w dekanacie sarneńskim (z rezydencją w Rokitnie), pierwszego proboszcza erygowanej w 1927 r. parafii w Rokitnie, w 1931 r. – proboszcza parafii w Wiśniowcu i administratora parafii Oleksinieć i wreszcie od 1936 r. – proboszcza parafii Poczałów (dekanat Krzemieniec). Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej w 1941 r. zgłosił bpowi Adolfowi Szelażkowi chęć pracy w diecezji żytomierskiej. Ordynariusz łucki wystawił mu nominację do Zwiahla (Nowogród Wołyński). Pismem z 25 października 1941 r. ks. Fijałkowski poinformował bpa Szelażkę o swojej rezygnacji z wyjazdu do Zwiahla.

W lipcu 1943 r. z obawy przed napadami UPA przeniósł się wraz ze swoimi parafianami do pobliskiego Podkamienia na terenie archidiecezji lwowskiej, gdzie wszyscy znaleźli schronienie w klasztorze Dominikanów. Do klasztoru przybyło wielu uchodźców z Wołynia oraz ludność Podkamienia. 12 marca 1944 r. upowcy dokonali szturmu na klasztor. Wśród kilkuset osób zamordowanych tego dnia był także proboszcz z Poczałowa. Przypuszcza się, że został pochowany w osobnym grobie na cmentarzu w Podkamieniu, ale nie ma dokładnej informacji o miejscu pochówku. Nazwisko ks. Stanisława Fijałkowskiego widnieje na granitowym pomniku, odsłoniętym w maju 2012 r., obok nazwisk zamordowanych parafian.

FR. STANISŁAW FIJAŁKOWSKI (1893-1944)

He was born in the year 1893, prepared for priesthood in the theological seminary of the Lutsk-Żytomierz diocese. He received his holy orders in 1916, in the Lutsk-Żytomierz and Lutsk dioceses, from 1925 he worked at the following posts: in 1920 r. – of the administrator of Hołoby parish and the interim administrator of Nabrzuska parish (decanate of Kowel), in 1921 – of the administrator of Koziatyn parish (decanate of Berdyczów), from 1923 – curate in Równe, from 1923 – the parish priest in the revived parish at the church regained (on the 5th day of May that year) in Targowica (additionally in spring 1924 he became the interim administrator of Jałowicze parish), from the 18th day of September 1924 the parish priest in Tomaszgród in the decanate of Sarny (with residency of Rokitno), the first parish priest of the parish in Rokitno erected in 1927, in 1931 – parish priest in Wisniowiec and administrator of Oleksinieć parish and, finally, from 1936 – the parish priest in Poczałów (decanate of Krzemieniec). After the German-Soviet war broke out in 1941 he applied to bishop Adolf Szelażek wanting to work in the Żytomierz diocese. The ordinary of Lutsk issued a nomination to Zwiahl (Nowogród Wołyński) for him. By the letter of the 25th day of October 1941 Fr. Fijałkowski informed bishop Szelażek that he had resigned from leaving for Zwiahl.

In July 1943 r. for fear of UPA attacks, he, together with his parishioners, moved to the nearby village of Podkamień on the premises of Lviv archdiocese, where they all found shelter in the Dominican monastery. Many refugees from Volyn and the people from Podkamień came to the monastery. On the 12th day of March 1944 the UPA members stormed the monastery. Among a few hundreds of persons who were murdered on that day was also the parish priest from Poczałów. Supposedly, he was buried in a separate grave at the cemetery in Podkamień, but there is no exact information about the place of his burial. The name of Fr. Stanisław Fijałkowski is on the granite monument unveiled in May 2012, next to the names of the murdered parishioners.

PÈRE STANISŁAW FIJAŁKOWSKI (1893-1944)

Il est né en 1893, il s'est préparé au sacerdoce au séminaire du diocèse de Loutsk-Jytomyr à Jytomyr. Il a été ordonné prêtre en 1916 dans le diocèse de Loutsk-Jytomyr et Loutsk. A partir de 1925 il a été administrateur de la paroisse de Hołoby et administrateur intérimaire de la paroisse de Nabrzuska (doyenné de Kovel), en 1921 – administrateur de la paroisse de Koziatyn (doyenné de Berdyczów), jusqu'en 1923 – vicaire à Równe, à partir de 1923 – curé à l'église (mai 1924) resacralisée le 5 mai de la même année à Targowica (au printemps 1924, il reçoit en plus la gestion intérimaire de la paroisse de Jałowicze) – curé de Tomaszgród dans le doyenné de Sarny (avec résidence à Rokitno), premier curé de la paroisse de Rokitno érigée en 1927, en 1931 – curé de Wiśniowiec et administrateur de la paroisse d'Oleksinieć et enfin à partir de 1936 – curé de Pochayiv (doyenné de Kremenets). Après le déclenchement de la guerre germano-soviétique en 1941, il a signé à mgr Adolf Szelażek sa volonté de travailler dans le diocèse de Jytomyr. L'Ordinaire de Loutsk l'a nommé à Zwiahla (Nowogród Wołyński). Dans une lettre du 25 octobre 1941, le père Fijałkowski a informé mgr Szelażek de son refus d'aller à Zwiahla.

En juillet 1943, par crainte des attaques de l'UPA, il s'est installé avec ses paroissiens à Podkamień, dans l'archidiocèse de Lviv, où tout le monde a trouvé refuge dans le monastère dominicain. De nombreux réfugiés de Volhynie et des habitants de Podkamień sont venus au monastère. Le 12 mars 1944, l'UPA a pris d'assaut le monastère. Parmi les centaines de personnes assassinées ce jour-là se trouvait aussi le curé de Poczałów. On croit qu'il a été enterré dans une tombe séparée dans le cimetière de Podkamień, mais il n'y a pas d'informations précises sur le lieu de sa sépulture. Le nom du prêtre Stanisław Fijałkowski figure sur le monument de granit dévoilé en mai 2012, au côté des noms des paroissiens assassinés.

KS. JÓZEF GADUCEWICZ (1908-1943)

Urodził się w 1908 r., pochodził z Dziśnieńszczyzny. Przygotowywał się do kapłaństwa w Papieskim Seminarium Wschodnim w Dubnie. Świecenia kapłańskie przyjął w 1935 r., pracował w bizantyjsko-słowiańskiej (neounickiej) parafii Zastawle, a od 1939 r. do śmierci – w parafii Kuśkowie Wielkie tego samego obrządku. Zginął w bliżej nieznanych okolicznościach w 1943 r., zamordowany przez UPA.

FR. JÓZEF GADUCEWICZ (1908-1943)

He was born in 1908 and came from Dziśnieńszczyzna. He was preparing to be a priest in the Papal Eastern seminary in Dubno. He took his holy orders in 1935, worked in Byzantine-Slavic (neo-Uniate) parish of Zastawle, and from the year 1939 until his death – in the parish of Kuśkowie Wielkie of the same order. He died in hardly known circumstances in 1943, murdered by UPA.

PÈRE JÓZEF GADUCEWICZ (1908-1943)

Il est né en 1908, il est originaire de Dziśnieńszczyzna. Il s'est préparé au sacerdoce au Séminaire oriental de Dubno. Il a été ordonné prêtre en 1935, il a travaillé dans la paroisse byzantine-slave (néouniate) de Zastawle, et de 1939 jusqu'à sa mort – dans la paroisse de même rite de Kuśkowie Wielkie. Il est mort dans des circonstances inconnues en 1943, assassiné par l'UPA.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

S. JADWIGA GANO (1901-1943)

Urodziła się 10 października 1901 r. w Moskwie. Do Zgromadzenia Sióstr Córek Najczystszej Serca NMP (sercanek bezhabitowych) wstąpiła w 1921 r., przyjmując imię zakonne Maria Alojza.

W 1932 r. zgłosiła się do pracy wśród unitów na Polesiu. Przeszła na obrządek bizantyjsko-słowiański i rok później rozpoczęła pracę w Lubieszowie (diecezja pińska, obecnie łucka) w ochronie dla dzieci unickich. Opiekowała się też kaplicą i udzielała pomocy pielęgniarskiej w Lubieszowie i pobliskich Uhrynyczach. W czasie II wojny światowej siostry zostały wypędzone ze swojego domu. Młodsze wyjechały do innych placówek zgromadzenia. Na miejscu w Lubieszowie pozostały tylko dwie: s. przełożona Alojza (Jadwiga Gano) i s. Andrzeja (Maria Ossakowska). W okresie nasilania się mordów dokonywanych przez UPA na Wołyniu i Polesiu, 9 listopada 1943 r. banderowcy spędzili do drewnianego budynku ok. 150-200 osób (głównie Polaków), w tym obie siostry zakonne, i zażądali publicznego wyrzeczenia się wiary katolickiej. Po opuszczeniu budynku przez niewielką liczbę osób upowcy podpalili go. Razem ze współrodakami i braćmi w wierze zginęły s. Alojza i s. Andrzeja. W chwili śmierci siostry uspokajały wszystkich, wzywając, by swoje życie oddali Bogu przez Maryję.

Zbiorowa mogiła męczenników lubieszowskich znajduje się na cmentarzu rzymskokatolickim w Lubieszowie.

S. JADWIGA GANO (1901-1943)

She was born on the 10th day of October 1901 in Moscow. She entered the Order of Sisters - Daughters of Immaculate Heart of Virgin Mary (non-cowl Sacred Heart sisters) in 1921, assuming her order name - Maria Alojza. In 1932 she applied to work among Uniates in Polesie. She converted to the Bysantine-Slavic rite and a year later started working in Lubieszów (diocese of Pińsk, currently - diocese of Lutsk) in an Uniate day-nursery. She also took care of the chapel and worked as a nurse in Lubieszów and Uhrynycze - a village nearby. During World War II the sisters were expelled from their house. The younger ones went to other places of their order. Only two of them remained in Lubieszów: Sister Superior Alojza (Jadwiga Gano) and Sister Andrzeja (Maria Ossakowska). In the period of intensified murders committed by UPA in Volyn and Polesie, on the 9th day of November 1943 the Bandera soldiers chased ca. 150-200 persons (mainly Poles, including both the nuns) into the wooden building, and demanded public renouncement of catholic faith. After a small number of persons left the building, the UPA members set fire to it. Together with their compatriots and co-worshippers the two sisters: Alojza and Andrzeja were killed. When they were dying, the sisters calmed everybody down, calling them to entrust their lives to God through Virgin Mary.

The mass grave of Lubieszów martyrs is at the Roman Catholic cemetery in Lubieszów.

SOEUR JADWIGA GANO (1901-1943)

Elle est née le 10 octobre 1901 à Moscou. Elle a rejoint la Congrégation des Filles du Cœur Pur de la Vierge Marie en 1921, prenant le nom religieux Maria Alojza. En 1932, elle s'est portée volontaire pour travailler parmi les Uniates en Polesie. Elle a suivi le rite byzantin-slave et un an plus tard, elle a commencé à travailler à Lubieszów (diocèse de Pińsk, maintenant Loutsk) dans un foyer pour enfants uniates. Elle s'occupait également de la chapelle et fournissait une assistance infirmière à Lubieszów et à Uhrynycze. Pendant la Seconde Guerre mondiale, les sœurs ont été expulsées de leur maison. Les plus jeunes sont allées dans d'autres maisons de la congrégation. Il n'en restait plus que deux à Lubieszów : soeur Alojza (Jadwiga Gano), supérieure, et soeur Andrzeja (Maria Ossakowska). Pendant l'intensification des meurtres perpétrés par l'UPA à Wolhynie et en Polésie, le 9 novembre 1943, les Banderistes ont réuni environ 150-200 personnes (principalement des Polonais) dans un bâtiment en bois, y compris les deux religieuses, et exigé qu'elles abjurent publiquement de la foi catholique. Après qu'un petit nombre de personnes a quitté le bâtiment, l'UPA y a mis le feu. Soeurs Alojza et Andrzeja ont été tuées avec leurs compatriotes et frères dans la foi. Au moment de leur mort, les sœurs ont calmé tout le monde, appelant à que leur vie soit donnée à Dieu par l'intercession de Marie.

La fosse commune des martyrs de Lubieszów est située au cimetière catholique romain de Lubieszów.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

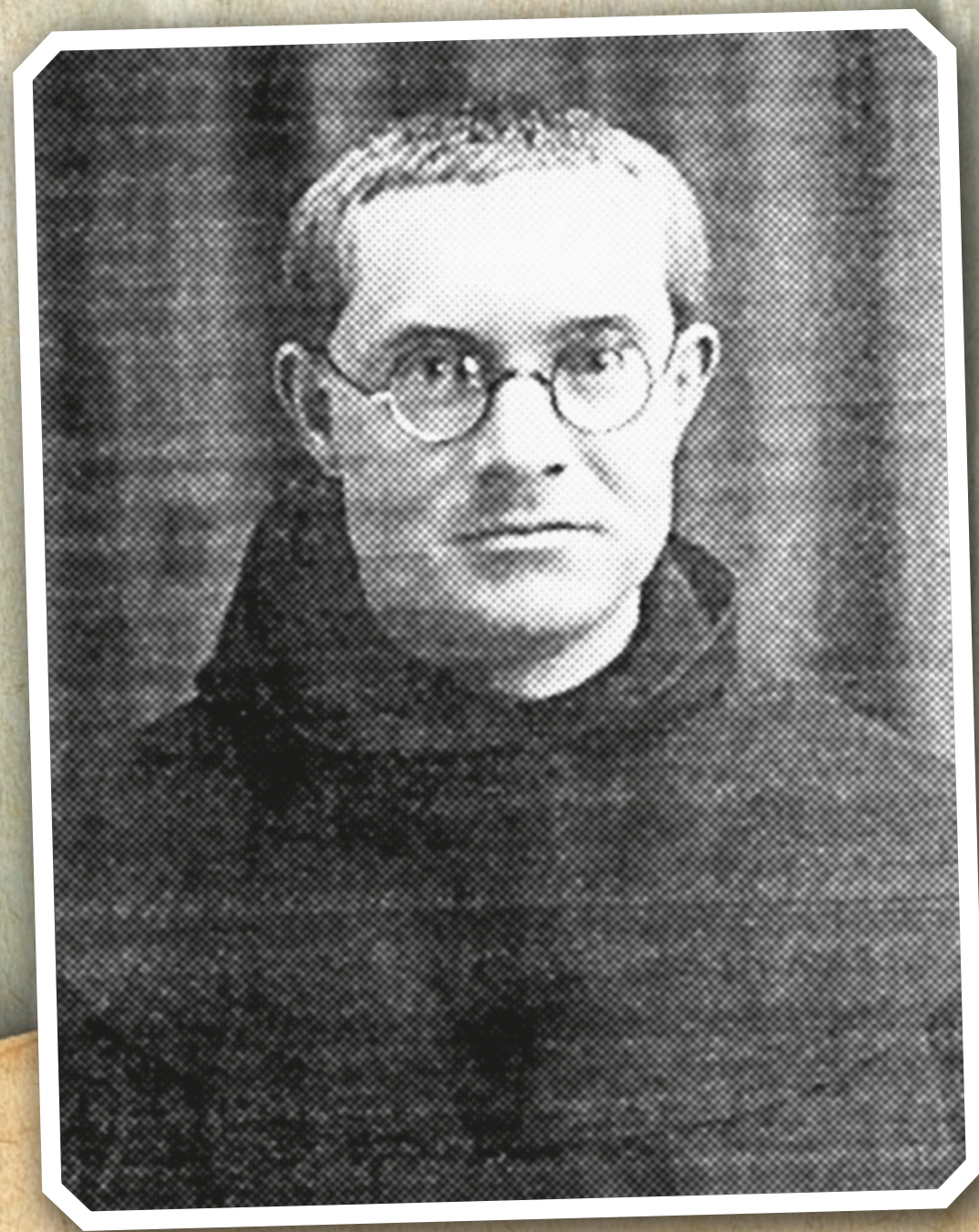
MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

O. JÓZEF (KAMIL OD ŚW. SYLWESTRA)
GLECZMAN OCD (1909–1944)

Urodził się 27 czerwca 1909 r. w Polance Wielkiej w wielodzietnej rodzinie Józefa i Salomei z Zamorskich, uczył się w szkole powszechnej w rodzinnej miejscowości. W 1922 r. rozpoczął naukę w niższym seminarium karmelitów bosych w Wadowicach. Po ukończeniu piątej klasy wstąpił do zakonu karmelitów bosych. Nowicjat rozpoczął 27 lipca 1926 r., przy obłóczynach przybrał imię zakonne Kamil od św. Sylwestra. Śluby zakonne złożył 28 lipca 1928 r. Filozofię i teologię studiował w seminarium duchownym karmelitów bosych w Krakowie. Święcenia kapłańskie przyjął 29 czerwca 1933 r. z rąk bpa Stanisława Rosponda. Po święceniach dokończył studia teologiczne (czwarty rok) w Wilnie. Pierwszą jego placówką duszpasterską była Czerna. Od 1936 r. pracował w Wiśniowcu (Nowym) na Wołyniu, gdzie oprócz pracy duszpasterskiej zajmował się katechizacją w szkołach. Przełożonym tamtejszego klasztoru był jego kuzyn, Ignacy Gleczman, noszący imię zakonne Sylwester od św. Elizeusza.

W sierpniu 1939 r. o. Kamil został wybrany przez zarząd prowincji na przełożonego klasztoru w Wiśniowcu (Nowym). W czasie pierwszej okupacji sowieckiej zakonnicy zostali wyrzuceni z klasztoru. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej zakonnicy odzyskali część pomieszczeń klasztornych. Po wymordowaniu Żydów w Wiśniowcu pozostały tam jedynie: klasztor, urząd gminny i apteka". W 1943 r. dekanat krzemieniecki zaczął się wyludniać z powodu napadów UPA na ludność polską. Wyjeżdżali także księża. Niektórzy chronili się najpierw w wiśniowieckim klasztorze. O. Kamil, mimo że miał od dziekana krzemienieckiego pozwolenie na opuszczenie klasztoru, pozostał tam razem z br. Lasoniem i oczekiwali na rozporządzenie prowincjała, tym bardziej że parafianie wiśniowieccy zbierali się nocami w klasztornym kościele. Opuszczający Wiśniowiec Węgrzy namawiali karmelitów, by wyjechali z nimi. O. Kamil był nawet skłonny opuścić klasztor 6 lutego 1944 r., ale przeważyło poczucie obowiązku względem pozostałych tam jeszcze Polaków. 7 lutego, w południe, ostatnie oddziały węgierskie opuściły Wiśniowiec, a już wieczorem UPA zaatakowała klasztor. Obydwaj zakonnicy zostali zastrzeleni. Życie straciło także wielu przebywających w klasztorze Polaków. Po wejściu Armii Czerwonej na Wołyń, (w kwietniu) wydobyto z piwnic ciała pomordowanych i pochowano w zbiorowej mogile na cmentarzu w Wiśniowcu (Nowym). Miejsce pochówku o. Józefa Gleczmana pozostaje nieznane i nieupamiętnione.

FATHER JÓZEF (KAMIL FROM ST. SILVESTER)
GLECZMAN OCD (1909–1944)

He was born on the 27th day of June 1909 in Polanka Wielka in the large family of Józef and Salomea m. n. Zamorska, learned in the elementary school in his home village. In 1922 he started learning in the lower seminar of barefooted Carmelites in Wadowice. After he completed the fifth form he entered the barefooted Carmelite order. He became a novice on the 27th day in July 1926, and when he became a monk, he assumed the order name Kamil from St. Sylvester. He made his monastic vows on the 28th day of July 1928. He studied philosophy and theology in the theological seminar of barefooted Carmelites in Krakow. He took the holy orders on the 29th day of June from bishop Stanisław Rospond. Afterwards he finished his theological studies (the fourth year) in Vilnius. His first post as a priest was Czerna. From 1936 he worked in Wiśniowiec (Nowy) in Volyn, where, except his ministration work, he catechized in schools. The superior of that monastery was his cousin, Ignacy Gleczman, who had his order name Sylvester from St. Elyseus.

In August 1939 Father Kamil was elected by the province management the superior of the monastery in Wiśniowiec (Nowy). During the first Soviet occupation the monks were expelled from the monastery. After the German-Soviet war broke out the monks regained some of the monastery compartments. After the Jews from Wiśniowiec had been exterminated, what remained there were only: monastery, communal office and pharmacy". In 1943 the population of Krzemieniec decanate started to decrease because of the attacks of UPA against Poles. Also priests were leaving. Some of them first sheltered in the Wiśniowiec monastery. Father Kamil, in spite of the fact that he had the permission from the dean of Krzemieniec to leave the monastery, stayed there with br. Lasoń and waited for the ordinance of the provincial, even more so that the parishioners of Wiśniowiec gathered at nights in the monastery church. The Hungarians, who were leaving Wiśniowiec, tried to convince the Carmelites that they should go with them. Father Kamil was even prone to leave the monastery on the 6th day of February 1944, but the sense of duty towards the Poles who had remained there was stronger. On the 7th day of February, at noon, the last Hungarian troops left Wiśniowiec, and already in the evening UPA attacked the monastery. Both the monks were shot dead. Also many Poles who stayed in the monastery lost their lives. After the Red Army entered Volyn, (in April) the bodies of the victims were taken out of the cellars and buried in the mass grave at the cemetery in Wiśniowiec (Nowy). The place of Father Józef Gleczman remains unknown and not commemorated.

PÈRE JÓZEF (KAMIL OD ŚW. SYLWESTRA)
GLECZMAN OCD (1909–1944)

Il est né le 27 juin 1909 à Polanka Wielka dans la grande famille de Józef et Salomea née Zamorski, il a étudié dans une école publique de sa ville natale. En 1922, il a commencé ses études au petit séminaire des carmes déchaux à Wadowice. Après avoir terminé la cinquième année, il a rejoint l'ordre des carmes déchaux. Il a commencé le noviciat le 27 juillet 1926 et pris le nom religieux Kamil od św. Sylwestra. Il a prononcé ses vœux religieux le 28 juillet 1928. Il a étudié la philosophie et la théologie au séminaire des carmes déchaux à Cracovie. Il a été ordonné prêtre le 29 juin 1933 par mgr Stanisław Rospond. Après l'ordination, il a terminé ses études théologiques (quatrième année) à Vilnius. Son premier poste pastoral était à Czerna. À partir de 1936, il a travaillé à Wiśniowiec (Nowy) en Volhynie où, en dehors de son travail pastoral, il a participé à la catéchisation dans les écoles. Le supérieur du monastère local était son cousin, Ignacy Gleczman, qui portait le nom monastique Sylvester od św. Elizeusza.

En août 1939, le père Kamil a été élu supérieur du monastère de Wiśniowiec (Nowy) par le conseil de la province. Au cours de la première occupation soviétique, les religieux ont été expulsés du monastère. Après le déclenchement de la guerre germano-soviétique, ils ont regagné certaines salles du monastère. Après le meurtre des Juifs à Wiśniowiec, seuls le « monastère, le bureau communal et la pharmacie » ont été maintenus. En 1943, le doyenné de Kremenets a commencé à se dépeupler en raison des attaques de l'UPA contre la population polonaise. Les prêtres sont également partis. Certains ont d'abord été protégés au monastère de Wiśniowiec. Le père Kamil, bien qu'il ait eu la permission du doyen de Kremenets de quitter le monastère, y est resté avec frère Lasoń dans l'attente du règlement des autorités supérieures, d'autant plus que les paroissiens de Wiśniowiec se réunissaient la nuit dans l'église du monastère. Les Hongrois quittant Wiśniowiec ont exhorté les Carmes à partir avec eux. Le père Kamil était même prêt à quitter le monastère le 6 février 1944, mais le sens du devoir envers les Polonais qui y restaient encore l'a emporté. Le 7 février, à midi, les dernières troupes hongroises ont quitté Wiśniowiec et, le soir, l'UPA a attaqué le monastère. Les deux moines ont été tués. De nombreux Polonais séjournant dans le monastère ont également perdu la vie. Après l'entrée de l'Armée rouge en Volhynie (en avril), les corps assassinés ont été sortis des caves et enterrés dans une fosse commune au cimetière de Wiśniowiec (Nowy). Le lieu de sépulture du père Józef Gleczman reste inconnu et non commémoré.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNiennes INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. STANISŁAW GRZESIAK (1909–1944)

Urodził się 5 marca 1909 r. w Kaliszkowicach Ołobockich w rodzinie Józefa i Katarzyny z Jarosików. Uczył się w Kolegium Misjonarzy Oblatów w Lublińcu, gdzie w 1928 r. zdał wewnętrzną maturę. 7 września 1928 r. przybył do seminarium duchownego w Łucku. Pierwszą tonsurę i trzy niższe święcenia otrzymał w 1930 r.: tonsurę z rąk sufragana bpa Stefana Walczykiewicza - 15 marca, a święcenia niższe z rąk ordynariusza bpa Adolfa Szelażka - 13 listopada. Święceń akolituatu udzielił mu sufragan łucki - 8 lutego 1931 r. Trzech wyższych święceń udzielił mu ordynariusz łucki. Święcenia subdiakonatu i diakonatu otrzymał odpowiednio 21 maja i 17 grudnia 1932 r., a święcenia kapłańskie - 10 czerwca 1933 r. w katedrze łuckiej.

Po święceniach został przeznaczony na katechetę do Małego Seminarium we Włodzimierzu Wołyńskim. Od sierpnia 1934 r. do 1938 r. pracował na stanowiskach wikariusza i katechety w parafii Kiwerce (dekanat Łuck). W sierpniu 1938 r. został mianowany katechetą w Zdołbunowie (dekanat Ostroń). W czasie wojny pełnił obowiązki proboszcza parafii Skurcze (dekanat Łuck).

Podczas ewakuacji ludności polskiej ze Skurcza do Włodzimierza Wołyńskiego, 16 stycznia 1944 r. poszedł do kościoła w Porycku, aby pomodlić się za zamordowanego tam ks. Bolesława Szawłowskiego. W kościele został zastrzelony przez banderowców. Brak informacji o tym, gdzie został pochowany. Jego nazwisko, obok nazwisk zamordowanych parafian, widnieje na granitowym pomniku odsłoniętym w 2003 r. na cmentarzu w Pawliwce (Porycku).

KS. STANISŁAW GRZESIAK (1909–1944)

He was born on the 5th day of March 1909 in Kaliszkowice Ołobockie, as a son of Józef and Katarzyna, m.n. Jarosik. He learned in the Oblate Missionaries College in Lubliniec, where in 1928 he passed the internal (maturity) final examination. On the 7th day of September 1928 he came to the theological seminar in Lutsk. He received the first tonsure and three lower holy orders in 1930: the tonsure from the suffragan - bishop Stefan Walczykiewicz - on the 15th day of March and the lower orders from the ordinary - bishop Adolf Szelażek - on the 13th day of November. The acolytate order he was granted by the Lutsk suffragan - on the 8th day of February 1931. The Lutsk ordinary granted him three higher orders. He became a sub-deacon and a deacon respectively on the 21st day of May and 17th day of December 1932, and the priestly orders - on the 10th day of June 1933 in the Lutsk cathedral.

After he had become a priest, he was a catechist in the Small Seminary in Włodzimierz Wołyński. From April 1934 to 1938 he worked as a curate and catechist in the parish of Kiwerce (decanate of Lutsk). In April 1938 he was appointed the catechist in Zdołbunów (decanate of Ostroń). During the war he worked as the parish priest in Skurcze (decanate of Lutsk).

During the evacuation of the Polish population from Skurcz to Włodzimierz Wołyński, on the 16th day of June 1944 he went to church in Poryck to pray for Fr. Bolesław Szawłowski who had been murdered there. In the church he was shot by the Bandera soldiers. There is no information about where he was buried. His name, next to the names of the murdered parishioners, can be seen on the granite monument unveiled in 2003 at the cemetery in Pawliwce (Poryck).

PÈRE STANISŁAW GRZESIAK (1909–1944)

Il est né le 5 mars 1909 à Kaliszkowice Ołobockie dans la famille de Józef et Katarzyna née Jarosik. Il a étudié au Collège des Missionnaires Oblats à Lubliniec où, en 1928, il a passé son baccalauréat interne. Il est arrivé le 7 septembre 1928 au séminaire de Loutsk. Il a reçu la première tonsure et les trois ordres inférieurs en 1930 : la tonsure des mains de l'évêque suffragant Stefan Walczykiewicz le 15 mars, et les ordres inférieurs de l'évêque ordinaire Adolf Szelażek, le 13 novembre. L'ordination d'acolyte lui a été accordée par le suffragant de Loutsk - le 8 février 1931, l'Ordinaire de Loutsk lui a donné l'ordination supérieure le 10 juin 1933 dans la cathédrale de Loutsk.

Après l'ordination, il a été nommé catéchiste au petit séminaire de Volodymyr-Volynskyi. D'août 1934 à 1938, il a été vicaire et catéchiste dans la paroisse de Kiwerce (doyenné de Loutsk). En août 1938, il a été nommé catéchiste à Zdołbunów (doyenné d'Ostroń). Pendant la guerre, il était curé de la paroisse de Skurcze (doyenné de Loutsk).

Lors de l'évacuation de la population polonaise de Skurcz à Volodymyr-Volynskyi, le 16 janvier 1944, il s'est rendu à l'église de Poryck pour y prier pour le prêtre assassiné Bolesław Szawłowski. Dans l'église, il a été abattu par des banderistes. Il n'y a aucune information sur l'endroit où il a été enterré. Son nom, avec celui des paroissiens assassinés, figure sur un monument de granit dévoilé en 2003 au cimetière de Pawliwce (Poryck).

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

BR. JÓZEF HARMATA TCHR (1917-1943)

Urodził się 6 sierpnia 1917 r. w Woli Ostrowieckiej (pow. Luboml, woj. wołyńskie) w rodzinie Wojciecha i Elżbiety z domu Bednarz. Należał do harcerstwa. Po śmierci ojca, 18 sierpnia 1935 r., wstąpił do Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej (dom w Potulicach). Był bratem zakonnym. Zdobył tam zawód ślusarza.

Po wybuchu wojny w 1939 r. powrócił w rodzinne strony i zamieszkał u rodziny - Józefa Trusiaka, gajowego w Ostrówkach. Pomagał w pracach parafialnych proboszczom parafii w Ostrówkach (ks. Stanisławowi Sikorskiemu, ks. Stanisławowi Dobrzańskiemu). 30 sierpnia 1943 r. został zamordowany przez UPA podczas likwidacji Ostrówek i Woli Ostrowieckiej. Wtedy też zginął proboszcz ks. Stanisław Dobrzański. Złoki br. Harmaty znalazły się prawdopodobnie w zbiorowej mogile kryjącej 80 ciał. W 1992 r. dokonano ekshumacji i pogrzebienia szczątków na cmentarzu parafialnym w Ostrówkach. W miejscu jego męczéniejszej śmierci stoi metalowy krzyż, zaś na cmentarzu w Ostrówkach jego nazwisko widnieje na tablicy ołtarzowej, upamiętniającej wszystkich tutejszych proboszczów z lat 1765-1943.

BR. JÓZEF HARMATA TCHR (1917-1943)

He was born on the 6th day of August 1917 in Wola Ostrowiecka (powiat /district/ of Luboml, province of Volyn), as a son of Wojciech and Elżbieta m.n. Bednarz. He was a scout. After his father died on the 18th day of August 1935, he joined the Christ's Society for Poles Abroad (the house of Potulice). He was a friar. There he gained the profession of locksmith.

After the work broke out in 1939 he came back to his homeland and went to live with his relative - Józef Trusiak, a gamekeeper in Ostrówki. He helped the parish priests of Ostrówki (Fr. Stanisław Sikorski, Fr. Stanisław Dobrzański) with their works. On the 30th day of August 1943 he was murdered by UPA during liquidation of Ostrówki and Wola Ostrowiecka. It was then when also the parish priest Stanisław Dobrzański was killed. The body of br. Harmata was probably found in the mass grave hiding 80 bodies. In 1992 the remains were exhumed and buried at the parish cemetery in Ostrówki. In the place where he died as a martyr there is a metal cross, whereas at the cemetery in Ostrówki his name is on the altar plate commemorating all the parish priests from here from the years 1765-1943.

FRÈRE JÓZEF HARMATA TCHR (1917-1943)

Il est né le 6 août 1917 à Wola Ostrowiecka (district de Luboml, voïvodie de Volhynie) dans la famille de Wojciech et Elżbieta née Bednarz. Il appartenait aux scouts. Après la mort de son père, le 18 août 1935, il a rejoint Towarzystwo Chrystusowe dla Polonii Zagranicznej (maison de Potulice). C'était un moine qui exerçait le métier de serrurier.

Après le déclenchement de la guerre en 1939, il est retourné dans sa patrie et a vécu avec un parent, Józef Trusiak, garde-chasse à Ostrówki. Il a aidé les curés de la paroisse d'Ostrówki (le père Stanisław Sikorski, le père Stanisław Dobrzański). Le 30 août 1943, il a été assassiné par l'UPA lors de la liquidation d'Ostrówki et de Wola Ostrowiecka. A cette époque, le curé de la paroisse, le père Stanisław Dobrzański, est mort. Les restes du frère Harmata étaient probablement dans la fosse collective renfermant 80 corps. En 1992, elles ont été exhumées et enterrées au cimetière paroissial d'Ostrówki. Sur le lieu de la mort du martyr s'élève une croix en métal, tandis qu'au cimetière d'Ostrówki son nom figure sur l'autel commémorant tous les curés de la paroisse locale de 1765 à 1943.

BR. SYLWESTER HŁADZIO (1909-1943)

Stefan Hładzio, Ukrainiec, w zakonie br. Sylwester, urodził się 21 maja 1909 r. w Leszczynach, obecnie w woj. przemyskim, w rodzinie Teodora i Marii z domu Ciuba. Do kapucynów komisariatu warszawskiego wstąpił 24 marca 1935 r. w Nowym Mieście nad Pilicą. Śluby proste złożył 25 marca 1936 r., zaś uroczyste - 29 marca 1939 r. w Lubieszowie. Był kucharzem w misji bizantyjsko-słowiańskiej (neounickiej) w Lubieszowie. W lipcu 1943 r. został zamordowany w bliżej nieznanych okolicznościach przez UPA w Lubieszowie.

BR. SYLWESTER HŁADZIO (1909-1943)

Stefan Hładzio, a Ukrainian, in the monastery - brother Sylwester, was born on the 21st day of May 1909 in Leszczyny, currently in the province of Przemyśl, as a son of Teodor and Maria, m.n. Ciuba. He joined the Warsaw Capuchin commissariat on the 24th day of March 1935 in Nowe Miasto upon Pilica. He made his simple vows on the 25th day of March 1936, and ceremonial vows - on the 29th day of March 1939 in Lubieszów. He was a cook in Bysantine-Slavic (neo-Uniate) mission in Lubieszów. In July 1943 he was murdered in hardly known circumstances by UPA in Lubieszów.

FRÈRE SYLWESTER HŁADZIO (1909-1943)

Stefan Hładzio, Ukrainien, au couvent frère Sylwester, est né le 21 mai 1909 à Leszczyny, maintenant dans la voïvodie de Przemyśl, dans la famille de Teodor et Maria née Ciuba. Il est entré dans l'ordre des Capucins de la province de Varsovie le 24 mars 1935 à Nowe Miasto nad Pilica. Il a prononcé ses vœux simples le 25 mars 1936 et ses vœux solennels le 29 mars 1939 à Lubieszów. Il était cuisinier à la mission byzantine-slave (néouniate) de Lubieszów. En juillet 1943, il a été assassiné dans des circonstances inconnues par l'UPA à Lubieszów.

KS. SERAFIN JAROSIEWICZ (1896-1943)

Urodził się w 1896 r. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1918 r. w Cerkwi prawosławnej. Po przejściu w latach trzydziestych na obrządek bizantyjsko-słowiański (neounicki) pracował w parafiach obrządku wschodniego: Dubeczno, Kraska, Żabcze, Tutowicze, Żdżary, na terenie diecezji łuckiej. Od 1939 r. do śmierci w 1943 r. był proboszczem w parafii Żabcze. Brak jest dokładnych danych co do okoliczności jego śmierci. Jedna z relacji podaje, że za stawanie w obronie mordowanych Polaków oraz za odmowę przejścia na prawosławie został, wraz z grupą wiernych, spalony żywcem przez UPA w drewnianej cerkwi neounickiej w miejscowości Żabcze. Miejsce jego pochówku pozostaje nieznane i nieupamiętnione.

FR. SERAFIN JAROSIEWICZ (1896-1943)

He was born in 1896. He took his holy orders in 1918 in the Orthodox Church. In 1930s, after he converted into Bysantine-Slavic (neo-Uniate) rite he worked in Eastern rite parishes: Dubeczno, Kraska, Żabcze, Tutowicze, Żdżary, on the premises of Lutsk diocese. From 1939 to his death in 1943 he was the parish priest in Żabcze. There are no exact data as to the circumstances of his death. According to one of the reports that for defending the murdered Poles and refusal to convert into the Orthodox faith he was burnt alive with a group of worshippers by UPA in a wooden neo-Uniate church in the village of Żabcze. The place of his burial remains unknown and not commemorated.

PÈRE SERAFIN JAROSIEWICZ (1896-1943)

Il est né en 1896. Il a été ordonné prêtre en 1918 dans l'Église orthodoxe. Après être passé dans les années 1930 au rite byzantin-slave (néouniate), il a travaillé dans des paroisses de rite oriental : Dubeczno, Kraska, Żabcze, Tutowicze et Żdżary, dans la région du diocèse de Loutsk. De 1939 à sa mort en 1943, il était curé de la paroisse de Żabcze. Il n'y a pas de données précises sur les circonstances de sa mort. Un témoignage indique qu'il a été brûlé vif par l'UPA avec un groupe de fidèles dans une église néouniate en bois à Żabcze pour avoir défendu les Polonais assassinés et pour avoir refusé de se convertir à l'orthodoxie. Son lieu de sépulture reste inconnu et non commémoré.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. JAN KOTWICKI (1898–1943)

Urodził się w 1898 r. w Szedskiej Budzie w powiecie żytomierskim w rodzinie rolników (zubożała szlachta) Jana i Petroneli z Mościckich. Gimnazjum ukończył w Żytomierzu.

W 1917 r. wstąpił do Łucko-Żytomierskiego seminarium duchownego w Żytomierzu. W roku szkolnym 1921/1922 przyjął w Gnieźnie wszystkie święcenia wyższe: subdiakoniat, diakonat i prezbiterat (w 1922 r.).

Ze względu na to, że wyraził zgodę na udanie się na terytorium Rosji sowieckiej, otrzymał nominację na wikariusza parafii katedralnej w Żytomierzu. W sierpniu 1922 r. udał się przez „zieloną granicę” na miejsce przeznaczenia. 4 listopada 1923 r. został aresztowany, razem z proboszczem ks. Andrzejem Fedukowiczem. Zwolniono go po kilku tygodniach, 26 grudnia tego samego roku. Ponownie został uwięziony 9 maja 1924 r. Przebywał w więzieniu w Żytomierzu. W grudniu 1924 r. przewieziono go do więzienia w Charkowie, a 22 września 1925 r. otrzymał wyrok skazujący go na trzyletni pobyt w łagrze. Na Wyspach Solowieckich znalazł się 12 stycznia 1926 r. W maju 1927 r. przewieziono go do więzienia na Butyrkach w Moskwie, 27 lipca tego roku został zwolniony z zakazem przebywania w Moskwie, Leningradzie, Kijowie, Charkowie, Odessie, Rostowie i tym samym w guberniach, których stolicami były wymienione miasta. 3 stycznia 1928 r. został odesłany do Polski, razem z ks. Zygmunt Chmielnickim i ks. Kazimierzem Sokołowskim, w ramach wymiany więźniów między RP i ZSRR. W latach 1929–1930 był wikariuszem w parafiach Równe i Kowel. Jednocześnie powierzono mu administrację parafii Zasmyki. W latach 1931–1934 był proboszczem parafii Zofiówka (dekanat łucki), a od sierpnia 1934 r. – parafii Białozórka (dekanat Krzemieniec). W czerwcu 1935 r. został proboszczem parafii w Wyszogródku (dekanat Krzemieniec). Na początku 1938 r. został przeniesiony na stanowisko proboszcza parafii Sokul (dekanat Kołki). Od 2 października 1941 r. mieszkał w Kowlu i obsługiwał parafie Ratno, Buceń, Zabłocie i Niesuchożeże w dekanacie Kamień Koszyrski, a 5 maja 1942 r. został mianowany proboszczem parafii Chrynów (dekanat Włodzimierz Wołyński).

W niedzielę, 11 lipca 1943 r., UPA zorganizowała napad na kościół w Chrynowie, gdzie zgromadzonych było ok. 200 osób. Banderowcy strzelali z karabinu maszynowego ustawionego przed wejściem do kościoła. Ks. Kotwicki został zastrzelony podczas próby ucieczki przez zakrystię, 13 lipca 1943 r. Jego ciało przewieziono do Włodzimierza Wołyńskiego i pochowano na tamtejszym cmentarzu rzymskokatolickim. Kamienny nagrobek ks. Jana Kotwickiego znajduje się obok zrujnowanej kaplicy.

FR. JAN KOTWICKI (1898–1943)

He was born in 1898 in Szedska Buda in the district (powiat) of Żytomierz in the family of farmers (impoverished gentry) Jan and Petronela m. n. Mościcka. He completed high school in Żytomierz. In 1917 he entered the Lutsk-Żytomierz theological seminar in Żytomierz. In the school year 1921/1922 he took all the higher holy orders in Gniezno: sub-deaconate, deaconate and presbyterate (in 1922). Due to the fact that agreed to go to the territory of Soviet Russia, he was nominated to be a curate of the cathedral parish in Żytomierz. In August 1922 he went to the place of destination secretly crossing the border. On the 4th day of November 1923 he was arrested together with the parish priest Andrzej Fedukowicz. He was released after a few weeks, on the 26th December the same year. He was imprisoned again on the 9th day of May 1924 r. he was in prison in Żytomierz.

In December 1924 he was transferred to the prison in Charkow, and on the 22nd day of September 1925 he was sentenced to three year stay in work camp (lager). He found himself in Solowieckie Islands on the 12th day of January 1926. In May 1927 he was taken to Butyrki prison in Moscow, on the 27th day of July that year he was released with the ban on staying in Moscow, Leningrad, Kiev, Charkow, Odessa, Rostow, and, thus, in gubernyas that the above mentioned cities were capitals of. On the 3rd day of January 1928 he was sent back to Poland, together with Fr. Zygmunt Chmielnicki and Fr. Kazimierz Sokołowski, within prisoners' exchange between RP and USSR. In the years 1929–1930 he was a curate in the parishes of Równe and Kowel. Simultaneously, he was entrusted with the administration of Zasmyki parish. In the years 1931–1934 he was the parish priest of Zofiówka (decanate of Lutsk), and from August 1934 r. – in Białozórka (decanate of Krzemieniec). In June 1935 he became the parish priest in Wyszogródek (decanate of Krzemieniec). In early 1938 he was transferred to the post of parish priest in (decanate of Kołki). From the 2nd day of October 1941 he lived in Kowel and worked for the parishes of Ratno, Buceń, Zabłocie and Niesuchożeże in the decanate of Kamień Koszyrski, and on the 5th day of May 1942 he was appointed the parish priest in Chrynów (decanate of Włodzimierz Wołyński).

On Sunday , 11th July 1943, UPA attacked the church in Chrynów, where ca. 200 persons were gathered. The Bandera soldiers shot the machine gun placed in front of the church entrance. Fr. Kotwicki was shot to death as he was trying to escape through the sacristy, on the 13th day of July 1943 his body was taken to Włodzimierz Wołyński and buried at the Roman Catholic cemetery there. The stone tomb of priest Jana Kotwicki is next to the ruined chapel.

PÈRE JAN KOTWICKI (1898–1943)

Il est né en 1898 à Szedska Buda dans le district de Jytomyr dans une famille d'agriculteurs (nobles appauvris) Jan et Petronela née Mościcki. Il est diplômé de l'école secondaire de Jytomyr. En 1917, il a rejoint le séminaire Loutsk-Jytomyr à Jytomyr. Au cours de l'année scolaire 1921-1922, il a reçu tous les ordres majeurs à Gniezno: sous-diaconat, diaconat et sacerdoce (en 1922).

Puisqu'il a accepté d'aller sur le territoire de la Russie soviétique, il a été nommé vicaire de la paroisse de la cathédrale de Jytomyr. En août 1922, il a traversé la «frontière verte» jusqu'à sa destination. Le 4 novembre 1923, il a été arrêté avec le curé de la paroisse, Andrzej Fedukowicz. Il a été libéré après quelques semaines, le 26 décembre de la même année. Il a été de nouveau emprisonné le 9 mai 1924. Il était dans une prison à Jytomyr.

En décembre 1924, il a été transporté à la prison de Kharkiv et, le 22 septembre 1925, il a été condamné à trois ans de goulag. Il est arrivé aux îles Solovetsky le 12 janvier 1926. En mai 1927, il a été transporté à la prison de Butyrki à Moscou. Le 27 juillet, il a été libéré avec interdiction de séjourner à Moscou, Leningrad, Kiev, Kharkiv, Odessa, Rostov et donc dans les gubernias dont ces villes étaient les capitales. Le 3 janvier 1928, il a été envoyé en Pologne, avec le père Zygmunt Chmielnicki et le père Kazimierz Sokołowski, dans le cadre d'un échange de prisonniers entre la République de Pologne et l'URSS. Dans les années 1929-1930, il a été vicaire dans les paroisses de Równe et de Kovel. En même temps, il était chargé de l'administration de la paroisse de Zasmyki. Dans les années 1931-1934 il était le curé de Zofiówka (doyenné de Loutsk), et à partir d'août 1934 – de la paroisse de Białozórka (doyenné de Kremenets). En juin 1935, il a été nommé curé de la paroisse de Wyszogródek (doyenné de Kremenets). Au début de 1938, il a été transféré en tant que curé de la paroisse de Sokul (doyenné de Kołki). À partir du 2 octobre 1941, il a vécu à Kovel et a servi les paroisses de Ratko, Buceń, Zabłocie et Niesuchożeże dans le doyenné de Kamin-Kachyrskyï. Le 5 mai 1942, il a été nommé curé de Chrynów (doyenné de Volodymyr-Volynskyï).

Le dimanche 11 juillet 1943, l'UPA a organisé une attaque contre l'église de Chrynów, où environ 200 personnes étaient rassemblées. Les Banderistes ont tiré depuis une automitrailleuse avant d'entrer dans l'église. Le père Kotwicki a été fusillé en essayant de s'échapper par la sacristie. Le 13 juillet 1943, son corps a été transporté à Volodymyr-Volynsky et enterré au cimetière catholique romain. La pierre tombale du prêtre Jan Kotwicki est située à côté d'une chapelle en ruine.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

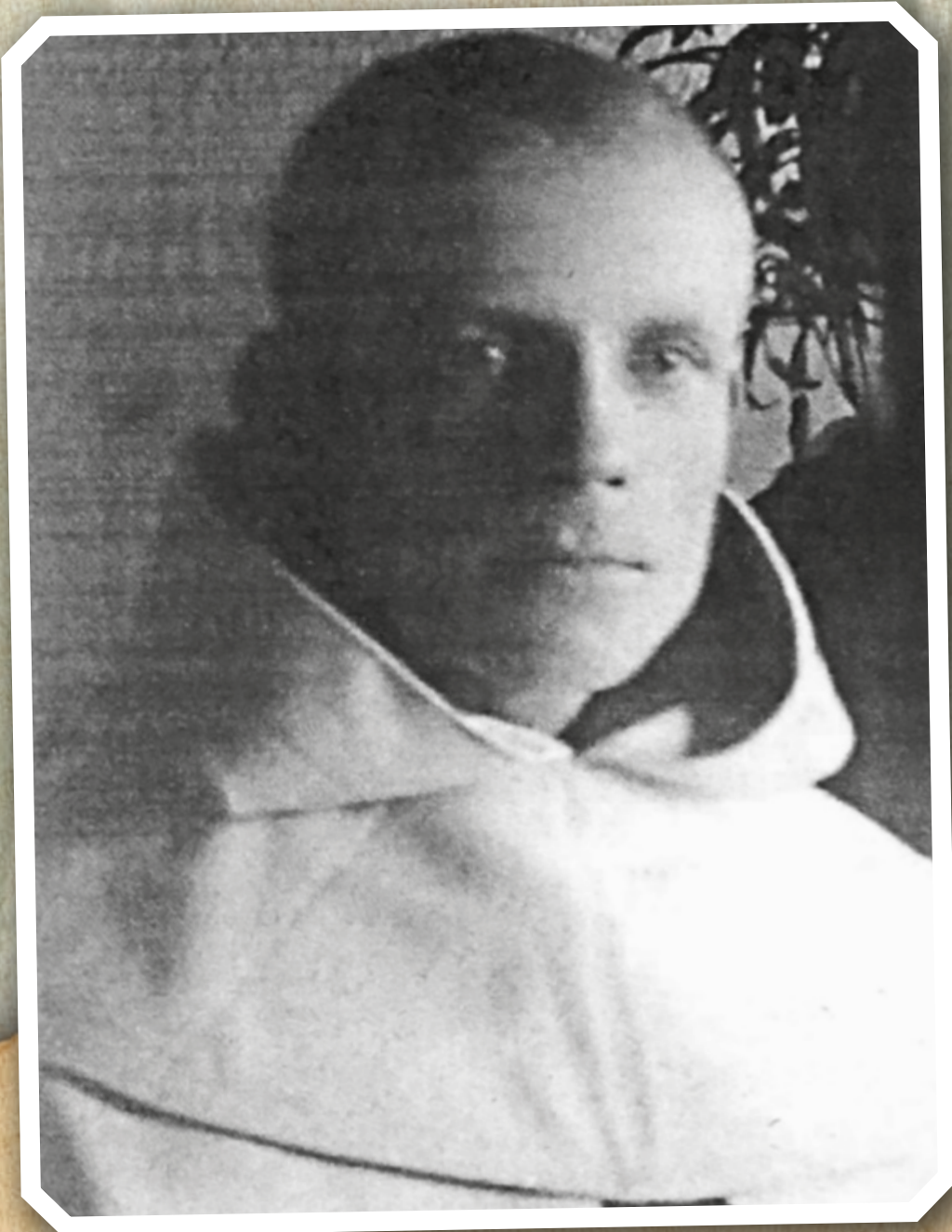
MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHNYIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

**BR. JAN (CYPRIAN OD ŚW. MICHAŁA) LASOŃ OCD
(1879-1944)**

Urodził się 31 sierpnia 1879 r. w Nowej Górze (diecezja krakowska) w rodzinie Łukasza i Katarzyny z Katarzyńskich. Ukończył szkołę powszechną w rodzinnej parafii. W dwudziestym roku życia został przyjęty do klasztoru karmelitów bosych w Czernej w charakterze tercjarza. Habit zakonny otrzymał 23 września 1907 r., zaś trzy lata później - 23 września 1910 r. - odbyły się jego obłóczyny na brata zakonnego. Śluby złożył 29 września 1912 r. Uroczystą profesję złożył 29 września 1918 r.

W klasztorze w Czernej był kucharzem i kościelnym. W 1919 r. został przeniesiony do klasztoru w Wadowicach. Tam również pełnił obowiązki kucharza. Od 1925 r. był zakrystianem i kościelnym w klasztorze lubelskim. W latach 1928-1930 pracował w Krakowie w wydawnictwie „Głos Karmelu”. Przeniesiony do klasztoru w Wadowicach w 1930 r., pełnił w nim obowiązki portiera i furtiana. W 1932 r. został wysłany do klasztoru w Wiśniowcu (Nowym) na Wołyniu, gdzie świeżo odzyskane zabudowania wymagały dużego nakładu pracy. Br. Cyprian sprawował funkcje kucharza, ogrodnika, kościelnego i ekonoma.

W czasie pierwszej okupacji sowieckiej zakonnicy zostali wyrzuceni z klasztoru. Br. Lasoń przyjął posadę ogrodnika w szkole, z wynagrodzeniem 150 rubli miesięcznie, aby nie płacić wygórowanych podatków. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej, w noc poprzedzającą wejście Niemców do Wiśniowca (Niemcy zajęli miasto 1 lipca 1941 r.), został pojmany przez Ukraińców w służbie sowieckiej. W drodze na posterunek milicji sowieckiej uwolnili go żołnierze sowieccy. Chcieli wejść na wieżę kościelną, a klucze do drzwi wejściowych miał br. Lasoń. Wszyscy pozostali aresztowani zostali tej nocy zamordowani. Br. Lasoń nie ominięła jednak śmierci z rąk banderowców. Zginął zastrzelony w klasztorze w Wiśniowcu (Nowym) 7 lutego 1944 r. razem z o. Kamilem Gleczmanem i chroniącymi się tam Polakami. Miejsce pochówku br. Cypriana Lasonia pozostaje nieznanie i nieupamiętnione.

**BR. JAN (CYPRIAN FROM ST. MICHAEL)
LASOŃ OCD (1879-1944)**

He was born on the 31st day of August 1879 in Nowa Góra (diocese of Krakow) , as a son of Łukasz and Katarzyna, m.n. Katarzyńska. He graduated from elementary school in his home parish village. As a young man of twenty he was admitted to the Monastery of barefooted Carmelites in Czerna, as a tertiary. He received the monk's habit on the 23rd day of September 1907, three years later - on the 23rd day of September 1910 - he became a brother. He made his vows on the 29th day of September 1912 and assumed his profession on the 29th day of September 1918.

In the monastery in Czerna he was a cook and a sacristan. In 1919 he was moved to the monastery in Wadowice. There he also worked as a cook. From 1925 he was a sacristan and sexton in the Lublin monastery. In the years 1928-1930 he worked in Krakow in the publishing house „Głos Karmelu”/ The Voice of Carmel/. Moved to the monastery in Wadowice in 1930 , he was there the door keeper and gate-keeper. In 1932 he was sent to the monastery in Wiśniowiec (Nowy) in Volyn, where the newly regained buildings needed a vast outlay of work. Brother Cyprian worked as a cook, gardener, sexton and steward.

During the first Soviet occupation the monks were thrown out of the monastery. Brother Lasoń took the post of a gardener in a school with the remuneration of 150 rubels a month in order not to pay excessive taxes. After the German Soviet war broke out, the night before the Germans entered Wiśniowiec (the Germans occupied the town on the 1st day of July 1941), he was seized by Ukrainians in soviet service. The Soviet soldiers freed him on their way to the Soviet militia station. They wanted to climb the church tower and brother Lasoń had the entrance door keys. All the remaining prisoners were murdered that night. Brother Lasoń, however, could not avoid being killed by the Bandera soldiers. He was shot in the monastery in Wiśniowiec (Nowy) on the 7th day of February 1944 with father Kamil Gleczman and the Poles hiding there. The place of brother Cyprian Lasoń's burial remains unknown and not commemorated.

**FRÈRE JAN (CYPRIAN OD ŚW. MICHAŁA) LASOŃ OCD
(1879-1944)**

Il est né le 31 août 1879 à Nowa Góra (diocèse de Cracovie) dans la famille de Łukasz et Katarzyna née Katarzyńska. Il est diplômé de l'école primaire de sa paroisse familiale. À l'âge de vingt ans, il a été admis au monastère des carmes déchaux à Czerna en tant que tertiaire. Il est entré dans les ordres le 23 septembre 1907, et trois ans plus tard - le 23 septembre 1910 - il a pris l'habit de moine. Il a prononcé ses vœux le 29 septembre 1912. Il a fait profession solennelle le 29 septembre 1918.

Au monastère de Czerna, il était cuisinier et gardien de l'église. En 1919, il a été transféré au monastère de Wadowice. Là, il a également servi en tant que chef. À partir de 1925, il a été sacristain et gardien de l'église dans un monastère de Lublin. Dans les années 1928-1930, il a travaillé à la maison d'édition «Głos Karmelu» à Cracovie. Déplacé au monastère de Wadowice en 1930, où il était portier. En 1932, il a été envoyé au monastère de Wiśniowiec (Nowy) en Volhynie, où les bâtiments récemment restaurés nécessitaient beaucoup de travail. Frère Cyprian y servait comme cuisinier, jardinier, gardien de l'église et économe.

Lors de la première occupation soviétique, les moines ont été expulsés du monastère. Frère Lasoń a accepté un travail de jardinier dans une école, avec un salaire de 150 roubles par mois, afin de ne pas payer des taxes exorbitantes. Après le déclenchement de la guerre germano-soviétique, la nuit précédant l'entrée des Allemands à Wiśniowiec (les Allemands ont occupé la ville le 1er juillet 1941), il a été capturé par des Ukrainiens au service des soviétiques. En chemin pour le poste de milice soviétique, il a été libéré par des soldats soviétiques qui voulaient entrer dans la tour de l'église dont frère Lasoń avait la clé de la porte d'entrée. Toutes les autres personnes arrêtées ont été assassinées cette nuit-là. Cependant, frère Lasoń n'a pas échappé à la mort. Les Banderistes l'ont tué dans le monastère de Wiśniowiec (Nowy) le 7 février 1944, avec le père Kamil Gleczman et les Polonais qui s'y étaient réfugiés. Le lieu de sépulture du frère Cyprian Lasoń reste inconnu et non commémoré.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNiennes INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. WACŁAW MAJEWSKI (1896–1943)

Urodził się w 1896 r. Do seminarium diecezji łucko-żytomierskiej został przyjęty w Gnieźnie w 1921 r. na kurs czwarty. Można przypuszczać, że wcześniej był zakonnikiem, może benedyktynem, na co wskazuje imię Innocenty i wiek – do seminarium zgłosił się, mając 25 lat. Poza tym miał już wszystkie niższe święcenia. Wyższe święcenia otrzymał w pierwszej połowie 1923 r. Święcenia subdiakonu otrzymał 24 lutego, a święcenia diakonatu – 13 maja. Święcenia kapłańskie przyjął 10 czerwca z rąk bpa Ignacego Dub-Dubowskiego.

Pracował kolejno na stanowiskach: wikariusza w Tucznynie w dekanacie rówieńskim (1923-1924), wikariusza w Kowlu (sierpień-wrzesień 1924), wikariusza i katechety w Korcu (1924-1925), proboszcza parafii Białozórka w dekanacie krzemienieckim (1925-1934), gdzie w 1929 r. powołał do życia Komitet Budowy Kościoła. Także z jego inicjatywy w tatejszej parafii zostało założone Bractwo Nauki Chrześcijańskiej. W sierpniu 1934 r. otrzymał nominację na stanowisko proboszcza parafii Zofiówka (wówczas dekanat Łuck), a już w grudniu 1934 r. został mianowany proboszczem w Szumbarze (dekanat Krzemieniec), zaś po kilku miesiącach, w czerwcu 1935 r. – proboszczem parafii Jałowicze (dekanat Łuck). W czerwcu 1937 r. otrzymał nominację na stanowisko proboszcza parafii Żytyń w dekanacie rówieńskim. W maju 1939 r. przeniesiono go na takie samo stanowisko do Mielnicy (dekanat Kowel).

18 marca 1943 r. został zastrzelony przez policję ukraińską w lesie koło Mielnicy razem z kilkunastoma innymi osobami (m.in. z gospodynią księdza, rodzina aptekarza i kierownikiem poczty). Ofiary mordu zostały pogrzebane na miejscu zbrodni (3 km od Mielnicy) we wspólnej mogile. Parafianie przygotowali trumny, ale nie uzyskali zgody władz na pochowanie ciał na cmentarzu parafialnym. Na początku lat sześćdziesiątych w wyniku procesu miejscowych banderowców zbiorowa mogiła zamordowanych została odnaleziona i przeniesiona na cmentarz prawosławny w Mielnicy. W latach dziewięćdziesiątych minionego wieku na mogile został postawiony skromny metalowy krzyż, który zachował się do dziś. Uroczysty pogrzeb ks. Wacława Majewskiego i jego parafian odbył na mielnickim prawosławnym cmentarzu dopiero po 73 latach – w 2016 r. – z udziałem duchowieństwa rzymskokatolickiego i prawosławnego.

BR. PIOTR MOJSIJONEK OD NAJŚWIETSZEGO
SERCA PANA JEZUSA (SCHP) (1898–1943)

Urodził się 6 grudnia 1898 r. w Szczuczynie Nowogródzkim (woj. wileńskie, diecezja wileńska). Znał oo. pijarów, którzy mieli tam klasztor i parafię, i wstąpił do ich klasztoru. Przepisaną dla braci zakonnych aspiranturę odbył w Kolegium Zakonu Pijarów w Krakowie-Rakowicach w 1933 r. W latach 1934-1936 odbył próbę zakonną w Lubieszowie, gdzie 27 sierpnia 1939 r. złożył śluby wieczyste. W klasztorze pełnił funkcję ekonoma – gospodarza parafii. W 1943 r. proboszcz o. Jan Borrell zwrócił się o pomoc w zorganizowaniu rekolekcji wielkanocnych do ks. Józefa Szostaka – proboszcza w Małych Holobach, wiosce leżącej w sąsiednim dekanacie Kamień Koszyrski (diecezja łucka). Po rekolekcjach br. Piotr Mojsijonek odwoził ks. Szostaka do domu. Obaj zostali zabici 5 kwietnia 1943 r. przez policjantów ukraińskich w służbie niemieckiej. Parafianie pochowali ich we wspólnym grobie przy kościele w Małych Holobach. Do dziś na tej ziemi, ciągle bezczeszczonej mogile stoi drewniany spróchniały krzyż.

FR. WACŁAW MAJEWSKI (1896–1943)

He was born in 1896. In the year 1921 he was admitted to the Lutsk-Zytomierz diocesan seminary in Gniezno, to the fourth course. Supposedly he had been a monk previously, possibly a Benedictine, which is indicated by his name– Innocenty, and age – he applied to the seminary when he was 25 years old. Besides, he already had all lower holy orders. He received his higher holy orders in the first half of the year 1923. He became a sub-deacon on the 24th day of February, and a deacon– on the 13th day of May. He was ordained a priest on the 10th day of June by bishop Ignacy Dub-Dubowski.

He subsequently worked as: a curate in Tuczyn in the decanate of Równe (1923-1924), a curate in Kowel (August-September 1924), curate and catechist in Korzec (1924-1925), the parish priest in Białozórka w in the decanate of Krzemieniec (1925-1934), where in 1929 he appointed the Church Building Committee. Also on his initiative, in that parish the Christian Science Brotherhood was founded. In August 1934 he was nominated for the post of parish priest in Zofiówka (then the decanate of Lutsk), and already in December 1934 he was appointed the parish priest in Szumbar (decanate of Krzemieniec), and after a few months, in June 1935 – the parish priest in Jałowicze (decanate of Lutsk). In June 1937 he was nominated to the post of parish priest in Żytyń in the decanate of Równe. In May 1939 he was moved to the same post in Mielnica (decanate of Kowel).

On the 18th day of March 1943 he was shot by the Ukrainian police in the woods near Mielnica with several other persons (in. a. with the priest's housekeeper, the pharmacist's family and the post office manager). The victims of that murder were buried at the crime scene (3 km from Mielnica) in the mass grave. The parishioners prepared the coffins, but did not obtain consent of the authorities to bury the bodies at the parish cemetery. In the early 1960s, as the result of the trial against local Bandera soldiers the mass grave of the murdered ones was found and transferred to the Orthodox cemetery in Mielnica. In 1990s a modest metal cross was put on the grave. It was retained until today. The solemn funeral of Fr. Wacław Majewski and his parishioners took place at the Orthodox cemetery in Mielnica as late as after 73 years – in 2016 r. – with participation of roman Catholic and Orthodox clergy.

BR. PIOTR MOJSIJONEK OF THE SACRED HEART
OF LORD JESUS (SCHP) (1898–1943)

He was born on the 6th day of December 1898 in Szczuczyn Nowogródzki (voivodeship of Vilnius).

He knew Piarist fathers who had a monastery and parish there and entered their monastery. He had the apprenticeship prescribed for friars in the Piarist Order College in Cracow-Rakowice in 1933. In the years 1934-1936 he had an order test in Lubieszów, where on the 27th day of August 1939 he made his eternal vows. In the monastery he did the duty of steward –host of the parish. In 1943 the parish priest, Father Jan Borrell applied for help in organizing Easter retreat to Fr. Józef Szostak – the parish priest in Małe Holoby, a small village in the neighboring decanate Kamień Koszyrski (diocese of Lutsk). After the retreat brother Piotr Mojsijonek was driving Fr. Szostak home. They were both killed on the 5th day of April 1943 by Ukrainian policemen serving Germans. The parishioners buried them in the mass grave at the church in Małe Holoby. Until today, on that earth grave, which is constantly being profaned, a wooden rotten cross is standing.

PÈRE WACŁAW MAJEWSKI (1896–1943)

Il est né en 1896. Il a été admis au séminaire du diocèse de Lutsk-Jytomyr à Gniezno en 1921 pour le quatrième cours. On peut supposer qu'il avait été auparavant moine, peut-être énédictin, comme l'indique son prénom Innocent et son âge – il est entré au séminaire quand il avait 25 ans. D'ailleurs, il avait toutes les ordinations inférieures. Il a été ordonné dans la première moitié de 1923. Il a été ordonné sous-diacre le 24 février et diacre le 13 mai. Il a été ordonné prêtre le 10 juin par mgr Ignacy Dub-Dubowski.

Il a exercé successivement les fonctions de vicaire à Tuczyn dans le doyenné de Równe (1923-1924), vicaire à Kovel (août-septembre 1924), vicaire et catéchiste à Korc (1924-1925), curé de la paroisse de Białozórka dans le doyenné de Kremenets (1925-1934), où en 1929 il a établi le Comité de Construction de l'église. C'est aussi à son initiative qu'a été fondée dans la paroisse la Fraternité de la Doctrine Chrétienne. En août 1934, il est nommé curé de la paroisse de Zofiówka (alors doyenné de Lutsk), en décembre 1934, curé de Szumbarze (doyenné de Kremenets) et, en juin 1935, curé de la paroisse de Jałowicze (doyenné de Lutsk). En juin 1937, il a été nommé au poste de curé de Żytań dans le doyenné de Równe. En mai 1939, il a été transféré au même poste à Mielnica (doyenné de Kowel).

Le 18 mars 1943, il a été abattu par la police ukrainienne dans une forêt près de Mielnica avec une douzaine d'autres personnes (y compris la servante du prêtre, la famille de l'apothicaire et le directeur de la poste). Les victimes de ces meurtres ont été enterrées sur les lieux du crime (à 3 km de Mielnica) dans une fosse commune. Les paroissiens ont préparé des cercueils, mais ils n'ont pas obtenu la permission des autorités d'enterrer les corps dans le cimetière paroissial. Au début des années soixante, à la suite du procès des banderistes locaux, la fosse commune des victimes a été retrouvée et transférée au cimetière orthodoxe de Mielnica. Dans les années 1990, une modeste croix de métal a été érigée sur la tombe, elle y est encore à ce jour. Les funérailles du père Wacław Majewski et de ses paroissiens n'ont eu lieu au cimetière orthodoxe de Mielnica qu'après 73 ans – en 2016 – avec la participation du clergé catholique et orthodoxe.

FRÈRE PIOTR MOJSIJONEK OD NAJŚWIETSZEGO
SERCA PANA JEZUSA (SCHP) (1898–1943)

Il est né le 6 décembre 1898 à Szczuczyn Nowogródzki (voïvodie de Vilnius, diocèse de Vilnius).

Il connaissait des piaristes, qui y possédaient un monastère et une paroisse, et les a rejoints. Il a fait ses études de doctorat au Collège de l'Ordre des Piaristes à Cracovie-Rakowice en 1933. Il a passé les années 1934-1936 à Lubieszów, où le 27 août 1939 il a fait sa profession perpétuelle. Au monastère, il servait comme économe-intendant de la paroisse. En 1943, le curé, Jan Borrell, a demandé une aide pastorale pour organiser la retraite de Pâques au père Józef Szostak, curé deMałe Holoby, village situé dans le doyenné voisin de Kamin-Kachyrskyï (diocèse de Lutsk). Après la retraite, frère Piotr Mojsijonek transportait le père Szostak à la maison. Tous deux ont été tués le 5 avril 1943 par des policiers ukrainiens au service des Allemands. Les paroissiens les ont enterrés dans une fosse commune à l'église de Małe Holoby. À ce jour, une croix en bois pourrie se dresse sur cette tombe boueuse et mal entretenue.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

S. MARIA OSSAKOWSKA (1901-1943)

Urodziła się 14 października 1901 r. w Kowlu jako córka Joachima i Rozalii. Po śmierci ojca, jako trzynastoletnia dziewczyna, została oddana przez matkę do zakładu prowadzonego przez siostry sercanki w Kijowie. Tam ukończyła szkołę podstawową i czteroklasowe gimnazjum. W 1920 r. wstąpiła w Kijowie do Zgromadzenia Sióstr Córki Najczystsze Serca NMP (sercank bezhabitowych). Tam odbyła postulat. Nowicjat rozpoczęła w Nowym Mieście nad Pilicą 8 września 1922 r., przyjmując imię zakonne Andrzeja. Tu 9 września 1923 r.

złożyła profesję zakonną, a 3 czerwca 1928 r. śluby wieczyste.

Po ślubach pracowała w Warszawie, Skórcu, Swisłoczy, Siedlcach jako wychowawczyni bądź westiarka zakładowa. Na placówkach spotkała s. Jadwigę Gano, którą darzyła zaufaniem i przyjaźnią, i za jej przykładem zgłosiła się do pracy misyjnej. Przyjęła wschodni obrządek i w 1933 r. razem z s. Jadwigą Gano wyjechała do Lubieszowa. Tam pracowała jako wychowawczyni w sierocińcu dla dziewcząt unickich oraz prowadziła sześcioghektarowe gospodarstwo. Prowadziła też działalność misyjną po domach, a także opiekowała się zaniedbanymi rodzinami. Już na początku września 1939 r., razem z innymi siostrami, została wysiedlona przez władze sowieckie z domu zakonnego. Przez pewien czas pracowała jako kucharka, praczka i szwaczka, a po wkroczeniu wojsk niemieckich (1941 r.) podjęła pracę w szpitalu w Lubieszowie.

9 listopada 1943 r. banderowcy spędzili do drewnianego budynku ok. 150-200 osób, w tym obie siostry zakonne, i zażądali publicznego wyrzeczenia się wiary katolickiej. Po opuszczeniu budynku przez niewielką liczbę osób, upowcy podpalili go. Razem ze współrodakami i braćmi w wierze zginęły s. Andrzeja i s. Jadwiga Gano.

Zbiorowa mogiła męczenników lubieszowskich znajduje się na cmentarzu rzymskokatolickim w Lubieszowie.

SISTER MARIA OSSAKOWSKA (1901-1943)

She was born on the 14th October 1901 in Kovel, as a daughter of Joachim and Rozalia. After her father's death, when she was thirteen years old, her mother sent her away to an institution run by the Sacred Heart sisters in Kiev. There she completed primary school and four form high school. In 1920 in Kiev she entered the Order of Sisters - Daughters of Immaculate Heart of Virgin Mary (non-cowl Sacred Heart sisters). It was there where she completed her postulantship. She started her novitiate in Nowe Miasto upon Pilica on the 8th day of September 1922, taking the convent name Andrzeja. There, on the 9th day of September 1923 she became a professed nun and on the 3rd day of June 1928 she took her eternal vows.

Afterwards she worked in Warsaw, Skórzec, Swislocz and Siedlce as a tutoress or institution vestry sister. On the post she met sister Jadwiga Gano, whom she trusted and was friends with. Inspired by her, she applied for missionary work. She took the Eastern orthodox rite and in 1933, together with sister Jadwiga Gano, left for Lubieszów. There she worked as a tutoress in the orphanage for Unite girls and ran a six hectare farm. She also conducted missionary activity in homes and took care of neglected families. Already in early September 1939, together with other sisters, she was displaced from the nunnery by Soviet authorities. For some time she worked as a cook, laundress and seamstress, and after the invasion of German troops (1941) she started working in the hospital in Lubieszów.

On the 9th day of November 1943 the Bandera's people chased a group of ca. 150-200 persons, including both the nuns, into a wooden building and demanded public renouncement of catholic faith. After a few people left the building, the UPA members set fire to it. Together with their compatriots and brothers in faith sisters Andrzeja and Jadwiga Gano were killed.

The mass grave of Lubieszów martyrs is at the Roman Catholic cemetery in Lubieszów.

SOEUR MARIA OSSAKOWSKA (1901-1943)

Elle est née le 14 octobre 1901 à Kovel, fille de Joachim et Rozalia. A la mort de son père, alors âgée de treize ans, elle a été remise par sa mère à un établissement géré par les servantes du Sacré-Cœur de Jésus de Kiev. Là, elle a été diplômée de l'école primaire et de l'école secondaire. En 1920, elle rejoint la congrégation des Filles du Cœur Pur de la Vierge Marie à Kiev. Là, elle a fait son postulat. Elle a commencé son noviciat à Nowe Miasto nad Pilicą le 8 septembre 1922, en prenant le nom religieux d'Andrzeja. C'est là que le 9 septembre 1923, elle a fait une profession religieuse et que, le 3 juin 1928, elle a prononcé ses vœux perpétuels.

Après avoir prononcé ses vœux, elle a travaillé à Varsovie, à Skórzec, à Swislacza et à Siedlce en tant que tuteur et censeur d'usine. Elle a rencontré soeur Jadwiga Gano, à qui elle a accordé sa confiance et son amitié et, à son exemple, elle s'est portée volontaire pour un travail de missionnaire. Elle a adopté le rite oriental et, en 1933, elle est partie avec soeur Jadwiga Gano pour Lubieszów. Là, elle a travaillé comme enseignante dans un orphelinat pour filles uniates et a géré une ferme de six hectares. Elle a également mené des activités missionnaires dans les maisons, et a également pris soin des familles dans le besoin. Au début de septembre 1939, avec d'autres sœurs, elle avait déjà été déplacée par les autorités soviétiques de la maison religieuse. Pendant un temps, elle a travaillé comme cuisinière, lavandière et couturière, et après l'arrivée de l'armée allemande (1941), elle a commencé à travailler dans un hôpital à Lubieszów.

Le 9 novembre 1943, les banderistes ont rassemblé environ 150-200 personnes dans un bâtiment en bois, dont les deux religieuses, et ont exigé qu'elles abjurent la foi catholique. Après qu'un petit nombre de personnes a quitté le bâtiment, l'UPA y a mis le feu. Sœur Andrzeja et soeur Jadwiga Gano sont mortes avec leurs compatriotes et leurs frères dans la foi.

La fosse commune des martyrs de Lubieszów est située au cimetière catholique romain de Lubieszów.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. BOLESŁAW SZAWŁOWSKI (1900-1943)

Urodził się 18 stycznia 1900 r. w Hajsynie (miasto powiatowe w guberni podolskiej nad rzeką Sob - dopływem Bohu) w rodzinie Stanisława i Bronisławy ze Żmigrodzkich.

W 1918 r. ukończył ósmą klasę gimnazjum klasycznego w Hajsynie i został przyjęty do seminarium duchownego w Żytomierzu. 10 kwietnia 1921 r. w katedrze gnieźnieńskiej ordynariusz łucko-żytomierski udzielił mu święceń subdiakonu. Po przeniesieniu seminarium duchownego do Łucka pracował na stanowisku notariusza w Kurii Diecezjalnej w Łucku. Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk bpa Ignacego Dub-Dubowskiego 4 lutego 1923 r. w kaplicy seminaryjnej. W roku akademickim 1923/1924 rozpoczął studia na Wydziale Teologii Katolickiej Uniwersytetu Warszawskiego. 27 czerwca 1927 r. uzyskał dyplom magistra teologii w zakresie teologii moralnej. W czasie studiów pełnił funkcję wikariusza we Włodzimierzu Wołyńskim. Po ukończeniu studiów aż do wybuchu wojny był notariuszem w Kurii Diecezjalnej, a oprócz tego katecheta w Łucku. Od jesieni 1939 r. pełnił obowiązki proboszcza parafii Poryck (dekanat Horochów), po opuszczeniu jej przez ks. Feliksa Bujalskiego.

W niedzielę, 11 lipca 1943 r., UPA zorganizowała napad na ludzi zgromadzonych w kościele w Porycku. Istnieje kilka wersji śmierci ks. Szawłowskiego. Wydaje się, że najbliższa prawdy jest relacja Bolesława Dorocińskiego, według którego proboszcz Szawłowski nie zginął tej niedzieli podczas masakry parafian w kościele. Spadł z ambony, ranny w nogę i rękę, udawał trupa i tak doczekał do wieczora. Następnie doczołgał się do domu popa, który się nim opiekował. Prawosławny duchowny na prośbę ks. Szawłowskiego zabrał naczynia i szaty liturgiczne z kościoła do siebie. Upowcy zorientowali się, że ks. Szawłowski nie zginął, kiedy wśród pomordowanych nie odnaleźli jego zwłok. Podejrzewając, że ksiądz ukrył się u popa, przyszedli do jego domu i dokonali bestialskiego mordu na księdzu. Przed śmiercią pop miał udzielić ks. Szawłowskiemu ostatniej posługi kapłańskiej. Ciało zamordowanego księdza miał pochować pop Szelest.

Z okazji jubileuszu pięćdziesięciolecia kapłaństwa ordynariusza diecezji łuckiej bpa Adolfa Szelażka, 12 września 1938 r. ks. Szawłowski otrzymał godność kanonika honorowego Kapituły Kolegiackiej w Olyce. Brak informacji o tym, gdzie dokładnie został pochowany. Jego nazwisko, obok nazwisk zamordowanych parafian, widnieje na granitowym pomniku odsłoniętym w 2003 r. na cmentarzu w Pawliwce (Porycku).

FR. BOLESŁAW SZAWŁOWSKI (1900-1943)

He was born on the 18th day of January 1900 in Hajsyn (a poviat town in Podole gubernya upon the river Sob - a tributary of Boh) as a son of Stanisław and Bronisława m. n. Żmigrodzka. In 1918 he completed the eighth form of the classical high school in Hajsyn and was admitted d to the theological seminary in Żytomierz. On the 10th day of April 1921 in the Gniezno Cathedral the Lutsk-Zytomierz ordinary ordained him to be a sub-deacon. After the theological seminary was moved to Lutsk, he worked as a notary in the Diocesan Curia in Lutsk. He was ordained to be a priest by bishop Ignacy Dub-Dubowski on the 4th day of February 1923 in the seminary chapel. In the academic year 1923/1924 he started studying at the Faculty of Catholic Theology at the Warsaw University. On the 27th day of June 1927 he obtained the Master's diploma in the field of moral theology. While studying he was a curate in Włodzimierz Wołyński. After graduation, until the outbreak of the war, he was a notary in the Diocesan Curia and a catechist in Lutsk. From autumn 1939 he worked as the parish priest in Poryck (decanate of Horochy), after Fr. Feliks Bujalski had left it.

On Sunday, 11th July 1943., UPA organized an attack against people gathered in the church in Poryck. There are a few versions of Fr. Szawłowski's death. The report of Bolesław Dorociński seems the closest to truth. According to him the parish priest Szawłowski was not killed on that Sunday during the massacre of parishioners in the church. He fell down from the pulpit, hurt his leg and arm, pretended to be dead and that is how he waited until the evening. Then he crawled to the house of the Orthodox priest who took care of him. The Orthodox clergyman, requested by Fr. Szawłowski took the liturgical vessels and gowns from the church to his place. The UPA members realized that Fr. Szawłowski had not died, when they did not find his corpse among other bodies. Suspecting that he hid at the Orthodox priest's house, they came there and cruelly murdered the parish priests. Before his death the Orthodox priest was to perform the last offices for Fr. Szawłowski. The Orthodox priest Szelest was to bury the body of the murdered priest.

On the occasion of the jubilee of the ordinary of Lutsk diocese, bishop Adolf Szelażek's 50 years of priesthood, on the 12th day of September 1938 Fr. Szawłowski received the dignity of honorary canon of the Collegiate Chapter in Olyka. There is no information about where exactly he was buried. His name, next to the names of the murdered parishioners, is on the granite monument unveiled in 2003 in the cemetery in Pawliwka (Poryck).

PÈRE BOLESŁAW SZAWŁOWSKI (1900-1943)

Il est né le 18 janvier 1900 à Hajsyn (une ville poviatique de la province de Podole près de la rivière Sob, un affluent du Boh) dans la famille de Stanisław et Bronisława née Żmigrodzka. En 1918, il a été diplômé du collège classique à Hajsyn et a été admis au séminaire de Jytomyr. Le 10 avril 1921, dans la cathédrale de Gniezno, l'évêque de la diocèse de Loutsk-Jytomyr l'a ordonné sous-diacre. Après le transfert du séminaire à Loutsk, il a travaillé comme notaire à la Curie diocésaine de Loutsk. Il a été ordonné prêtre par Ignacy Dub-Dubowski le 4 février 1923, dans la chapelle du séminaire. Au cours de l'année universitaire 1923-1924, il a commencé ses études à la faculté de théologie de l'Université de Varsovie. Le 27 juin 1927, il a obtenu une maîtrise en théologie dans le domaine de la théologie morale. Pendant ses études, il était vicaire à Volodymyr-Volynskyi. De l'obtention de son diplôme au début de la guerre, il était notaire à la Curie diocésaine et, de plus, catéchiste à Loutsk. A partir de l'automne 1939, il a été curé de la paroisse de Poryck (doyenné de Horochów), après que le père Feliks Bujalski l'a quitté.

Le dimanche 11 juillet 1943, l'UPA a organisé une attaque contre les personnes rassemblées dans l'église de Poryck. Il existe plusieurs versions de la mort du père Szawłowski. Il semble que le récit le plus proche de la vérité soit celui de Bolesław Dorociński, selon lequel le curé n'est pas mort le dimanche du massacre des paroissiens dans l'église. Il est tombé de la chaire, a été blessé à la jambe et à la main, a fait semblant d'être mort et a attendu jusqu'au soir. Puis il a rampé jusqu'à la maison du pope qui a pris soin de lui. Le prêtre orthodoxe, à la demande du père Szawłowski, a pris pour lui la vaisselle et les vêtements liturgiques de l'église. L'UPA a découvert que le père Szawłowski n'est pas mort quand ils n'ont pas trouvé son corps parmi les victimes. Soupçonnant que le prêtre se cachait chez le pope, ils sont venus chez lui et ont exécuté brutalement le prêtre. Avant sa mort, le pope Szelest a dû administrer au père Szawłowski le dernier sacrement et enterrer le corps du prêtre assassiné.

A l'occasion du 50ème anniversaire du sacerdoce de l'évêque du diocèse de Loutsk, mgr Adolf Szelażek, le 12 septembre 1938, le père Szawłowski a reçu le titre de chanoine honoraire du Chapitre Collégial d'Olyka. On ne possède aucune information sur l'endroit où il a été enterré. Son nom, avec les noms des paroissiens assassinés, figure sur un monument de granit dévoilé en 2003 au cimetière de Pawliwce (Poryck).

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. HIERONIM SZCZERBICKI (1910–1943)

Urodził się 14 lutego 1910 r. w Uściługu w powiecie włodzimierskim w rodzinie Kajetana i Marii z Szuryńskich. W 1927 r. ukończył gimnazjum Mikołaja Kopernika we Włodzimierz Wolyńskim, uzyskując świadectwo dojrzałości. W 1927 r. został przyjęty do seminarium duchownego w Łucku. Pierwszą tonsurę i trzy niższe święcenia otrzymał w 1930 r.: tonsurę z rąk bpa Stefana Walczykiewicza - 15 marca, a święcenia niższe z rąk bpa Adolfa Szelażka - 13 listopada. Święceń akolituatu udzielił mu sufragan łucki - 8 lutego 1931 r. Trzech wyższych święceń udzielił mu ordynariusz łucki. Otrzymał święcenia subdiakonatu i diakonatu odpowiednio 21 maja i 17 grudnia 1932 r., a święcenia kapłańskie - 10 czerwca 1933 r. w katedrze łuckiej.

Po święceniach został wikariuszem w parafii katedralnej w Łucku. Pozostał tam do czasu przeniesienia do Poddebce. W latach 1937-1938 był proboszczem parafii Poddebce (dekanat Łuck). W ostatnich miesiącach 1938 r. został przeniesiony z Poddebce na stanowisko proboszcza w Tesłuhowie (dekanat Beresteczko). W pierwszych miesiącach 1943 r., podczas napadów UPA, jego wsie zostały zniszczone, a jego parafianie rozproszeni. Ks. Szczerbicki przeniósł się do wsi Wołkowyje w parafii Lysin (dekanat Beresteczko). W maju tego roku przybył do niego ks. Jerzy Jan Cimiński, proboszcz parafii Lysin. Obydwaj duchowni zamierzali nocą (nie została ustalona data dzienna) opuścić diecezję z obawy przed UPA. Zostali pojmani przez upowców na drodze między Wołkowyjami a Demidówka i zamordowani. Ciała obydwu księży wrzucono do studni znajdującej się na terenie gospodarstwa Polaka o nazwisku Wysocki (ok. 2,5 km od centrum Wołkowyjów). Według niektórych relacji, poranionych siekierami i jeszcze żyjących księży wrzucono do studni. W czerwcu 1944 r., na skutek ewakuacji zarządzonej przez władze sowieckie, w Wołkowyjach znalazł się - wraz ze swoimi parafianami - ks. Stanisław Mazak, proboszcz parafii Szczurowice w archidiecezji lwowskiej. Wraz z kilkoma osobami podjął próbę wydobycia ze studni (z głębokości 19 m) ciał obydwu księży. Napisał w swojej relacji, że zamierzał prochy umieścić w dwu trumnach na placu kościelnym i w niedzielę przy licznym udziale ludności pogrzebać księży - męczenników, moich współbraci w kapłaństwie, przy tymże wołkowyjskim kościele obrządku rzymskokatolickiego". Prace nad usuwaniem gliny ze studni odbywały się w czasie stacjonowania w pobliżu wojska sowieckiego. Po jego odejściu kontynuowanie rozpoczętych prac okazało się bardzo niebezpieczne - ujawnili się bowiem ukrywający się w lasach upowcy. Ks. Mazak wraz ze swoimi parafianami powrócił do Szczurowic, nie zdoławszy ekshumować szczątków ciał obydwu zamordowanych księży. Miejsce pochówku ks. Hieronima Szczerbickiego pozostaje nieznane i nieupamiętnione.

FR. HIERONIM SZCZERBICKI (1910–1943)

He was born on the 14th day of February 1910 in Uściług, district (powiat) of Włodzimierz, as a son of Kajetan and Maria, m.n. Szuryńska. In 1927 he graduated from Mikołaj Kopernik High School in Włodzimierz Wolyński with a maturity certificate. In 1927 he was also admitted to the theological seminary in Lutsk. He received his first tonsure and three lower holy orders in 1930 : the tonsure from the hands of bishop Stefan Walczykiewicz - on the 15th day of March, and the lower holy orders - from the hands of bishop Adolf Szelażek -on the 13th day of November. He received the acolytate holy orders from the Lutsk suffragan - on the 8th day of February 1931. The Lutsk ordinary granted him three higher holy orders. He received sub-deaconate and deaconate holy orders respectively on the 21st day of May and 17th day of December 1932, and the priest's holy orders - on the 10th day of June 1933 in the Lutsk cathedral.

Afterwards he became a curate in the Lutsk cathedral parish. He had remained there until he was moved to Poddebce. In the years 1937-1938 he was the parish priest in Poddebce (decanate of Lutsk). In the final months of 1938 he was transferred from Poddebce to Tesłuhów (decanate of Beresteczko) and became the parish priest there. At the beginning of the year 1943, during UPA attacks his villages were destroyed and his parishioners - dispersed. Fr. Szczerbicki moved to the village of Wołkowyje in the parish of Lysin (decanate of Beresteczko). In May that year Fr. Jerzy Jan Cimiński, parish priest of Lysin came to him. Both the clergymen planned to leave the diocese at night (the daily date was not established) in fear of UPA. They were seized by UPA members on the way between Wołkowyje and Demidówka and murdered. The bodies of both the priests were thrown into the well situated on the premises of a farm owned of a Pole of the surname Wysocki (ca. 2,5 km from the center of Wołkowyje). According to some reports the priests were thrown into the well when they were wounded with axes and still alive.

In June 1944 , as a result of evacuation ordered by the Soviet authorities in Wołkowyje, Fr. Stanisław Mazak, parish priest of Szczurowice in the archdiocese of Lviv. With a few persons he made an attempt of pulling the bodies of both these priests out of the well (from the depth of 19 m). In his report he wrote that he intended to „ put the ashes in two coffins in the church square and, on Sunday, with participation of many people, bury the priests-martyrs, my brothers in priesthood at this church in Wołkowyje of the Roman Catholic rite". Works at removing clay from the well were performed when the Soviet army was stationed nearby. After he had passed away the continuations of commenced works turned out to be very dangerous, because the UPA members hiding in the woods appeared. Fr. Mazak with his parishioners returned to Szczurowice, having failed to exhume the remains of both the murdered priests. The place where Fr. Hieronim Szczerbicki was buried remains unknown and not commemorated.

PÈRE HIERONIM SZCZERBICKI (1910–1943)

Il est né le 14 février 1910 à Uściług dans le district de Volodymyr dans la famille de Kajetan et Maria née Szuryńska. En 1927, il a été diplômé du collège de Nicolaus-Copernicus de Volodymyr-Volynskyi. En 1927, il a été admis au séminaire de Lutsk. Il a reçu la première tonsure et les trois ordinations inférieures en 1930, la tonsure de l'évêque Stefan Walczykiewicz le 15 mars et les ordres inférieurs de l'évêque Adolf Szelażek le 13 novembre. L'ordination d'acolyte lui a été accordée par le sufragant de Lutsk le 8 février 1931. Il a reçu l'ordination de sous-diacre et de diacre les 21 mai et 17 décembre 1932 et l'ordination sacerdotale le 10 juin 1933 à la cathédrale de Lutsk.

Après l'ordination, il a été vicaire à la paroisse de la cathédrale de Lutsk. Il y est resté jusqu'à ce qu'il déménage à Poddabiec. Dans les années 1937-1938, il a été curé de la paroisse de Poddebce (doyenné de Lutsk). Dans les derniers mois de 1938, il a été transféré de Poddabiec au poste de curé de Tesłuhów (doyenné de Beresteczko). Dans les premiers mois de 1943, lors des attaques de l'UPA, ses villages ont été détruits et ses paroissiens dispersés. Le père Szczerbicki s'installe dans le village de Wołkowyje, dans la paroisse de Lysin (doyenné de Beresteczko). En mai de cette année, il a été rejoint par le père Jerzy Jan Cimiński, curé de la paroisse de Lysin. Les deux ecclésiastiques avaient prévu de quitter le diocèse la nuit par crainte de l'UPA (aucune date n'avait été fixée). Ils ont été capturés par des UPA sur la route entre Wołkowyje et Demidówka et assassinés. Les corps des deux prêtres ont été jetés dans un puits situé sur la ferme d'un Polonais nommé Wysocki (à environ 2,5 km du centre de Wołkowyje). Selon certains témoignages, les prêtres blessés ont été jetés encore vivants dans un puits.

En juin 1944, suite à l'évacuation ordonnée par les autorités soviétiques, le père Stanisław Mazak, curé de la paroisse de Szczurowice dans l'archidiocèse de Lviv a été déplacé avec ses paroissiens à Wołkowyje. Avec quelques personnes, il a tenté d'extraire les corps des deux prêtres du puits (d'une profondeur de 19 m). Le père Mazak a écrit dans son rapport qu'il avait l'intention de « mettre les cendres dans deux cercueils sur la place de l'église et dimanche, avec la large participation du peuple, enterrer les prêtres - martyrs, mes confrères dans le sacerdoce, dans cette même église catholique de rite romain». Les travaux d'enlèvement de l'argile du puits avaient lieu près des postes de l'armée soviétique. Après son départ, la continuation du travail a commencé à s'avérer très dangereuse, puisque les UPA se cachaient dans les forêts avoisinantes. Le père Mazak et ses paroissiens sont retournés à Szczurowice sans avoir pu exhumer les restes des corps des deux prêtres assassinés. Le lieu de sépulture du père Hieronim Szczerbicki reste inconnu et non commémoré.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHNYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. JÓZEF SZOSTAK (1905–1943)

Urodził się 2 lutego 1905 r. w Skotnikach koło Pińczowa w rodzinie Ignacego i Marianny z Gniadych. W 1926 r. ukończył szóstą klasę (nie otrzymał promocji do klasy siódmej) gimnazjum Hugona Kołłataja w Pińczowie.

Do seminarium duchownego w Łucku został przyjęty w 1926 r. Pierwszą tonsurę i trzy niższe święcenia otrzymał w 1930 r.: tonsurę z rąk bpa Stefana Walczykiewicza - 15 marca, a święcenia niższe z rąk bpa Adolfa Szelażka - 13 listopada. Święceń akolitatu udzielił mu sufragan łucki - 8 lutego 1931 r. Trzech wyższych święceń udzielił mu ordynariusz łucki. W dniach 21 maja i 17 grudnia 1932 r. otrzymał odpowiednio święcenia subdiakonu i diakonatu, a święcenia kapłańskie - 10 czerwca 1933 r. w katedrze łuckiej.

W pierwszym roku po święceniach był wikariuszem w parafii Uściług (dekanat Włodzimierz Wołyński). W 1934 r. został administratorem parafii Małe Hołoby (dekanat Kowel, od 1936 r. dekanat Kamień Koszyrski). Na tym stanowisku pracował do śmierci. Został zamordowany przez policjantów ukraińskich 5 kwietnia 1943 r. w lesie pomiędzy Pniewnem a Skomorochami, kiedy wracał z Lubieszowa (gdzie pomagał w spowiedzi wielkanocnej) do Małych Hołob. Wraz z nim zginął br. Piotr Mojsijonek, pijar z Lubieszowa. Obaż zostali pochowani 7 kwietnia we wspólnym grobie przy kościele w Małych Hołobach. Spoczywają tam do dzisiaj, chociaż kościół już nie istnieje - został spalony przez UPA w 1943 r. Do dziś na tej ziemnej, ciągle bezczeszczonej mogile stoi drewniany spróchniały krzyż. Na kilka dni przed śmiercią ks. Szostak dziękował bpowi Szelażkowi za przeznaczenie go do parafii Uściług (dekanat Włodzimierz Wołyński), gdzie miał się przenieść po znalezieniu bezpiecznego środka lokomocji.

FR. JÓZEF SZOSTAK (1905–1943)

He was born on the 2nd day of February 1905 in Skotniki near Pińczów, as a son of Ignacy and Marianna, m.n. Gniady. In the year 1926 he finished learning in the sixth form (he was not promoted to the seventh form) of the Hugo Kołłataj High School in Pińczów. He was admitted to the theological seminary in Lutsk in 1926. He received the first tonsure and three lower holy orders in 1930: the tonsure from bishop Stefan Walczykiewicz - on the 15th day of March, and the lower holy orders from bishop Adolf Szelażek - on the 13th day of November. He received acolytate holy orders from the Lutsk suffragan - on the 8th day of February 1931. The Lutsk ordinary granted him with three higher holy orders. On the 21st day of May and 17th day of December 1932 he respectively obtained sub-deaconship and deaconship, and the holy orders to be a priest - on the 10th day of June 1933 in the Lutsk cathedral.

In the first year after the holy orders he was a curate in the parish of Uściług (decanate of Włodzimierz Wołyński). In 1934 he became the administrator of the parish Małe Hołoby (the decanate of Kowel, from 1936 - decanate of Kamień Koszyrski). He worked at that post until his death. He was murdered by Ukrainian policemen on the 5th day of April 1943 in the forest between Pniewno and Skomorochy, when he was coming back from Lubieszów, (where he helped with the Easter confession) to Małe Hołoby. Brother Piotr Mojsijonek, a Piarist from Lubieszów was killed with him. They were both buried on the 7th day of April in the common grave near the church in Małe Hołoby. They have been resting there until today though the church no longer exists - it was burnt down by UPA in 1943. Until today a wooden rotten cross remains on that earth grave, which is constantly being desecrated. A few days before his death Fr. Szostak thanked Bishop Szelażek for sending him to the parish of Uściług (decanate of Włodzimierz Wołyński), where he was to be transferred after he had found a safe means of transport.

PÈRE JÓZEF SZOSTAK (1905–1943)

Il est né le 2 février 1905 à Skotniki près de Pińczów dans la famille d'Ignacy et Marianna née Gniady. En 1926, il a été diplômé de la sixième année (il n'a pas reçu la promotion en septième année) au collège Hugo-Kołłataj de Pińczów. Il a été admis au séminaire de Loutsk en 1926. Il a reçu la première tonsure et les trois ordres inférieurs en 1930 : la tonsure de l'évêque Stefan Walczykiewicz le 15 mars et les ordres inférieurs de l'évêque Adolf Szelażek le 13 novembre. L'ordination d'acolyte lui a été accordée par le suffragant de Loutsk - le 8 février 1931. L'Ordinaire de Loutsk lui a accordé l'ordination supérieure. Le 21 mai et le 17 décembre 1932, il a été ordonné sous-diacre puis diacre. Il a été ordonné prêtre le 10 juin 1933 à la cathédrale de Loutsk.

La première année après son ordination, il a été vicaire à la paroisse Uściług (doyenné de Volodymyr-Volynskyï). En 1934, il était administrateur paroissial de Małe Hołoby (doyenné Kowel, depuis 1936, doyenné de Kamîn-Kachyrskyï). Il a travaillé dans ce poste jusqu'à sa mort. Il a été assassiné par des policiers ukrainiens le 5 avril 1943 dans les bois entre Pniewne et Skomorochy alors qu'il revenait de Lubieszów (où il avait aidé à la confession pascale) à Małe Hołoby. Piotr Mojsijonek, un piariste de Lubieszów, a été abattu avec lui. Tous les deux ont été enterrés le 7 avril dans une fosse commune près de l'église de Małe Hołoby. Ils y reposent encore, bien que l'église n'existe plus : elle a été brûlée par l'UPA en 1943. À ce jour, une croix en bois pourrie se dresse sur cette tombe boueuse et mal entretenue. Quelques jours avant sa mort, le père Szostak avait remercié mgr Szelażek pour lui avoir accordé la paroisse Uściług (doyenné de Volodymyr-Volynskyï) où il devait déménager après avoir trouvé un moyen de transport sûr.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

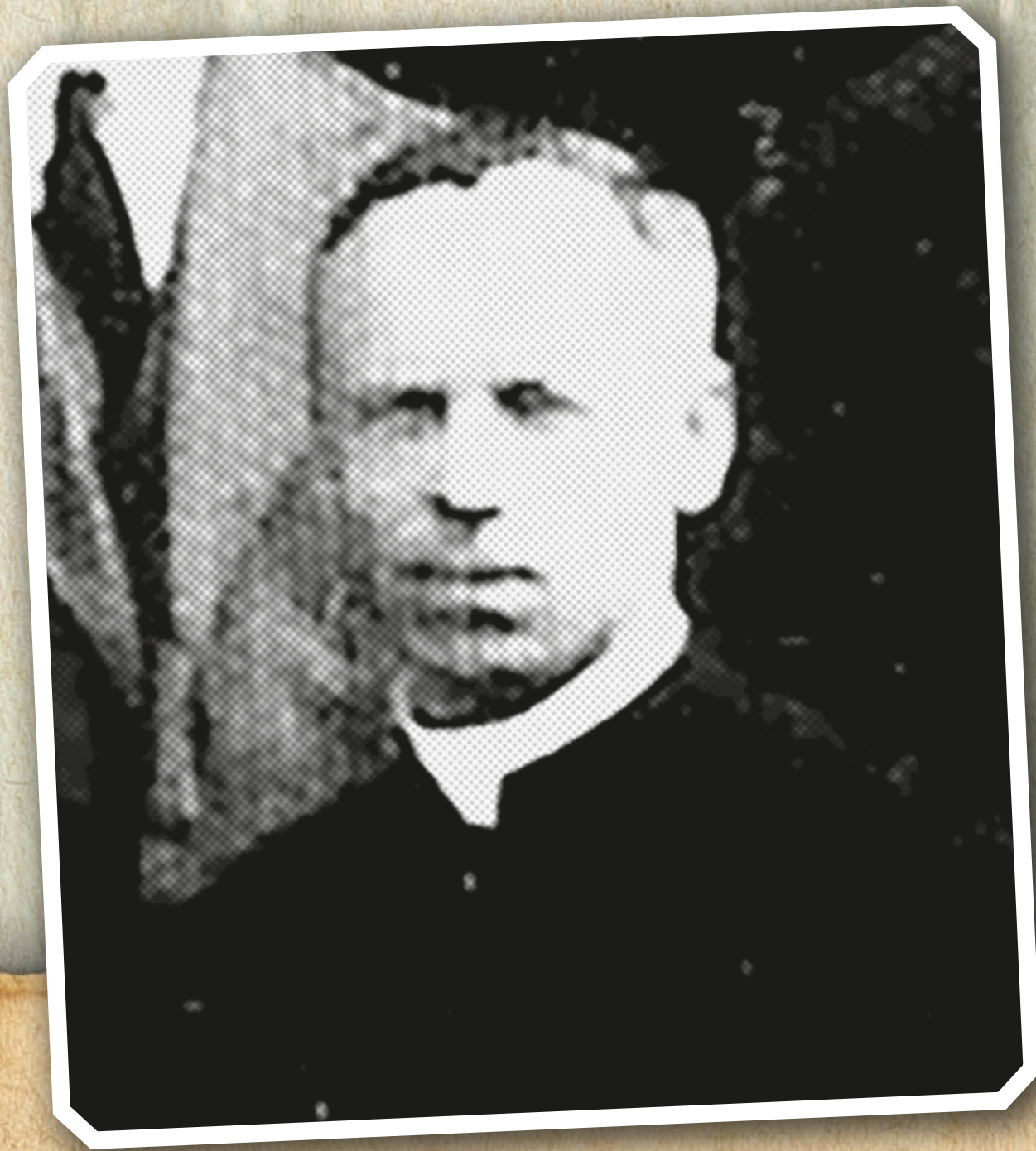
MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHNYIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. KONSTANTY TURZAŃSKI (1899–1943)

Urodził się w 1899 r. w Kamieńcu Podolskim. Przygotowanie do kapłaństwa rozpoczął w 1917 r. w Żytomierzu. Z powodu wojny polsko-rosyjskiej i przeniesienia seminarium duchownego z Żytomierza do Olyki, wraz z innymi klerykami pochodzącymi z diecezji kamienieckiej kontynuował studia teologiczne w Tarnowie. W roku szkolnym 1921/1922 uczył się na trzecim kursie. Święcenia kapłańskie otrzymał w Buczaczu 8 lipca 1923 r. z rąk ordynariusza kamienieckiego bpa Piotra Mańkowskiego. Po święceniach został wikariuszem w Buczaczu. W latach 1926-1929 pracował w parafii Połupanówka (dekanat Skalał, archidiecezja lwowska). Do śmierci pozostał kapłanem diecezji kamienieckiej.

Na początku lat trzydziestych przeniósł się do diecezji łuckiej. W 1932 r. został administratorem parafii Wyrka (dekanat Kostopol). Jesienią 1935 r. otrzymał nominację na stanowisko proboszcza parafii Sokul (dekanat Kołki). Na początku 1938 r. został przeniesiony do parafii Wyszogródek (dekanat Krzemieniec). Został mianowany kapłanem rezerwy - 28 kwietnia 1939 r. Na stanowisku proboszcza parafii Wyszogródek pozostał do śmierci.

Wraz z parafianami zgromadzonymi na mszy świętej poniósł śmierć w kościele w Wyszogródku w lipcu 1943 r. po podpaleniu świątyni przez UPA. Miejsce jego pochówku pozostaje nieznane i nieupamiętnione.

FR. KONSTANTY TURZAŃSKI (1899–1943)

He was born in 1899 in Kamieniec Podolski. He started preparing to become a priest in 1917 in Żytomierz. Due to Polish-Russian war and the theological seminary being transferred from Żytomierz to Olyka, together with other clerical students from the diocese of Kamieniec, he continued studying theology in Tarnów. In the school year 1921/1922 he was doing the third course. He took the holy orders in Buczacz, on the 8th day of July 1923 from the ordinary of Kamieniec, Bishop Piotr Mańkowski. Afterwards he became a curate in Buczacz. In the years 1926- 1929 he worked in the parish of Połupanówka (decanate of Skalał, archdiocese of Lviv). Until his death he remained a priest in the diocese of Kamieniec.

In the early 1930s he moved to the diocese of Lutsk. In 1932 he became the administrator in the parish of Wyrka (decanate of Kostopol). In autumn 1935 he was nominated to the position of parish priest in Sokul (decanate of Kolki). At the beginning of 1938 he was moved to the parish of Wyszogródek (decanate of Krzemieniec). He was appointed to be the reserve chaplain on the 28th day of April 1939. He remained the parish priest in Wyszogródek until his death.

He died with his parishioners gathered at the Holy Mass in the church in Wyszogródek in July 1943 after the UPA set fire to the temple. The place of his burial remains unknown and not commemorated.

PÈRE KONSTANTY TURZAŃSKI (1899–1943)

Il est né en 1899 à Kamianets-Podilsky. Il a commencé sa préparation au sacerdoce en 1917 à Jytomyr. En raison de la guerre polono-russe et du transfert du séminaire de Jytomyr à Olyka en 1921-1922, il a continué les études théologiques avec d'autres séminaristes provenant du diocèse de Kremenets. Il a été ordonné prêtre à Buczacz le 8 juillet 1923, par l'évêque du diocèse de Kremenets - Piotr Mańkowski. Après son ordination, il est devenu vicaire à Buczacz. Dans les années 1926-1929, il a travaillé dans la paroisse de Połupanówka (doyenné de Skalał, archidiocèse de Lviv). Jusqu'à sa mort, il est resté prêtre du diocèse de Kremenets.

Au début des années 1930, il s'est installé dans le diocèse de Loutsk. En 1932, il a été administrateur de la paroisse de Wyrka (doyenné de Kostopol). À l'automne 1935, il a été nommé curé de la paroisse de Sokul (doyenné de Kolki). Au début de 1938, il a été transféré dans la paroisse de Wyszogródek (doyenné de Krzemieniec). Il a été nommé aumônier de la réserve le 28 avril 1939. Il est resté au poste de curé de la paroisse de Wyszogródek jusqu'à sa mort.

Avec ses paroissiens réunis pour la messe, il est mort dans l'église de Wyszogródek en juillet 1943 après l'incendie du temple effectué par l'UPA. Son lieu de sépulture reste inconnu et non commémoré.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHNYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. PIOTR WALCZAK (1881-1943)

Urodził się 19 kwietnia 1881 r. w Karłowszczyźnie w powiecie rówieńskim w rodzinie Józefa i Joanny z Goleśzbowskich. Świecenia kapłańskie otrzymał 2 lutego 1915 r. W 1934 r. zrzekł się probostwa w diecezji sandomierskiej i osiadł jako emeryt na zakupionym przez siebie kilkunastohektarowym gospodarstwie znajdującym się w kolonii Feliksów w gminie Jeziorany Ławrowskie (parafia Nieświcz, dekanat łucki).

Obawiając się o swoje życie, w 1943 r. przebywał w Łucku, a do Feliksowa dojeżdżał od czasu do czasu. Według informacji pracowników Kurii Diecezjalnej w Łucku, „został napadnięty przez Ukraińców w drodze z Ławrowa do Łucka i w bestialski sposób zamordowany”. Mogło się to stać w czerwcu lub lipcu 1943 r. we wsi Połonka, znajdującej się na trasie między Łuckiem i Ławrowem. W dotychczasowych publikacjach Połonka wymieniana jest jako miejscowość gminna, na terenie której ks. Walczak został zamordowany. Przypuszczenie, że jakoby zginął w marcu 1943 r. na terenie swojego gospodarstwa - w świetle jego korespondencji z rodziną i informacji Kurii Diecezjalnej w Łucku - wydaje się nie do utrzymania. Miejsce jego pochówku pozostaje nieznane i nieupamiętnione.

FR PIOTR WALCZAK (1881-1943)

He was born on the 19th day of April 1881 in Karłowszczyzna, district (powiat) of Równe, as a son of Józef and Joanna née Goleśzbowska. He took the holy orders on the 2nd day of February 1915. In 1934 he resigned from the function of a parish priest in the diocese of Sandomierz, and, as a retired priest he settled in a several hectare household he had bought, which was situated in the small village (settlement) of Feliksów, commune of Jeziorany Ławrowskie (parish of Nieświcz, decanate of Lutsk).

Fearing for his life, in 1943 he stayed in Lutsk, coming to Feliksów from time to time. According to the information from the employees of Diocesan Curia in Lutsk, “he was attacked by the Ukrainians on his way from Ławrów to Lutsk and cruelly killed”. That could have taken place in June or July 1943 in Połonka, a village situated on the route between Lutsk and Ławrów. In the hitherto publications the village of Połonka is referred to as a commune village, in which Fr. Walczak was murdered. The supposition that he was allegedly killed in March 1943 in his household - in the light of his letters to his family members and the information of the Diocese Curia in Lutsk - seems to be impossible to maintain. The place of his burial remains unknown and not commemorated.

PÈRE PIOTR WALCZAK (1881-1943)

Il est né le 19 avril 1881 à Karłowszczyzna dans le district de Równe dans la famille de Józef et Joanna née Goleśzbowska. Il a été ordonné prêtre le 2 février 1915. En 1934, il a démissionné de sa fonction de curé du diocèse de Sandomierz et s'est installé pour sa retraite dans une ferme de plusieurs dizaines d'hectares située dans la colonie de Feliksów sur la commune de Jeziorany Ławrowskie (paroisse de Nieświcz, doyenné de Loutsk) qu'il avait acheté.

Craignant pour sa vie, il est resté à Loutsk en 1943 et de temps en temps il venait à Feliksów. Selon les informations des employés de la curie diocésaine de Loutsk, « il a été attaqué par des Ukrainiens sur le chemin de Ławrów à Loutsk et assassiné de manière bestiale ». Cela aurait pu se passer en juin ou juillet 1943 dans le village de Połonka, situé sur la route entre Loutsk et Ławrów. Dans les publications précédentes, Połonka est mentionnée comme étant la commune, dans les environs de laquelle le père Walczak a été assassiné. L'hypothèse qu'il a été tué en mars 1943 dans sa ferme - à la lumière de sa correspondance avec sa famille et des informations de la curie diocésaine à Loutsk - semble insoutenable. Son lieu de sépulture reste inconnu et non commémoré.

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHNYIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHNYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE

KS. LUDWIK WRODARCZYK OMI (1907-1943)

Urodził się 25 sierpnia 1907 r. w Radzionkowie na Górnym Śląsku w wielodzietnej rodzinie górniczej. W sierpniu 1926 r. rozpoczął nowicjat w Zgromadzeniu Misjonarzy Oblatów Najświętszej i Niepokalanej Panny Maryi. Pierwsze śluby zakonne złożył w Markowicach w 1927 r. Studiował w seminarium duchownym oblatów w Obrze. Święcenia kapłańskie przyjął 10 czerwca 1933 r.

Pierwszą jego placówką był Kodeń nad Bugiem, gdzie był wikariuszem i ekonomem. Od 1936 r. pracował jako ekonom w Markowicach. Rada Prowincjalna oblatów, obradująca w dniach od 3 do 5 lipca 1939 r., wyznaczyła obsadę trzech nowych placówek na Wołyniu. Zarząd domu w Okopach i jednocześnie stanowisko administratora nowo utworzonej parafii miał objąć o. Wrodarczyk. Do wyznaczonej placówki przybył, wraz z br. Karolem Dziemba, 29 sierpnia 1939 r. Pomimo trudnych lat wojny, która wybuchła wkrótce po jego przybyciu na nową placówkę, zdołał owocnie pracować nie tylko na niwie duszpasterskiej. Znajac właściwości lecznicze ziół, potrafił nieść ulgę w chorobach swoim parafianom oraz mieszkańcom wiosek ukraińskich. W czasie okupacji niemieckiej udzielał się w duszpasterstwie katolików zza kordonu granicznego, zniesionego po uderzeniu Niemiec na Związek Sowiecki. Nie bał się spieszyć z pomocą Żydom. Instytut Yad Vashem nadał mu pośmiertnie medal „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”.

Napady band UPA w drugiej połowie 1943 r. zagrażały również północno-wschodniej części diecezji łuckiej, dotknęły też parafię okopską. Ludność polska zwykle chroniła się w lasach. Tak samo było w nocy z 6 na 7 grudnia, kiedy uprowadzono ks. Wrodarczyka. Mieszkańcy Okopów (z nimi także br. Karol Dziemba) uciekli do lasu. Ks. Wrodarczyk pozostał w kościele. Tam znaleźli go oprawcy i doprowadzili do ukraińskiej wsi Karpilówka. Istnieją rozbieżne przekazy na temat tego, jakie tortury stosowano wobec ks. Wrodarczyka, oraz tego, jak zginął. Jednak wszystkie mówią o wielkim okrucieństwie banderowskich oprawców. Za najbardziej wiarygodną uznano następującą relację: „nagiego wyrzucili oprawcy przed dom na śnieg i z rozrąbanej piersi kat wyrwał mu serce”. W 2013 r. rozpoczął się proces beatyfikacyjny ks. Ludwika Wrodarczyka (jak do tej pory jest to jedyny rozpoczęty proces beatyfikacyjny księdza rzymskokatolickiego z 200 księży zamordowanych przez OUN-UPA w latach 1939-1947). W 2007 r. - w setną rocznicę urodzin o. Ludwika Wrodarczyka - ojcowie oblaci z Polski postawili metalowy krzyż na cmentarzu parafialnym w Okopach.

FR. LUDWIK WRODARCZYK OMI (1907-1943)

He was born on the 25th day of August 1907 in Radzionków in Upper Silesia in a large family of a miner. In August 1926 he started his novitiate in the Congregation of Immaculate Virgin Mary Oblate Missionaries. He took his first vows in Markowice in 1927. He studied in oblate theological seminary in Obrza. He took holy orders on the 10th day of June 1933.

His first outpost was Kodeń upon Bug, where he was a curate and a steward. Since 1936 he had been working as a steward in Markowice. The oblate Province Council that was debating in the period from 3rd to 5th July 1939, appointed the staff for three new outposts in Volyn. The management of the house in Okopy, and, simultaneously the post of administrator for the newly founded parish were to be taken by Fr. Wrodarczyk. He came to his outpost with friar Karol Dziemba on the 29th day of August 1939. In spite of the difficult years of the war that broke out soon after he had come to his new outpost, he managed to work successfully not only as a clergyman. He knew the curative properties of herbs, so he could bring relief to his parishioners and inhabitants of Ukrainian villages. During the German occupation he actively worked as a catholic priest beyond the border that was liquidated after the Germans attacked the Soviet Union. He was not afraid to help the Jews and after his death the Yad Vashem institute gave him the medal "Just among the World's Nations".

The attacks of UPA gangs in the second half of 1943 were a threat also for North-Eastern part of Lutsk diocese, as well as the parish of Okopy. The Poles usually sought shelter in the woods. It was the same at night - 6th / 7th December, when Fr. Wrodarczyk was abducted. The inhabitants of Okopy (with them also Friar Karol Dziemba) fled to the woods. Fr. Wrodarczyk stayed in the church. It was there where his torturers found him and led him to the Ukrainian village of Karpilówka. There exist some divergent transmissions about what kind of tortures were applied towards Fr. Wrodarczyk, and about how he died. All of them, however, emphasize extreme cruelty of the torturers from Bandera's gang. The following report was regarded as the most credible: „naked, he was thrown by his torturers outside the house, onto the snow, and the executioner pulled his heart out of his chopped up breast”. In 2013 the beatification proceedings of Fr. Ludwik Wrodarczyk were commenced (so far it has been the only commenced beatification process of a Roman Catholic priest out of 200 priests murdered by OUN-UPA in the years 1939-1947). In 2007 r. - on Fr. Ludwik Wrodarczyk's 100th birthday - the Polish oblate fathers put up a metal cross in the parish cemetery in Okopy.

PÈRE LUDWIK WRODARCZYK OMI (1907-1943)

Il est né le 25 août 1907 à Radzionków, en Haute-Silésie, dans une grande famille de mineurs. En août 1926, il a commencé son noviciat à la congrégation des Missionnaires Oblats de Marie Immaculée. Il a fait ses premiers vœux religieux à Markowice en 1927 et étudié au séminaire des Oblats à Obrza. Il a été ordonné prêtre le 10 juin 1933.

Sa première paroisse se trouvait à Kodeń, où il était vicaire et économ. À partir de 1936, il a travaillé comme économ à Markowice. Le Conseil provincial des Oblats, réuni du 3 au 5 juillet 1939, a établi trois nouvelles maisons en Volhynie. La gestion de la maison d'Okopy et en même temps le poste d'administrateur de la nouvelle paroisse devaient être occupés par le père Wrodarczyk. Il est arrivé à la paroisse désignée, avec le frère Karol Dziemba, le 29 août 1939. Malgré les années difficiles de la guerre, qui avait éclaté peu de temps après son arrivée dans la nouvelle institution, il a réussi à travailler de manière fructueuse, et pas seulement en tant que prêtre. Connaissant les propriétés curatives des herbes, il a pu soulager ses paroissiens et les habitants des villages ukrainiens. Pendant l'occupation allemande, il a été impliqué dans la pastorale des catholiques derrière le cordon frontalier, aboli après l'attaque allemande contre l'Union Soviétique. Il n'avait pas peur d'aider les Juifs. L'Institut Yad Vashem lui a donné la médaille posthume de « Juste parmi les Nations ».

Les attaques des bandes de l'UPA dans la seconde moitié de 1943 ont également menacé la partie nord-est du diocèse de Loutsk et affecté la paroisse d'Okopy. La population polonaise se protégeait généralement dans les forêts. Il en était ainsi dans la nuit du 6 au 7 décembre, quand le père Wrodarczyk a été capturé. Les habitants d'Okopy (avec eux aussi le frère Karol Dziemba) ont fui dans la forêt. Le père Wrodarczyk est resté dans l'église. Là, les bourreaux l'ont trouvé et l'ont conduit au village ukrainien de Karpilówka. Il y a des témoignages divergents sur la torture qui a été utilisée contre le père Wrodarczyk et comment il est mort. Cependant, tous parlent de la grande cruauté des tortionnaires banderistes. La relation suivante est considérée comme la plus crédible: « nu, ils l'ont jeté à l'extérieur de la maison dans la neige et le bourreau a arraché son cœur de sa poitrine déchirée ». En 2013, le processus de béatification du père Ludwik Wrodarczyk a débuté (À ce jour, c'est le seul procès en béatification d'un prêtre catholique parmi les 200 prêtres assassinés par l'OUN-UPA en 1939-1947). En 2007 - à l'occasion du centième anniversaire de la naissance du père Ludwik Wrodarczyk - les pères oblats de Pologne, ont érigé une croix de métal dans le cimetière paroissial d'Okopy.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Katolickie Stowarzyszenie
„Civitas Christiana”

NIEDOKOŃCZONE MSZE WOŁYŃSKIE

MARTYROLOGIUM DUCHOWIEŃSTWA WOŁYŃSKIEGO
OFIAR ZBRODNI NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

THE UNFINISHED VOLYN MASSES

MARTYRDOM OF VOLYN CLERGY
VICTIMS OF CRIMES COMMITTED
BY UKRAINIAN NATIONALISTS DURING WORLD WAR II

MESSES VOLHYNIENNES INACHEVÉES

MARTYROLOGE DU CLERGÉ VOLHYNIEN
VICTIMES DES CRIMES DES NATIONALISTES UKRAINIENS
PENDANT LA SECONDE GUERRE MONDIALE